

Indholdsfortegnelse - Bilag

Indholdsfortegnelse - Bilag	1
2.1 Temadrøftelse: Tværgående samarbejde om udbud af flere uddannelser i region Sjælland	2
Bilag 1: Resume af Region Sjællands uddannelsesanalyse 2018l.....	2
Bilag 2: Overblik over kommunernes ønsker til uddannelser 2019.....	6
Bilag 3: Status for FGU august 2019.....	17
2.2 Temadrøftelse: Resultatkontrakt 2020 mellem KKR Sjælland og Erhvervshus Sjælland	19
Bilag 1: Halvårsstatus EHSJ_Resultatkontrakt 2019_150819.....	19
Bilag 2: Decentral erhvervsfremmestrategi 2020 - Udkast til regionalt kapitel for Sjælland (udkast).....	32
2.3 Orienteringssag: Strategibidrag for Sjælland til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023	38
Bilag 1: KKR Sjællands indledende indspil til erhvervsfremmestrategi 2020.....	38
2.5 Orienteringssag: VIVE's benchmarkinganalyser på det specialiserede børne- og voksenområde	41
Bilag 1: RS17_Børn_14.08.2019 UDKAST TIL RS17.....	41
Bilag 2: RS17_Voksen_22.08.2019 REV. UDKAST TIL RS17.....	94
Bilag 3: Socioøkonomisk indeks 2014-2019.....	139
Bilag 4: Socioøkonomisk indeks - grafisk oversigt.....	141
Bilag 5: Data vedr. socioøkonomiske udgiftsbehov i Region Sjælland 2019.....	143
5.1 Meddelelser	145
Bilag 1: Sjælland baner vejen frem_aktiviteter_ bilag til KKR Sjælland 10092019.....	145
Bilag 2: Brev til erhvervsminister Simon Kollerup om videreførelse af Copenhagen Capacity.....	147
Bilag 3: Faktaark.....	150
Bilag 4: Notat om videreførelse af COPCAP_til erhvervsministeren.....	155
Bilag 5: økonomisk garanti - Erhvervsministeriet.....	158
Bilag 6: Svar fra erhvervsministeren.....	160
Bilag 7: Pressemeddelelse om udviklingsplan for turismen i Sjælland og øerne_02092019.....	163

2.1

Temadrøftelse: Tværgående samarbejde om udbud af flere uddannelser i region Sjælland

Resume af Region Sjællands uddannelsesanalyse 2018

Region Sjælland udarbejder årligt en uddannelsesanalyse, hvor man følger udviklingen på uddannelsesområdet i regionen. Kommunerne har maj 2019 fået tilsendt Uddannelsesanalyse 2018 fra Regionen.

Nedenfor er (med inddragelse af Region Sjælland) udarbejdet et resume af analysen.

I resumeet er fokuseret på forhold, der kan have særlig kommunal interesse.

Analysen stiller skarpt på centrale dele af uddannelsesområdet i Sjællandsregionen og måler op imod nationale målsætninger og de øvrige regioner.

Opgørelserne i Uddannelsesanalyse 2018 er ligesom i tidligere år opdelt på region og kommuner. Det gør det muligt for den enkelte kommune at se status for egen kommune i sammenligning med andre kommuner og den samlede region. Den enkelte kommunes tal kan ses i Uddannelsesanalysen jf. henvisningerne til figurer.

Region Sjælland er en region, der dækker over betydelige sociodemografiske forskelle mellem regionens 17 kommuner. Et blik på analyse 2018 viser da også forholdsvis store forskelle på tværs af de enkelte kommuner både i andel unge med en ungdomsuddannelse, i søgningen til erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse samt i uddannelsesniveau og i forsørgelsesgrundlag.

Der kan trækkes følgende helt overordnede generelle konklusioner op ift. status for uddannelsesområdet i regionen: (udbydes nedenfor)

1. Sjællandsregionen ligger lavest, når der ses på andel af unge, der har en uddannelse ud over grundskolen.
2. Langt de fleste unge opfylder adgangskravet til erhvervsuddannelserne på mindst 02 i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve. Selvom Sjællandsregionen også ligger lavest her.
3. En forholdsmæssig større andel af de unge i regionen end landsgennemsnittet søger en erhvervsuddannelse
4. Sjællandsregionen ligger sammen med Nordjylland højest når det gælder andelen af unge offentligt forsørgede.
5. Sjællandsregionen forventes i forhold til landet som helhed at blive lidt mere udfordret af faldende ungdomsårgange.
6. Tilsvarende er regionen udfordret af fhv. stor fraflytning blandt unge.
7. Der forventes en stigende efterspørgsel efter særligt faglært arbejdskraft med digitale, tekniske og naturvidenskabelige kompetencer

Dato: 20. august 2019

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: ADR@kl.dk

Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 1 af 3

Ad 1) Et nyt nationalt mål - aftalt i 2017 ved "aftale om bedre veje til uddannelse og job" - er, at mindst 90 pct. af de 25-årige i 2030 skal have gennemført en ungdomsuddannelse.

En hovedkonklusion i uddannelsesanalyse 2018 er, at Region Sjælland blandt regionerne har den laveste andel af 25-årige bosiddende i regionen, der har gennemført en ungdomsuddannelse. Andelen for landet som helhed ligger på 86 pct., og i Sjællandsregionen på 73 pct. (figur 2.1. s. 13)

Der er ingen enkeltkommuner i regionen, der lever op til målet - og der er store forskelle. I Solrød Kommune har 81 pct. af de 25 årige en ungdomsuddannelse mod 57 pct. af de 25. årige i Lolland kommune. (Figur 2.2. s.14) I analysen peges på, at tallene kan være udtryk for, at unge flytter fra regionen for at læse videre, en del af de unge, der har taget en ungdomsuddannelse i Sjællandsregionen medtælles således ikke her.

Derfor er der i analysen medtaget en anden opgørelsesmetode, hvor der ses på uddannelsesniveaulet med afsæt i de unges bopæl ved afslutningen af 9. klasse. Ved den metode indsnævres forskellene, selvom region Sjælland fortsat er den region, hvor flest unge ikke har yderligere uddannelse ud over grundskole. 19 pct. mod et gennemsnit for landet som helhed på 17 pct. (Figur 2.3. s. 15)

Ad 2) Langt de fleste unge i regionen opfylder adgangskravet til erhvervsuddannelserne på mindst 02 i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve. På landsplan lever 92 pct. op til kravet, tallet for region Sjælland er 90 pct. Også her er der store forskelle mellem kommunerne i regionen. (Figur 2.6 side 19.)

Ad 3) De unges uddannelsesvalg varierer meget på tværs af kommuner. En forholdsmæssig større andel af de unge i regionen søger erhvervsuddannelserne, således er andelen af unge, der søger EUD direkte efter 9. eller 10. klasse 3 pct. højere end på landsplan, nemlig 16 pct. mod 13 pct. på landsplan (figur 2.7 side 21). Medregnes EUX er tallet 21 pct. i Sjællandsregion mod 19 pct. på landsplan. Der er også her store forskelle på tværs af kommuner - fra 13 pct. i Roskilde til 31 pct. i Kalundborg (EUD+EUX). Som positivt fremhæves i analysen også, at fuldførelsesprocenterne på grundforløb på EUD er steget fra 2017-2018.

Fremskrivninger viser forventet mangel på faglært arbejdskraft i fremtiden, derfor har der igennem de senere år været fokus på at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse og at fuldføre denne. (Blandt andet får kommunalbestyrelserne fremadrettet en opgave med at fastsætte måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10.-klasseelever).

Ad 4) Sjællandsregionen har sammen med Region Nordjylland den største andel offentligt forsørgede unge. Tallet for Sjællandsregionen er 14.430, svarende til 11 pct. (På landsplan er tallet 9 pct.) Den største andel findes blandt de 25-29 årige.

Der er også her variationer på tværs af kommunerne - fire kommuner (Solrød, Lejre, Roskilde og Greve) ligger under eller på niveau med landsgennemsnit, de resterende ligger højere. (Figur 3.1. S. 32)

Dato: 20. august 2019

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: ADR@kl.dk
Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 2 af 3

Ad 5,6 og 7) I uddannelsesanalyse 2018 sættes udover ovennævnte hovedtal fokus på en lang række andre tendenser, blandt andet, at der kan forventes et faldende antal 15-17. årige fra 2018-2025. Det gælder både på landsplan (-1 pct.) og i regionen (-3 pct.). (I figur 2.8 s.23 kan kommunale tal ses).

Herudover analyseres nærmere på til/fracflytninger, hvor en hovedkonklusion er, at de unge på hhv. 15-19 år og 20-24 er de to eneste aldersgrupper, hvor der for regionen som helhed flytter flere FRA regionen end til. Den største nettofracflytning ses blandt personer med en gymnasial uddannelse, som højest gennemførte uddannelse. Det angives blandt andet, at analysen skal ses i lyset af, at en veluddannet arbejdskraft er essentiel for udviklingen i Sjællandsregionen. (s.39-45)

Endelig ses nærmere på fremtidens behov for digitale, tekniske og naturvidenskabelige kompetencer (STEM), efterspørgslen efter disse forventes at stige, og manglen på faglærte på STEM området i Region Sjælland forventes at blive betydeligt større frem mod 2030. Der forventes således i 2025 en manglen på i størrelsesordenen 5000 og i 2030 på 11.000. For de videregående uddannelser forventes mangel på dataloger, matematikere og fysikere.

Dato: 20. august 2019

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: ADR@kl.dk

Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 3 af 3

2.1

Temadrøftelse: Tværgående samarbejde om udbud af flere uddannelser i region Sjælland

Overblik over kommunernes ønsker til uddannelser 2019 (indhentet juni-august 2019)

Administrative tilbagemeldinger

Kommunerne i Sjællandsregionen er blevet spurgt om aktiviteter ift. at tiltrække flere grund- og videreuddannelser i foråret 2019. Femten kommuner har svaret - 2 har ikke svaret pt. (Odsherred og Slagelse.)

Ni af 15 kommuner har svaret, at man har behov for flere uddannelser.

Næstved har svaret, at det ikke umiddelbart giver mening at svare, idet meldingen fra uddannelsesinstitutionerne over én kam er, at der ikke pt. arbejdes på at tiltrække nye uddannelser til Næstved. Dog har Zealand søgt om at udvide årligt optag af datamatikere, og det angives, at en aktuell arbejdsmarkedsundersøgelse viser, at der kunne være behov for etablering af uddannelsen til pædagog i Næstved, og en styrket indsats ift. rekruttering til social- og sundhedsuddannelserne, hvor optaget er meget lille.

Følgende kommuner peger på behov for flere uddannelser:

Greve, Køge, Sorø, Kalundborg, Ringsted, Roskilde, Holbæk, Guldborgsund og Lolland - (og Næstved jf. ovenfor)

Roskilde bemærker, at man har et stærkt behov og ønske om at få en enkelt uddannelse yderligere placeret på RUC. (Uddannelsen til læge).

De øvrige 8 kommuner: Greve, Køge, Sorø, Kalundborg, Ringsted, Holbæk, Guldborgsund og Lolland - angiver en række behov og ønsker ift. EUD, dog peger Holbæk på, at man arbejder tæt sammen med de lokale uddannelsesinstitutioner, og at i det omfang, at disse mener, at der er basis og behov for flere uddannelser, samarbejder man om dette.

6 kommuner har ønsker om erhvervsakademiuddannelser, og 5 har ønsker ift. professionsbacheloruddannelser og 5 ift. lange videregående uddannelser.

Forholdsvis få af de uddannelsesønsker, der nævnes, er "nye" i regionen: Det drejer sig bl.a. om uddannelsen til læge, en række kandidatkurser, erhvervsakademiuddannelsen automationsteknolog, maskinmesteruddannelsen samt uddannelsen til ambulancebehandler. Ift. sidstnævnte har netop være en national udbudsround, der har resulteret i placering på 2 uddannelsessteder et i hhv. øst og vest Danmark.

KKR Sjælland uddannelsesstyregruppe har spurgt specifikt til, **om kommunen har gjort sig overvejelser ift. de små ungdomsårgange for at sikre grundlaget for udbud af uddannelser?**

Seks kommuner Køge, Holbæk, Solrød, Faxe, Guldborgsund og Lolland har svaret herpå.

Køge Kommune har svaret, at optagelsesområdet for uddannelserne på Campus Køge er større end Køge Kommune og målet er, at den målfastede søgning til erhvervsuddannelserne vil kompensere for et faldende elevtal på erhvervsuddannelserne.

Holbæk Kommune svarer, at det har man naturligvis overvejet, idet det, der lukker lokale uddannelser, er for få studerende. Holbæk svarer videre, "*at: Vi arbejder aktivt med brobygning og fødekæder til de lokale uddannelser. Dette sikrer at vi ikke bare flytter rundt på studerende, men får flere studerende. Bedre brobygning vil også betyde færre, der vælger "forkert" studie og dermed mindre frafald.*

Det er også vigtigt, at uddannelse er relevant for mere og andet end de unge. Vi er nødt til at designe vores uddannelsesudbud, så det også kan rumme mere voksne mennesker, og mere forskellige mennesker. Vi har et godt samarbejde med VUC om voksne, der tager HF, og vil udbygge det fremover.

Vi har også studerende der kommer ind på de videregående uddannelser i Holbæk med hjælp fra beskæftigelseslovgivningen eller sociallovgivningen. De kan have sociale eller personlige udfordringer"

Solrød kommune gør opmærksom på, at man forventer befolkningstilvækst i de kommende år. Det giver også en tilvækst i unge borgere.

Faxe Kommune svarer, at man har gjort sig overvejelser ift. de små ungdomsårgange, men det har ikke ført til yderligere tiltag ift. ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Guldborgsund Kommune svarer, at man ikke har gjort sig overvejelser forstået som en særskilt, formuleret indsats ift de små ungdomsuddannelser, men har overvejelserne med som delelement i det kontinuerlige arbejde, der pågår for at sikre grundlaget for udbud af uddannelser.

I Guldborgsund Kommune arbejder relevante aktører på området helhedsorienteret på at styrke den enkelte unges fundament og evne til på et oplyst grundlag at træffe uddannelsesvalg. Med specifikt blik for at flere elever skal vælge erhvervsuddannelse (jf. erhvervsuddannelsesreformens mål 1) har Guldborgsund Kommune besluttet, at alle elever på 8. årgang, på kommunens folkeskoler, skal ud erhvervspraktisk. Guldborgsund kommune har endvidere besluttet at vejledningen fremskyndes til 6. klasse, ligesom alle elever på 7. årgang er på virksomhedsbesøg, og alle elever på 8. årgang er i erhvervspraktik. Hertil kommer at 4., 5. og 7. årgang deltager i et karrierelæringsforløb, hvor de blandt andet er en hel dag på erhvervsskolen og indgår i sammenhængende undervisningsforløb. Indsatsen er en realisering af "spor 1" i budgetaftale 2017.

Lolland kommune svarer: Vi oplever på Lolland, at ungdomsuddannelserne er presset af de faldende ungdomsårgange og at det kniber med at skabe

rentabilitet, det gælder især HHX/HTX i Nakskov, der de sidste to år har været truet af lukning. Fsv. angår gymnasiale uddannelser vil svaret derfor være, at der ikke er behov for et yderligere udbud, snarere at konsolidere de eksisterende tilbud fx via specifikke støttesystemer, særlig finansiering eller lignende. Dette bør der arbejdes med i interessevaretagelsen ind mod det centrale niveau.

	Har I behov for og ønsker om flere uddannelser på disse niveauer?	Er der mere specifikke uddannelser, I arbejder på at tiltrække?	Hvad gør I konkret?
Ungdomsuddannelser:			
	Holbæk		Ift. ungdomsuddannelserne arbejder vi tæt sammen med de lokale uddannelsesinstitutioner i det omfang de mener at der er basis og behov for flere uddannelser, samarbejder vi om dette.
Gymnasiale uddannelser	Solrød		Solrød Kommune har og forventer en befolkningstilvækst i de kommende år. Det giver også en tilvækst i unge borgere, som bl.a. får brug for et godt lokalt STX tilbud. Derfor ønsker Solrød Kommune, at Solrød Gymnasium fortsat er et godt og bæredygtigt tilbud til kommunens unge borgere.
	Køge		Køge er dækket fint ind med HF, alm. Gym, Hhx og Htx
	Lolland		Vi oplever på Lolland, at ungdomsuddannelserne er presset af de fallende ungdomsårgange og at det kniber med at skabe rentabilitet, det gælder især HHX/HTX i Nakskov, der de sidste to år har været truet af lukning. Fsv. angår gymnasiale uddannelser vil svaret derfor være, at der ikke er behov for et yderligere udbud, snarere at konsolidere de eksisterende tilbud fx via specifikke støttesystemer, særlig finansiering eller lignende. Dette bør der arbejdes med i interessevaretagelsen ind mod det centrale niveau.
Erhvervsuddannelser			
	Greve		Greve er en stor kommune med mange unge, som er potentielle elever på erhvervsskoler. I dag er der slet ikke erhvervsuddannelser i Greve Kommune. Dette har

			<p>vi ønske om. Dette gælder både i forhold til håndværksmæssige uddannelser og SOSU-uddannelser.</p> <p>Vi er i dialog med EUC-Sjælland vedrørende oprettelse af erhvervsuddannelser i Greve Kommune</p>
	Køge	<p>Servicefag (frisør m.m.), jordbrug/gartner uddannelsen. Industriuddannelser</p> <p>Ligesom det vil være ønskeligt med flere hovedforløb placeret på Campus Køge</p>	Der arbejdes med området fra Campus Køge, UUV og arbejdsmarkedsafdelingen.
	Sorø	Plastmageruddannelsen	Indleder dialog med ZBC
	Kalundborg	<p>EUC Nordvestsjælland og Kommunen arbejder på at få en SOSU uddannelse op at stå.</p> <p>Hele elektrikeruddannelsen udbudt i Kalundborg. P.t. udbydes kun grundforløbet, med hovedforløb i Holbæk</p>	
	Ringsted	Vi er i dialog med ZBC	
	Guldborgsund	Ambulancebehandleruddannelsen	<p>SOSU Nykøbing har i 2018 ansøgt om udbuddet til Ambulancebehandleruddannelsen (Grund- og Hovedforløb), da den nye uddannelse rent fagligt på relevant vis vil supplere SOSU Nykøbings øvrige uddannelsesportefølje. Dermed ville ambulancebehandleruddannelsen opnå en attraktiv placering i et allerede etableret sundhedsfagligt miljø, mens SOSU Nykøbings eksisterende uddannelser får tilgang af en relevant faggruppe, der kan styrke det samlede fagmiljø. I et allerede etableret samarbejde med EUC Sjælland omkring transportdelen, kan de to institutioner i fællesskab dække Ambulancebehandleruddannelsens samlede mål.</p> <p>SOSU Nykøbing og EUC Sjælland indgik en aftaler med følgende samarbejdspartnere, for at kunne garantere kvaliteten af og bredden i Ambulancebehandleruddannelsens kompetencemål:</p>

		Procesoperatør/ Robotoperatør	<ul style="list-style-type: none"> • Region Sjælland og dermed Regions akut enheder • Professionshøjskolen Absalon med sundhedsfaglig ekspertise • Guldborgsund Kommune og Køge kommune, da uddannelsen forventes at blive gennemført i henholdsvis Nykøbing Falster og Køge som følge af, at begge byer har sygehuse med akutfunktioner samt har sundhedsfaglige professionsuddannelser <p>Bioøkonomisk Vækstcenter Guldborgsund har identificeret et potentiale i forhold til at tiltrække Robotoperatører og har kontakt til relevante udviklingsmiljøer. Der er pt. ikke igangsat konkrete initiativer for at tiltrække uddannelsen.</p>
	Lolland		<p>Fsv. angår erhvervsuddannelser viser den lokale arbejdsmarkedsbalance, at der er gode beskæftigelsesmuligheder i en række sektorer (transport, bygge/anlæg, reparation, SSH/SSA), og især de byggerelaterede fag forventes at have en øget efterspørgsel efter arbejdskraft set i lyset af, at Femern byggeprojektet går i gang i efteråret 2019. Dette bør give anledning til, at flere erhvervsuddannelser tilbydes i Nakskov, hvor der gennem tiden er lukket uddannelser, sådan at det primært er grundforløb, der udbydes nu.</p> <p>Her kunne vi ønske os et komplet udbud af en række uddannelser.</p>
Videregående uddannelser:			
	Holbæk		Holbæk kommune har startet HUSC, der skal agere som mægler/katalysator på uddannelsesområdet og som

			lokalevært for uddannelser og studerende. HUSC er fra 2018 vært for sygeplejerskeuddannelsen fra Absalon og fra 2019 også for finansøkonomuddannelsen fra Zealand. Der er derudover også 80 lokalt bosatte studerende der bruger studiefaciliteterne i HUSC
Erhvervsakademi-udd			
	Greve		Det kunne være meget relevant, at oprette denne type af uddannelser i Greve. Dels fordi mange af kommunens unge ville tage denne type af uddannelser. Dels fordi mange unge fra andre kommuner pga. af vores beliggenhed også ville kunne benytte sig af det.
	Køge	Der arbejdes for at få autoteknologiuddannelsen til Campus Køge/ Zealand	
	(Næstved)	Zealand søgt UVM om mulighed for at udvide deres årlige optag af datamatikere (som pt er på 21), men har desværre fået afslag. Den forfølges dog.	
	Kalundborg	Automationsteknolog EI-installatør	Uddannelserne vil søges udbudt sammen med en maskinmesteruddannelse.
	Ringsted		
	Holbæk	Datamatiker m.fl	For alle uddannelser vi ønsker at tiltrække gælder det at vi sideløbende arbejder med behovene på arbejdsmarkedet, studentergrundlaget og uddannelsesformat, for at få skabt fagligt og økonomisk bæredygtige uddannelser
	Guldborgsund - på længere sigt	Logistikøkonom	Det oplyste ønske til uddannelse baserer sig på områdets styrkeposition som et centrum for transport. En position der forventes udbygget med Femern Bælt-forbindelsen og rute 9. Der er pt. ikke igangsat konkrete initiativer for at tiltrække uddannelsen.
Professionsbachelor-udd			
	Køge	Da Universitetshospitalet Sjælland ligger i Køge vil det	

		være oplagt at få sygeplejerskeuddannelsen til Køge/ Campus Køge	
	(Næstved)	Derudover viser en aktuel arbejdsmarkedsundersøgelse, som vi arbejder på, at der kunne være behov for at se på etableringen af en pædagoguddannelse i Næstved	
	Kalundborg	- Diplomingeniør i maskinteknologi (udbudt godkendt; det forventes at Absalon opstarter uddannelsen i efteråret 2020). - Maskinmester-uddannelse, udbudt ved Maskinmesterskolen i København (MSK).	Der er konkret dialog med MSK omkring dette.
	Ringsted		
	Holbæk	Lærer Bygningskonstruktør Pædagog m.fl	Samarbejdsaftale med Absalon omkring skoler og læreruddannelsen
	Guldborgsund ja på længere sigt	Bygningskonstruktør	Det oplyste ønske til uddannelse baserer sig på en kortlægning af behovet for kvalificeret arbejdskraft i Lolland, Guldborgsund og Vordingborg kommuner (Oxford Research 2018), hvori det konkluderes, at virksomheder især har vanskeligt ved at rekruttere kvalificeret arbejdskraft inden for bygge og anlægsvirksomheder. Bygningskonstruktørens kompetencer inden for byggeprojektledelse og -styring vurderes således i stigende grad relevante. Der er pt. ikke igangsat konkrete initiativer for at tiltrække uddannelsen.
Bachelor/diplomuddannelser			
	Kalundborg		
	Ringsted		
	Holbæk	Der er behov for relevante efter- og videreuddannelser. Dette behov afdækkes i samarbejde med Erhvervslivet og offentlige arbejdspladser, og matches med udbud hos f.eks. Zealand og Absalon	HUSC er også åben for studerende, der læser i f.eks. Roskilde eller Kbh. På den måde kan vi fastholde flere studerende lokalt.

Kandidat-uddannelser			
	Kalundborg	- Kandidatkurser indenfor kemiteknik, bioengineering, industri 4.0, robotteknologi og automation, samt biomanufacturing sustainability ønskes i Kalundborg. Skal udbydes af flere universiteter i samarbejde. 5-10 ECTS point per kursus. Uddannelserne skal også udbydes som efter-/videreuddannelse til medarbejdere.	Der er dialog med flere universiteter omkring dette.
	Ringsted		
	Roskilde i vores samarbejde med RUC	Lægeuddannelsen i en eller anden form. Vi har et strategisk samarbejde med RUC om dette.	
	Holbæk - Nej, men der er behov for at styrke samarbejdet med universiteterne, særligt RUC og SDU.		Ved at have samarbejde om f.eks. cases, praktikker og studiejobs styrkes de lokale koblinger, og sandsynligheden for at de studerende efter endt uddannelse søger lokale jobs øges.
	Guldborgsund på længere sigt		Guldborgsund Kommune har indgået samarbejdsaftale med RUC om en række konkrete initiativer, herunder talentforløb på ungdomsuddannelsernes naturvidenskabelige linjer mv. Ud over de konkrete aftaler om initiativer her og nu, foregår der ligeledes drøftelser om mulige perspektiver på lidt længere sigt og herunder om muligheden for forlagte uddannelsesaktiviteter og/eller en pop-up uddannelse. Muligheden for interaktivt baseret fjernundervisning overvejes ligeledes i og med, at der på uddannelsescampus i Nykøbing i Global Classroom konceptet vil være gode forudsætninger herfor. Det vil være de konkrete efterspørgsel, der bliver afgørende for realisering og konkretisering.
Evt. andre uddannelser			
	Holbæk		Vi forsøger at påvirke uddannelsesudbyderne til at designe nye uddannelsesformater, der gør det muligt at

			bo længere væk fra den by hvor uddannelserne udbydes. Det kunne være blandede formater med elementer af e-læring, eller vha synkron streaming af undervisningselementer
	Faxe		Vi har arbejdet for en lokal afdeling af FGU, hvilket er lykkedes.

Andre bemærkninger:

Holbæk

Hvis man som kommune vil ind og påvirke uddannelseslandkortet, kan man gøre det igennem interessevaretagelse overfor uddannelsesudbydere og staten. Vi har i Holbæk valgt at supplere dette gennem to nye kommunale roller, dels som mægler/katalysator på uddannelsesområdet, og dels som lokalevært for uddannelser og studerende.

➤ Resultaterne er skabt gennem to nye kommunale roller

Mægler/katalysator:

- Sandsynliggøre arbejdsmarkedsbehov og studentergrundlag – med data
- Bidrage med kontakt til det lokale arbejdsmarked
- Bidrage til kontakt med uddannelsessøgende
- Medvirke til brobygning mellem uddannelsessøgende og uddannelser
- Medvirke til brobygning mellem studerende og virksomheder
- Nye samarbejder omkring uddannelser

Lokalevært for uddannelser og studerende:

- Skabe og drive studiefaciliteter
- Skabe og drive et samlet uddannelsesmiljø
- Værtsfunktion – "social-pedel"
- Udlejning og aftaler med uddannelsesudbydere

Guldborgsund

Geografien Lolland-Falster er kendetegnet ved et sammenhængende udbud af grundskoler, ungdoms- og erhvervsuddannelser, voksenuddannelser og videregående uddannelser med Nykøbing Falster som områdets centrum. I samarbejde og partnerskaber med relevante aktører har Guldborgsund Kommunes byråd gennem længere tid arbejdet intensivt med at understøtte Nykøbing Falsters lokale styrke og udviklingspositioner som uddannelsesby. Eksempler: etablering af Strategisk Uddannelsesforum Guldborgsund (ultimo 2017); formuleret tværpolitisk mål "alle skal i uddannelse eller kommer beskæftigelse" (godkendt Planstrategi 2018); etablering af

nye studieboliger (Kommuneplan 2019); styrket sammenhæng mellem uddannelses-, beskæftigelses og bosætningsinitiativer.

2.1

Temadrøftelse: Tværgående samarbejde om udbud af flere uddannelser i region Sjælland

Status for FGU elever for de 5 dækningsområder i KKR Sjælland (medio august 2019)

Kommuner i dækningsområde FGU elever	Overgangselever (elever der færdiggør eks. KUU, PS m.v.)	Samlet antal elever på FGU	Status ift. UVM 8. april 2019	
FGU Nordvestsjælland				
Holbæk	165	30	195	
Kalundborg	151	39	190	
Odsherred	110	25	135	
yderligere	2	3	5	
i alt	428	97	525	
FGU Skolen Øst				
Høje Taastrup	55	44	99	118
Greve	55	6	61	78
Solrød	38	5	43	63
Roskilde	152	56	208	275
Lejre	41	32	73	54
i alt	341	143	484	588
FGU Midt og Østsjælland				
Ringsted	46	33		
Sorø	29	54		
Køge/Stevns *	142			
Faxe	88			
yderligere	4			
i alt	309	87	396	662
FGU Syd- og Vestsjælland				
Slagelse	191	82	273	325
Vordingborg	96	33	129	102
Næstved	142	72	214	221-241
i alt	429	187	616	648-668
FGU Lolland Falster				
Lolland	148	29	177	
Guldborgsund	173	46	219	
yderligere	3		3	
i alt	324	75	399	

tal er indhentet fra skolerne

* Stevns udgør ca. 42 elever af det samlede tal for Køge/Stevns

2.2

**Temadrøftelse: Resultatkontrakt 2020 mellem KKR
Sjælland og Erhvervshus Sjælland**

Halvårsafrapportering på Resultatkontrakten mellem KKR Sjælland og Erhvervshus Sjælland 2019

Opfølgning august 2019

Nedenfor følger halvårsafrapportering på resultatkontrakten mellem KKR Sjælland og Erhvervshus Sjælland for 2019. Afrapporteringen er udarbejdet som en status på de opstillede mål for 2019 til KKR Sjælland og til bestyrelsen for Erhvervshus Sjælland.

Samlet oversigt over mål

Overskrift	Kvalitetsmål	Metode/ansvarlig	Halvårsstatus
Mål 1 – Specialiseret vejledning til den brede gruppe af virksomheder	<ul style="list-style-type: none"> • 400 korte forløb • 300 handlingsplaner, herunder: <ul style="list-style-type: none"> – Generel tilfredshed: 80 % – Konsulentens kompetencer: 80 % – Effekt af sparring (oplevet): 70 % – NPS: 50 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalsmål og kvalitetsmål opgøres af hhv. Erhvervshus Sjælland og Erhvervsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • 193 korte forløb • 222 handlingsplaner • ca. 200 virksomheder i proces Generel tilfredshed: 93% Konsulentens kompetencer: 99% Effekt af sparring: 90% NPS: 68
Mål 2 – Specialiseret vejledning til virksomheder med vækstpotentiale	<ul style="list-style-type: none"> • 300 vækstplaner, herunder: <ul style="list-style-type: none"> – Generel tilfredshed: 80 % – Konsulentens kompetencer: 80 % – Effekt af sparring (oplevet): 70 % – NPS: 60 • 15 udviklingsplaner, herunder: <ul style="list-style-type: none"> – Generel tilfredshed: 90 % – Konsulentens kompetencer: 90 % – Effekt af sparring (oplevet): 90 % – NPS: 70 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalsmål og kvalitetsmål opgøres af hhv. Erhvervshus Sjælland og Erhvervsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • 104 vækstplaner Generel tilfredshed: 93% Konsulentens kompetencer: 99% Effekt af sparring: 90% NPS: 68 <ul style="list-style-type: none"> • 20 udviklingsplaner i proces. Ingen afsluttede udviklingsplaner før Q4 19.
Mål 3 – Virksomhedernes tilfredshed med den specialiserede vejledning	<ul style="list-style-type: none"> • NPS: 60 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • NPS på 68%
Mål 4 – Virksomhedernes oplevede effekt af den specialiserede vejledning	<ul style="list-style-type: none"> • Min. 70 % af de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning vurderer, at Erhvervshuset vejledning har effekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • 90% af dem udtryk for, at erhvervshusets vejledning har påvirket virksomhedens drift eller udvikling i middel eller høj grad
Mål 5A – Erhvervshusene som knudepunkter i erhvervsfremmesystemet	<ul style="list-style-type: none"> • Fysisk etablering samt udarbejdelse af samarbejdsaftaler med de tre statslige ordninger • Koncept for digital rådgiverplatform • Min. 1 fælles møde for alle aktører i erhvervsfremmesystemet i region Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Fysisk etablering af Vækstfonden + Eksportrådet i Sorø. Der er indgået samarbejdsaftaler med de tre statslige ordninger.

	<ul style="list-style-type: none"> • Min. 1 arrangement for private rådgivere • 70 % af virksomheder, der modtager en handlingsplan, henvises til anden rådgivning • 80 % af virksomheder, der modtager en vækstplan, henvises til anden rådgivning • 100 % af virksomheder, der modtager en vækstplan, henvises til anden rådgivning 		<ul style="list-style-type: none"> • Koncept for digital rådgiverplatform i proces • Arrangement for rådgivere planlagt til efteråret 2019 • Der er afholdt en række møder for aktører i erhvervsfremmesystemet i Region Sjælland • Opgørelse på henvisninger kan ikke foretages endnu
Mål 5B – Samarbejde med kommunerne og lokal erhvervsservice	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af fælles samarbejdsforum mellem de lokale erhvervsfremmeaktører og den specialiserede erhvervsservice i Erhvervshus Sjælland • Etablering af "code of conduct" ift. arbejdsdelingen mellem den lokale og specialiserede erhvervsservice • 4 årlige møder mellem de lokale erhvervsfremmeaktører og Erhvervshus Sjælland • Etablering af særligt netværk for alle kommunikationsfolk inden for erhvervsfremme i region Sjælland • Etablering af samarbejde vedr. brug af lokale kommunikationskanaler • Tilbud om markedsføring af specialiseret erhvervsservice via 10 nyhedsbreve 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Der er etableret et fælles samarbejdsforum mellem de lokale erhvervsfremmeaktører og EHSJ • Der er afholdt 2 møder i det fælles samarbejdsforum • Code of conduct er i proces • Netværket for kommunikation har mødtes 2 gange • Udsendelse af nyhedsbrev en gang om mdr. og der sendes løbende kommunikationspakker ud til de lokale erhvervsfremmeaktører
Mål 5C – Erhvervshuset som facilitator for samarbejde på tværs	<ul style="list-style-type: none"> • Afholdelse af 2 konferencer mhp. at samle og facilitere samarbejde på tværs 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • EHSJ har i samarbejde med KKR og ERST afholdt 2 konferencer
Mål 6 – Etablering af en fælles digital indgang til erhvervshusene	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af digital indgang til erhvervshusene med fælles visuel identitet 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • I proces. Opgøres i slutningen af året.
Mål 7 – Særlig indsats for digital omstilling	<ul style="list-style-type: none"> • 30 specialiserede forløb vedr. digital forretningsmodel • Identifikation af digitale eksperter (private rådgivere) • Identifikation af 2 digitale eksperter (forretningsudviklere) 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • 20 specialiserede forløb vedr. digital forretningsmodel • Identificeret i samarbejde med Zealand i projektet Digitale veje til vækst

	<ul style="list-style-type: none"> • 2 events vedr. digitalisering 		<ul style="list-style-type: none"> • Der er udpeget 4 digitale eksperter i EHSJ som løbende i efteråret 2019 gennemgår et kompetenceløft. • Der er afholdt 2 events vedr. digitalisering og der er planlagt en eventtour omkring digital markedsføring med seks lokale erhvervsråd.
Mål 8 – Erhvervsfremmestrategi	<ul style="list-style-type: none"> • Afholdelse af strategiseminar og workshop • Forelæggelse af udkast til strategi 2020 for KKR • Forelæggelse af proces for udarbejdelse af strategi 2021 for KKR 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Der er afholdt strategiseminar og workshop • Der er sendt et færdigt strategiskriv til ERST primo august •
Mål 9 – Kortlægning af virksomhedernes behov for specialiseret vejledning og udvikling af Erhvervshus Sjællands produkter til virksomhederne	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af virksomheder • Dokumentation for kendskab til virksomhedernes behov for specialiseret erhvervsservice • Plan for (udvikling af) produkter, der møder virksomhedernes behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • I proces. Justeres løbende • I proces. Oneday konceptet er i gang med at blive afprøvet yderligere med tematiseringen som digitalisering, eksport, salg, strategi mv. Der er ligeledes dialog med en række kommuner omkring samarbejde indenfor detailhandel etc. •
Mål 10 – Samarbejde med Erhvervshus Hovedstaden om Greater Copenhagen	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af et konkret samarbejde omkring virksomhedsforløb, deling af ressourcer mellem organisationerne og fælles events omkring EEN (Enterprise Europe Network) • Der laves en samarbejdsaftale med Copenhagen Capacity om konkrete aktiviteter målrettet tiltrækning af udenlandske investeringer, virksomheder og talenter til kommunerne i Sjælland. • Der laves en samarbejdsaftale omkring aktiviteterne i Early Warning • Der laves en aftale omkring samarbejde mellem de indstationerede medarbejdere fra Danmarks Eksportråd • Der udvælges 1-3 forretningsudviklere, der arbejder på tværs af de to regioner indenfor 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Der er aftalt samarbejde omkring EEN og Early Warning. • Der er samtidig lavet en samarbejdsaftale med Eksportrådet omkring indstationering af medarbejder i EHSJ samt ansættelse af sektorspecialister som skal deles med EHfyn og EHHR. • Der er proces i gang med at dele ressourcer på tværs af husene og der er i dag udpeget en fælles specialist indenfor patent og varemærker som arbejder i begge huse. • Der er afholdt 1 fælles iværksættelsevent omkring internationalisering hvor 150 deltog.

	<p>deres ekspertiseområde f.eks. indenfor rettigheder, varemærker mv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der laves min. 1 stort fælles arrangement (min. 100 deltagere) for de to Erhvervshuse • Der afsøges muligheder for samarbejde omkring turismevirksomheder 		
Mål 11 – Identifikation af kommende stærke erhvervsgrupper	<ul style="list-style-type: none"> • Afsøgning af potentialet for etablering af en kommende stærk erhvervsgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • I proces.
Mål 12 – Erhvervshusenes opsøgende indsats	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsføring af Erhvervshuset tilbud • Koordinering og registrering af arbejdet med virksomhederne via CRM-system • Aftaler om koordineringsmøder med øvrige offentlige og statslige tilbud • Nulpunktsmåling af kendskabet til Erhvervshuset • Informationskampagne til virksomhederne i Region Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Målene opgøres af Erhvervshus Sjælland 	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsføring sker på flere platforme. Der er generelt høj vækst i antal af besøgende på hjemmeside og de sociale medier. • Alle virksomhedsforløb registreres i det fælles CRM-system • Der afholdes løbende koordineringsmøder med øvrige statslige og offentlige tilbud. • Nulpunktsmåling er igangsat og forventes færdig i Q3. • Der har løbende været kampagnetiltag omkring erhvervshuset, primært på LinkedIn og der forventes fortsat kampagnetiltage i efteråret.

Mål 1. Specialiseret vejledning til den brede gruppe af virksomheder

Erhvervshus Sjælland har det første halve år haft stort fokus på arbejdet med den brede gruppe af virksomheder. Det er en stor gruppe af virksomheder i region Sjælland, og da det endvidere er en målgruppe, som erhvervshuset ikke har arbejdet med tidligere, er det vigtigt for erhvervshuset at skabe en god kontakt til disse virksomheder og udvikle en specialiseret vejledning, der er målrettet deres behov. Det forventes, at vi til fulde vil opfylde såvel de kvantitative som kvalitative mål vedr. denne gruppe af virksomheder ved årets udgang.

Kvantitative mål:

1/7 2019 har EHSJ sendt i alt 222 virksomheder til brugerevaluering. Heraf har 118 virksomheder fået udarbejdet en handlingsplan. Det svarer til 40% af måltallet. Derudover er der internt i Erhvervshus Sjælland registreret yderligere ca. 200 virksomheder, som er i gang med et længerevarende forløb med en af vores forretningsudviklere.

Der har været mange korte forløb med virksomhederne, grundet registreringsmæssige udfordringer i forbindelse med skift af CRM-system er data ikke helt opdateret. Det vurderes, at der er gennemført min. 250 korte forløb på nuværende tidspunkt. I løbet af efteråret vil data være helt opdateret i vores nye system, hvorefter der kan gives en præcis opgørelse.

Kvalitetsmål:

På nuværende tidspunkt kan erhvervshusene kun danne ét udtræk fra brugerevalueringen, der indeholder alle de virksomheder, som er sendt til evaluering, og derfor er det ikke muligt at skelne mellem vækstvirksomhedernes evalueringer og de øvrige virksomheders evalueringer. Erhvervshusene er i dialog med det eksterne konsulentfirma, som står for brugerevalueringen, om det, og vi forventer at det bliver muligt at danne udtræk på de to grupper af virksomheder inden udgangen af 2019.

For den samlede gruppe af virksomheder er der pr. 1/7-2019 registreret følgende tilfredshed (måltal for virksomheder uden vækstambitioner eller kompetencer til vækst i parentes):

- Generel tilfredshed: 93% (mål i RK 80%)
- Konsulentens kompetencer: 99% (mål i RK 80%)
- Effekt af sparring: 90% (mål i RK 70%)
- NPS: 68 (mål i RK 50)

Mål 2. Specialiseret vejledning til virksomheder med vækstpotentiale

Kvantitative mål:

1/7 2019 har EHSJ sendt i alt 222 virksomheder til brugerevaluering. Heraf har 104 virksomheder fået udarbejdet en vækstplan. Det svarer til 35% af måltallet for 2019. Derudover er der internt i Erhvervshus Sjælland registreret yderligere ca. 80 vækstvirksomheder, der er i proces med en af vores forretningsudviklere.

Virksomheder med udviklingsplaner vil først blive registreret ved årsaflutningen, når også strategien for erhvervsfremme i region Sjælland er endelig vedtaget.

Kvalitetsmål:

På nuværende tidspunkt kan erhvervshusene kun danne ét udtræk fra brugerevalueringen, der indeholder alle de virksomheder, som er sendt til evaluering, og derfor er det ikke muligt at skelne mellem vækstvirksomhedernes evalueringer og de øvrige virksomheders evalueringer. Erhvervshusene er i dialog med det eksterne konsulentfirma, som står for brugerevalueringen, om det, og vi forventer at det bliver muligt at danne udtræk på de to grupper af virksomheder inden udgangen af 2019.

For den samlede gruppe af virksomheder er der pr. 1/7-2019 registreret følgende tilfredshed (måltal for vækstvirksomheder i parentes):

- Generel tilfredshed: 93% (80%)
- Konsulentens kompetencer: 99% (80%)
- Effekt af sparring: 90% (70%)
- NPS: 68% (60%)

Effektmål:

Den databaserede effekt af vejledningen 2 år efter kan først opgøres i foråret 2022, når data er til rådighed. Erhvervsstyrelsen og erhvervshusene er pt i gang med at udarbejde en analysemodel for erhvervshusene, som indeholder denne effektmåling.

Mål 3. Virksomhedernes tilfredshed med den specialiserede vejledning (nationalt mål)

For de virksomheder, der pr. 1/7-2019 har besvaret brugerevalueringen, er der registreret en NPS på 68%. Dermed er målet 100% opfyldt.

Mål 4. Virksomhedernes oplevede effekt af den specialiserede vejledning (nationalt mål)

For de virksomheder, der pr. 1/7-2019 har besvaret brugerevalueringen, giver 90% af dem udtryk for, at erhvervshusets vejledning har påvirket virksomhedens drift eller udvikling i middel eller høj grad. Dermed er målet 100% opfyldt.

Mål 5A. Erhvervshusene som knudepunkt i erhvervsfremmesystemet

Vækstfonden er etableret i Sorø. I første omgang var det tanken, at kontoret skulle etableres med 2 personer, men hurtigt blev det udvidet, således, at der fast sidder 4,5 person i Sorø. Udenrigsministeriet (Eksportrådet) er ligeledes etableret i Sorø med én person og denne person suppleres i efteråret af yderligere to konsulenter, som deles med Erhvervshus Hovedstadsregionen. Der forhandles med Innovationsfonden om deres tilstedeværelse. På nuværende tidspunkt foreligger der et udkast til en aftale. Det er helt afgørende for Erhvervshus Sjælland, at Innovationsfonden får en fast repræsentation i regionen.

Koncepten om en digital platform for rådgivere anvendes i projektet SMV digital og det er tanken, at denne udvides til resten af Erhvervshus Sjællands aktiviteter i den sidste halvdel af 2019. Der afholdes i efteråret et arrangement for rådgiverne i region Sjælland, hvor samarbejdet med Erhvervshus Sjælland diskuteres.

Der er afholdt en række arrangementer, hvor Erhvervshusets rolle er blevet præsenteret, blandt andet Erhvervshusets åbning og 2 arrangementer omkring den fremtidige erhvervsstrategi for region Sjælland. Erhvervshuset har tilbudt alle kommuner en præsentation af Erhvervshuset og de første præsentationer er afholdt i forskellige regi.

Der henvises løbende til ekstern rådgivning og det forventes, at målene omkring henvisninger opfyldes 100%. Men på nuværende tidspunkt kan erhvervshusene kun danne ét udtræk fra brugerevalueringen, der indeholder alle de virksomheder, som er sendt til evaluering, og derfor er det ikke muligt at skelne mellem virksomheder, der har fået handlingsplaner, vækstplaner og udviklingsplaner. Erhvervshusene er i dialog med det eksterne konsulentfirma, som står for brugerevalueringen, om det, og vi forventer at det bliver muligt at danne separate udtræk på minimum to grupper af virksomheder inden udgangen af 2019.

Mål 5B. Samarbejde med kommunerne og lokal erhvervsservice

Der er oprettet et samarbejdsforum for erhvervsfremmeaktører, som har mødtes to gange i det forgangne halve år, og fremadrettet mødes kvartalsvist. Der arbejdes i fællesskab på at udvide og udvikle samarbejdet omkring Erhvervshusets ydelser og samspillet mellem aktørerne. Arbejdet tager sit udgangspunkt i en fælles forståelse af "sjællandsmodellen". Der vil dermed blive afholdt fire møder i 2019, og målet er opfyldt 100%.

Der er løbende dialog om, hvordan samarbejdet skal udrulles, og processen med at etablere nye samarbejdsaftaler med alle kommuner i region Sjælland, er i fuld gang. Med udgangspunkt i sjællandsmodellen, så er alle samarbejdsaftaler ikke enslydende, men indeholder dog alle et fælles "code of conduct", der tager sit udgangspunkt i forskellen mellem basal og specialiseret erhvervsservice med respekt for den enkelte kommunes prioriteringer.

Der er afholdt en række events flere steder i regionen, og i efteråret afholdes yderligere events rundt i regionen i direkte samarbejde med de lokale erhvervsserviceenheder i kommunerne. Events'ene tager udgangspunkt i den aktuelle efterspørgsel. På tegnebrættet er lige nu en fælles "eventtour" omkring digitalisering af markedsføring, som efter planen vil løbe af stablen seks forskellige steder i regionen i slutningen af året.

Fordelingen af Erhvervshusets kunder følger lige nu rimelig med fordelingen af regionernes størrelse. Der er enkelte udsving, men det er den klare forventning, at alle kommuner vil være fuldt repræsenteret med forløb, som modsvarer befolkningstallet. Dette er også skrevet ind i alle lokale samarbejdsaftaler med kommunerne.

Netværket omkring kommunikation er i fuld drift og har mødtes to gange i det forgangne halvår. Der er derudover efter ønske for lokale aktører etableret et månedligt nyhedsbrev om Erhvervshusets tilbud til markedsføring via lokale kanaler.

Mål 5C. Erhvervshuset som facilitator for samarbejde på tværs

Der er i første halvår afholdt konference både i samarbejde med KKR og i samarbejde med Erhvervsstyrelsen omkring det regionale strategikapital. Begge konferencer havde meget høje besøgstal og forløb på en meget tilfredsstillende måde med gode muligheder for at give input og feedback.

Mål 6. Etablering af en fælles digital indgang til erhvervshusene (nationalt mål)

Den digitale erhvervsfremmeplatform er lanceret i slutningen af juni måned af Erhvervsstyrelsen, og Erhvervshus Sjælland har sammen med de andre Erhvervshuse givet input og leveret indhold til platformen. Derudover er alle Erhvervshusenes sites midlertidigt redesignet, så der er sammenhæng med erhvervsfremmeplatformens grafiske udtryk og Erhvervshusenes. Det forventes at Erhvervshusenes websites i efteråret relanceres med en permanent løsning, der lever op til Erhvervshusenes kommunikations- og markedsføringsbehov. Derudover sker der i andet halvår en relancering af Erhvervshusenes grafiske identitet, hvor der skiftes til et logo, der også følger det grafiske udtryk på erhvervsfremmeplatformen.

Mål 7. Særlig indsats for digital omstilling

Erhvervshus Sjælland er en del af projektet Digitale Veje til Vækst, hvor de første 20 virksomheder er i gang med et forløb ift. digitalisering. Der er desuden en række andre digitaliseringsforløb i gang blandt andet i samarbejde med DTU. I projektet Digitale Veje til Vækst er der udarbejdet en omfattende rådgiverliste med speciale på digitalisering, som kan sorteres efter specialer. Den kan findes her: <https://digitalvækst.dk/find-konsulent/>

Erhvervshuset har et team bestående af fire forretningsudviklere, som har særligt speciale inden for forskellige dele af digitalisering. Det forventes baseret på kundeinflow at der som min. gennemføres 30 virksomhedsforløb, som har specifikt fokus på digitale forretningsmodeller, hvorfor dette punkt forventes opfyldt 100%. Der er lavet en oversigt over potentielle rådgivere indenfor det digitale område i samarbejde med de andre Erhvervshuse.

Der er særligt events, der omhandler digitalisering af salg, som har interesse blandt virksomhederne, og derfor er der i første halvår afholdt en konference omkring E-handel særligt i et internationalt perspektiv (150 deltagere). Derudover er der afholdt events om online markedsføring, og i efteråret planlægges en eventtour i samarbejde med seks lokale erhvervsråd omkring digital markedsføring.

Mål 8. Erhvervsfremmestrategi

25/3-2019 afholdt Erhvervshus Sjælland i samarbejde med Erhvervsstyrelsen og KKR strategiseminar med fokus på det sjællandske kapitel i den nationale erhvervsfremmestrategi for 2020-23. Erhvervshus Sjællands bestyrelses indledende tanker om udfordringer, potentialer og hovedudfordringer i region Sjælland blev præsenteret på KKR-mødet 24/4. Et 10-siders notat blev sendt til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse 30/4 og præsenteret på KKR-mødet 18/6. Siden da har Erhvervshus Sjælland i samarbejde med Erhvervsstyrelsen og på baggrund af omtalte 10-siders notat arbejdet på teksten om region Sjælland i den nationale erhvervsfremmestrategi 2020-23. 6/8-2019 er udkastet sendt til KKR's sekretariat. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse sender den samlede nationale erhvervsfremmestrategi i offentlig høring 1/10-15/10.

Mål 9. Kortlægning af virksomhedernes behov for specialiseret vejledning og udvikling af Erhvervshus Sjællands produkter til virksomhederne

Virksomheder med cvr-nr. i region Sjælland er på baggrund af cvr-registret fordelt på iværksættere, SMV'er og store virksomheder, og disse tre kategorier er defineret. Vi er i proces med at dokumentere de tre kategoriers behov for specialiseret vejledning. Dokumentationen tager udgangspunkt i Væksthusets erfaringer med arbejdet med vækstvirksomhederne inden for de tre kategorier, og desuden inddrages andre erhvervsfremmeaktørers og Erhvervshusets egne erfaringer fra det første halve års arbejde med driftssegmentet.

Generelt har Erhvervshuset oplevet en langt større efterspørgsel end tidligere. Der kommer i normale perioder omkring en ny kunde ind i huset, hver dag. Derudover har efterspørgslen på events været overvældende, hvor åbningen med 300 deltagere og venteliste var første step. Men 150 deltager på et event om E-handel er også langt flere end det tidligere har været muligt at tiltrække.

I efteråret afholdes efter planen en stor iværksætterkonference, som også forventeligt kommer til at have 2-300 deltagere. Det er særligt den brede målgruppe i form af mindre virksomheder og iværksættere, som kontakter Erhvervshuset for et forløb. Der er derudover etableret en direkte digital kanal, hvor lokal erhvervsservice kan bringe relevante leads på virksomheder ind til et forløb, i den forbindelse er der også mulighed for samsesøg.

Erhvervshuset er også i gang med at udvikle produkter, der er målrettet det mere driftsorienterede segment af virksomheder. Fx er der i Danmark ca. 23.000 etablerede SMV'er, som står over for at skulle ejer- eller generationsskiftes inden 2025. På den baggrund står Erhvervshus Sjælland i spidsen for udvikling af et projekt i samarbejde med de andre erhvervshuse, der fokuserer på at vejlede SMV'erne i forhold til en hensigtsmæssig ejer- eller generationsskifteproces. Andre relevante produkter vil blive identificeret og udviklet i de kommende måneder.

Mål 10. Samarbejde med Erhvervshus Hovedstaden om Greater Copenhagen

Der er etableret samarbejde omkring ressourcerne med Erhvervshus Hovedstaden omkring aktiviteterne i EEN (Europæisk virksomhedsnetværk som hjælper virksomheder med internationale partnerskaber), Early Warning (program for kriseramte virksomheder) og Eksportrådet. Der er endnu ikke indgået en ny aftale med Copenhagen Capacity. Det skyldes primært de store forandringer Copenhagen Capacity oplever efter reform af Erhvervsfremmesystemet. Der afholdes kvartalsvise møde med ledelsen i Copenhagen Capacity og generelt er samarbejdet velfungerende. Det forventes, at der indgås en aftale i løbet af 3 kvartal 2019.

Samarbejdet omkring deling af konsulentkompetencer er i gang, hvor IPR er en konkret indsats, og der er desuden etableret samarbejde om Verdensmålene (SDG), hvor der også er forretningsudviklere, der arbejder på tværs.

I juni måned afholdt de to erhvervshuse en fælles konference om internationalisering af iværksættere med mere end 150 tilmeldte.

Der er endnu ikke etableret et samarbejde omkring turisme.

Mål 11. Identifikation af kommende stærke erhvervsgrupperinger

CRT og IRIS Group har på vegne af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udarbejdet en dybdegående analyse af erhvervsmæssige styrkepositioner i Danmark. Det er en interessant analyse, hvor man på baggrund af fin empirisk evidens udpeger nogle erhvervsområder, der i et internationalt perspektiv udgør en eksisterende eller spirende styrkeposition i Danmark. Erhvervshus Sjælland har nærlæst analysen og kommenteret på den over for sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Denne analyse danner sammen med andet faktabaseret information og erhvervshusets erfaringer med det virksomhedsrettede arbejde udgangspunkt for identifikationen af kommende stærke erhvervsgrupper i region Sjælland. Analysen bekræfter hvad tidligere analyser også har vist, nemlig at der ikke er mange stærke erhvervsspecialiseringer i region Sjælland, og inden for alle erhvervsområder er der større specialisering i andre regioner. Derfor består opgaven med at identificere kommende stærke erhvervsgrupperinger i at tænke på tværs af brancher, regioner, indsatser etc.

Mål 12. Erhvervshusenes opsøgende indsats

Erhvervshuset har i perioden haft en høj vækst i antal på besøgende på hjemmesiden og på sociale medier. Som eksempel kan nævnes at antallet af følgere på Erhvervshusets LinkedIn page i første halvår er steget med ca. 25% til nu 3.000 følgere. Derudover har Erhvervshuset etableret et endnu tættere samarbejde med de lokale erhvervsserviceenheder omkring spredning af budskaber og tilbud.

Erhvervshusenes forløb bliver afrapporteret i det fælles CRM system, som stort set alle lokale erhvervsserviceenheder også er tilknyttet.

Der afholdes løbende koordineringsmøder i forhold til statslige og øvrige offentlige tilbud til virksomheder, og der arbejdes på afholdelse af fælles events. Nulpunktmålingen i forhold til kendskab er igangsat og er færdig i løbet af tredje kvartal 2019. Der er lavet en større online informationskampagne i forbindelse med Erhvervshuset i foråret 2019 med kundevideoer, der fortæller om deres brug af Erhvervshuset. Kampagnen har primært været kørt på LinkedIn i form af videoer. Der forventes yderligere kampagnetiltag i efteråret.

2.2

**Temadrøftelse: Resultatkontrakt 2020 mellem KKR
Sjælland og Erhvervshus Sjælland**

Decentral erhvervsfremme-strategi 2020

Udkast til regionalt kapitel for Sjælland

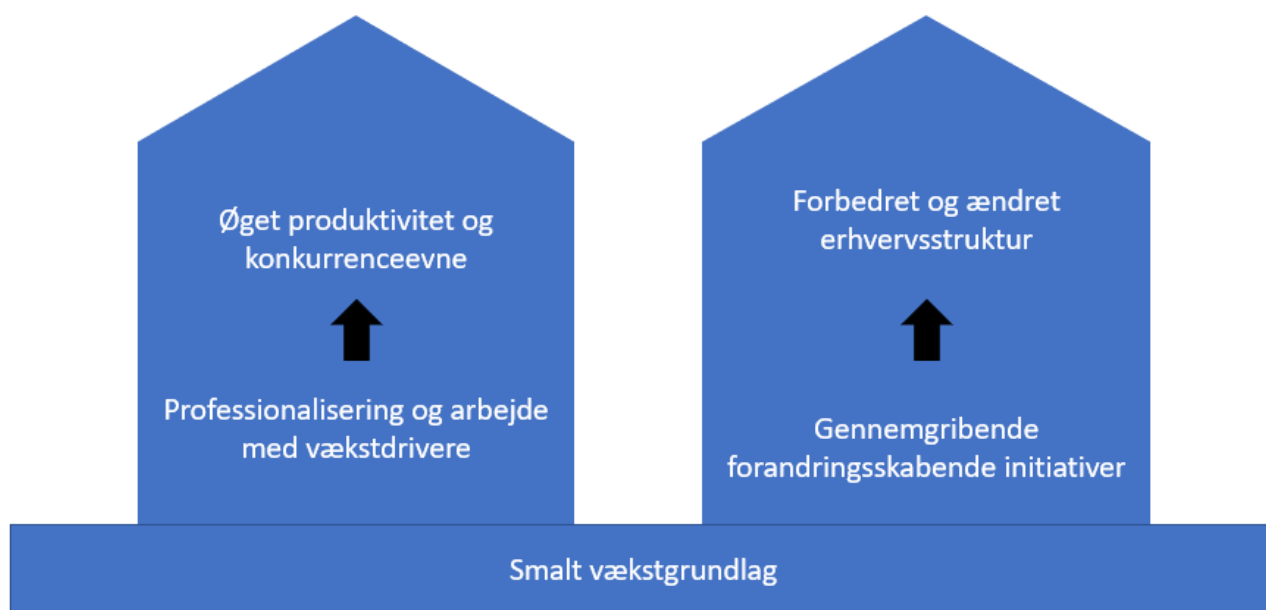
Den generelle højkonjunktur i Danmark, særligt i og omkring Hovedstaden, kommer også Sjælland som helhed til gode. Erhvervslivet er i en positiv udvikling, og særligt de østsjællandske kommuner oplever både et stigende antal tilflyttere og pendlere til og fra Hovedstaden. Samtidig er der i de fleste kommuner lav arbejdsløshed og mange steder er der en stærk iværksætterkultur.

Sjællands erhvervsstruktur peger ikke på oplagte branchemæssige styrker, men er omvendt begunstiget af den tætte beliggenhed til København, der især udnyttes af bygge- og anlægsbranchen til at skabe vækst og beskæftigelse.

På trods af de gunstige konjunkturer og nærheden til hovedstaden, står erhvervslivet i regionen over for en række grundlæggende udfordringer. Disse udfordringer betyder, at mens landets samlede BNP siden 2007 er vokset med 7,6%, og fremgangen i de øvrige regioner har været på mellem 3,9% og 20,8%, er BNP i region Sjælland kun vokset med 0,2%.

Hvis udviklingen skal vendes, er der behov for at tænke i nye baner i forhold til erhvervsfremme og erhvervsudvikling. Der lægges derfor op til en tostrengt strategisk indsats. Den første del af indsatsen fokuserer på professionalisering og arbejde med vækstdrivere med det formål at øge den enkelte virksomheds produktivitet og skabe konkurrencedygtige forretningsmodeller i virksomhederne. Den anden del af indsatsen består af gennemgribende forandringsskabende initiativer, der fremmer en erhvervsstruktur, der markant forbedrer vilkårene og mulighederne for økonomisk vækst i region Sjælland, hvorved den asynkrone udvikling mellem region Sjælland og de øvrige regioner lukkes. Det bør understreges, at investeringer i infrastruktur (fysisk og digital), uddannelse, planlov og andre generelle rammevilkår er meget betydningsfulde parametre for en succesrig implementering af det regionale kapitel, vel vidende at disse investeringer og eventuelle tiltag ligger udenfor denne strategis rammer.

STRATEGISK RETNING FOR VÆKST OG ERHVERVSFREMME PÅ SJÆLLAND

Udfordringer og potentialer

Generelt er erhvervslivet på Sjælland kendetegnet ved en række forhold, som både rummer udfordringer og forandringskabende potentialer:

- En relativt lav andel af indbyggerne har en videregående uddannelse, og virksomhederne beskæftiger en endnu lavere andel personer med en videregående uddannelse. Til gengæld er der relativt mange indbyggere og beskæftigede med en faglært eller ufaglært baggrund.
- Få vidensintensive virksomheder, hvilket skaber en selvforstærkende dynamik, idet vidensintensive virksomheder foretrækker at ligge geografisk tæt og i nærhed af den højtuddannede arbejdsstyrke (agglomerationseffekter).
- Bygge- og anlægsbranchen har større økonomisk betydning i Sjællandsgeografien, end den har i de øvrige regioner, fordi branchen udnytter nærheden til det store marked for bygge- og anlægstjenester i København og derfor har en økonomisk aktivitet, der rækker langt ud over den lokale efterspørgsel.
- De sjællandske kommuner har landets højeste andele af små virksomheder. Omvendt er der kun 60 virksomheder med 250 ansatte eller derover, der har hovedsæde i én af de 17 sjællandske kommuner, hvilket i sammenligning med de øvrige erhvervshus-geografier er relativt få.

Samlet set er ovenstående forhold medvirkende til, at erhvervsudviklingen på Sjælland - sammenholdt med andre regioner - er kendetegnet ved en lavere andel af højvækstvirksomheder, lav og faldende totalfaktorproduktivitet i serviceerhvervene, lav digitaliseringsgrad, få virksomheder, der investerer i innovation, få eksportvirksomheder og lav eksportværdi.

Men der er også potentialer for erhvervsudvikling i de sjællandske kommuner og der findes mange stærke og velfungerende virksomheder på Sjælland. En stor del af potentialerne knytter sig til nærheden til København. Sjælland er i økonomisk henseende en oplandsregion til København uden et tydeligt internt økonomisk centrum. I stedet retter infrastrukturen samt person-, vare- og servicestrømme sig i høj grad mod København og går kun i mindre grad på tværs internt i geografien. Sjælland og Hovedstaden udgør et integreret arbejdsmarked, hvor 135.000 personer pendler på arbejde på tværs af regionsgrænsen, og hvor mange unge uddannelsessøgende fra Sjælland søger mod hovedstaden. Virksomhederne i de to regioner udgør et samlet økosystem, hvor store og små virksomheder på tværs af regioner er afhængige af hinanden. Denne tætte kobling til et hovedstadsområde, der i stigende grad fungerer som hele Danmarks vækstmotor, udgør et stort potentiale for erhvervsudvikling i de sjællandske kommuner. Gennem samarbejder med vidensinstitutioner og virksomheder i hovedstadsområdet, kan viden, kvalificeret arbejdskraft, kapital og efterspørgsel skabe vækst og udvikling i virksomhederne på Sjælland.

Grøn omstilling vurderes også at være et område med stort potentiale i de sjællandske kommuner. Eksempelvis rummer bygge- og anlægsbranchen og fødevarerektoren nogle af de største potentialer for cirkulær økonomi i Danmark. Det stigende behov for grønne, bæredygtige løsninger, åbner generelt op for nye muligheder. Det er vigtigt at gribe disse muligheder og fremme denne udvikling til gavn for erhvervsudviklingen på Sjælland. Her har region Sjælland en fordel ved at have plads, dygtige virksomheder og infrastruktur samtidig med at der er en umiddelbar nærhed til København.

Endelig er det også væsentligt at udnytte de potentialer for vækst og udvikling i erhvervslivet, som udspringer af forbedrede erhvervsmæssige rammevilkår. Fx er infrastrukturen under udbygning flere steder på Sjælland, ligesom Femernforbindelse vil åbne op for nye vækst- og udviklingsmuligheder.

Med afsæt i den decentrale erhvervsfremmestrategi og de særlige udfordringer og potentialer for erhvervsudvikling i de sjællandske kommuner, lægges op til en tostrengt strategisk indsats. Den første del

af indsatsen sætter ind med professionalisering og en række tværgående vækstdrivere, der øger den enkelte virksomheds produktivitet og skaber konkurrenceevne og dermed vækstpotentiale. Den anden del af indsatsen består af gennemgående forandringskabende initiativer, der fremmer en erhvervsstruktur, der markant forbedrer vilkårene og mulighederne for økonomisk vækst i region Sjælland.

Vækst drivere

Den første del af indsatsen forventes at udgøre hovedparten af det strategiske fokus. Indsatsen fokuserer på at øge den enkelte virksomheds produktivitet og konkurrenceevne. Det sker dels gennem professionalisering af en bred gruppe af virksomheder med henblik på at skabe flere vækstparate virksomheder, og dels gennem behovsafstemt arbejde med vækstdrivere i virksomheder med vækstpotentiale med det formål at udvikle konkurrencedygtige forretningsmodeller.

Professionalisering

Her er formålet at styrke forudsætningerne for vækst og udvikling blandt den brede gruppe af virksomheder gennem basal professionalisering, der bl.a. omfatter:

- Tilførsel af strategisk viden og ledelsesmæssige kompetencer.
- Opgradering af medarbejdernes kompetenceniveau
- Digitalisering af interne administrationsprocesser.
- Understøttende arbejde i forhold til iværksætteri.

Denne del af indsatsen retter sig især mod de mange små, hjemmemarkedsorienterede virksomheder i de sjællandske kommuner, hvor der ligger et potentiale i at professionalisere og digitalisere kerneprocesser, styrke kompetencer hos ledelsen og medarbejdere m.v. Dette er ofte en forudsætning for, at virksomheden kan arbejde målrettet og succesfuldt med vækstdrivere.

Arbejde med vækstdrivere

Her er formålet at styrke væksten i den enkelte virksomhed gennem målrettet arbejde med udvalgte vækstdrivere, herunder:

- Digitalisering inkl. kompetencetilførsel
- Serviceinnovation inkl. samarbejde med forskningsinstitutioner
- Internationalisering inkl. oparbejdning af salgsvolumen i Danmark

Digitalisering er en vigtig vækstdriver på Sjælland. Der er et stort behov i mange mindre servicevirksomheder, som har lav digitaliseringsgrad og lav produktivitet. Men der er også et udviklingsbehov, der knytter sig til avanceret digitalisering og automatisering af fremstillingsprocesser, i flere højt specialiserede industrivirksomheder.

Potentialet for vækst gennem serviceinnovation knytter sig dels til erhvervsstrukturen på Sjælland, dels til den geografiske placering tæt på det store marked for serviceydelse i København, og dels til den stigende globale efterspørgsel efter serviceydelser.

Internationalisering som driver for vækst forudsætter, at virksomhederne er konkurrencedygtige og har oparbejdet en vis salgsvolumen. Derfor er første skridt i en internationaliseringsproces for mange virksomheder oparbejdelse af større salgsvolumen i Danmark. Virksomhedernes konkurrenceevne afhænger bl.a. af, hvor digitale og innovative de er, og derfor skal vækstdriverne ses i en sammenhæng. Succesfuldt arbejde med vækstdrivere forudsætter desuden, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft og kapital.

Gennemgribende forandringskabende initiativer

Den anden del af indsatsen består af initiativer, der har potentiale til at fremme en erhvervsstruktur, der markant forbedrer vilkårene og mulighederne for økonomisk vækst i region Sjælland. Typisk vil sådanne initiativer tage udgangspunkt i en gruppe af virksomheder med stort, uforløst vækstpotentiale eller en begivenhed eller trend med potentiale til at skabe gennemgribende forandringer. På den baggrund sætter erhvervsfremmesystemet ind med dybe, intensive virksomhedsforløb kombineret med initiativer, der gennem en ændret rammesætning accelererer og spreder den vækst, der opstår i virksomhederne. Derved bliver erhvervslivet i region Sjælland fremadrettet bedre rustet til skiftende konjunkturer, international konkurrence og nye udviklingstendenser i forhold til teknologi, efterspørgsel og forretningsmodeller.

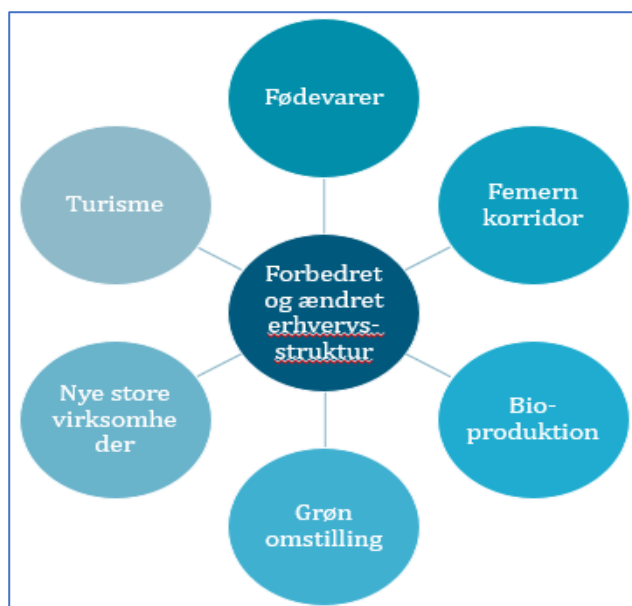
Sjælland har ikke egentlige klynger i dag, men en række erhvervspecialiseringer, hvor der er dygtige virksomheder, videns institutioner og kommuner som tilsammen udgør et potentiale for en fremtidig erhvervsudvikling og øget specialisering. Et fokus på sådanne begyndende erhvervspecialiseringer vil kunne skabe en forandring af erhvervsudviklingen på Sjælland. Det kræver intensive investeringer i virksomhederne, men også i de rammevilkår, som virksomhederne står overfor.

Femernforbindelsen er et eksempel på en begivenhed, der kan danne udgangspunkt for et forandringskabende initiativ målrettet erhvervsudvikling på Lolland, Falster, Sydsjælland og hele vejen op langs transportkorridoren til København. En vedvarende og langsigtet effekt kommer imidlertid ikke af sig selv men skal sikres gennem en kombination af målrettet erhvervsfremme og brede initiativer, der understøtter områdets attraktivitet for erhvervslivet.

Forbrugernes og virksomhedernes stigende fokus på grøn omstilling og cirkulær økonomi er et andet eksempel på et udefra kommende forhold, der med den rette kombination af erhvervsfremme og brede initiativer kan udnyttes til at skabe vedvarende vækst og erhvervsudvikling. Dette gælder alle egne af landet, så her er det vigtigt at indsatsen fokuseres på den del af den grønne omstilling, hvor virksomhederne i region Sjælland har det største potentiale, således er der f.eks. en række stærke virksomheder indenfor genanvendelse, som er placeret på Sjælland og meget skarpe kompetencer omkring energi på Risø sammen med en gruppe af højt specialiserede virksomheder.

Et forandringskabende initiativ kan også fokusere på virksomheder med et stærkt markeds- og internationaliseringspotentiale med det formål at skabe fremtidens store virksomheder i Sjællandsgeografien. I første omgang involverer sådan et initiativ intensiv, målrettet erhvervsfremme, men efterhånden som virksomhedernes behov materialiserer sig, vil der være behov for en bredere indsats i forhold til fx arbejdskraft og kapital.

Et initiativ kan også rettes mod det eksisterende bioproduktionsøkosystem, som er bygget op omkring de store industrivirksomheder på Sjælland. Erhvervsfremme og brede initiativer i relation til fx start-ups, forskning, testmiljø, uddannelse og infrastruktur kan bidrage til at fastholde og udvide de store virksomheders aktivitet på Sjælland og til at koble flere SMV'er på de internationale værdikæder inden for

biotekområdet. Dette område er måske det mest modne økosystem med stort internationalt potentiale på Sjælland.

2.3

Orienteringssag: Strategibidrag for Sjælland til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023

KKR Sjællands indledende indspil til erhvervsfremmestrategi fra 2020 og frem

Kære bestyrelse for Erhvervshus Sjælland

I forbindelse med, at I skal bidrage (herunder med regionalt kapitel for Sjælland) til, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse skal formulere en samlet strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats fra 2020 og frem – og at I i den forbindelse skal inddrage KKR Sjælland – har vi på møde i KKR Sjælland den 24. april 2019 drøftet udfordringer, potentialer og hovedudfordringer i Sjællandsregionen.

På baggrund af drøftelserne i KKR Sjælland skal vi foreslå, at der i bidrag til strategien for 2020 lægges vægt på følgende opmærksomhedspunkter i bidraget til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse:

Udfordringer:

- Rammebetingelser (infrastruktur, digital infrastruktur, uddannelsesniveau/-udbud m.v.)
- Digitalisering / og automatisering / robotteknologi (lave produktivitetsstigninger via ny teknologi)
- Eksport/nye markeder
- Kapital/investeringer.

Potentialer/prioriteter:

- *Virksomhedsudvikling* (professionalisering, vækst og/eller konsolidering, digitalisering/automatisering og internationalisering) – med fokus på bl.a. at løfte ambitionsniveau og opdyrke nye markeder.
- *Styrkepositioner/klynger* med fokus på:
  - Life-science med afsæt i bl.a. den højt specialiserede nordvestsjællandiske industriproduktion (biotek og medico) og baseret på eksisterende strategiske indsatser også i regi af Greater Copenhagen-samarbejdet
  - Logistik/transport – særligt med afsæt i den østlige del af geografien (Køge m.v.)
  - Bygge-/anlæg
  - Miljøteknologi, herunder bæredygtige energiformer og –lagring – bl.a. med afsæt i forsknings og udviklingsmiljøer på RUC og DTU-Risø
  - Fødevarereproduktion og –udvikling, herunder produktionsteknologi og -processer (også med sammenhæng til biotek/enzymindustri).

Dato: 25. april 2019

Sags ID: SAG-2019-00760
Dok. ID: 2749286

E-mail: JEBJ@kl.dk
Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 1 af 2

Vækstdrivere – videreføre fokus fra strategi 2019 (partnerskaber for grøn omstilling; Femern-forbindelsen som vækstdriver) *Turisme* (i sammenhæng til udviklingsplan) – der er enighed i KKR Sjælland om at realisere uudnyttede potentialer i turismen som væksterhverv og i forlængelse heraf, er der igangsat arbejde med en udviklingsplan og en række øvrige aktiviteter. Samtidig er der nye muligheder i regi af DEB til at understøtte (økonomisk) strategiske indsatser på området. Endvidere er vort naboskab til Hovedstaden i KKR Sjællands optik en styrkeposition vi fortsat bør udvikle gennem samarbejder med KKR Hovedstaden og Erhvervshus Hovedstaden om fælles sigtelinjer for strategisk erhvervsfremme øst for Storebælt.

KKR Sjælland skal desuden tilkendegive, at der fortsat skal være fokus på at styrke rammebetingelserne for vækst målrettet de valgte prioriteter. Særligt bør der lægges vægt på indsatser, der kan løfte forsknings- og uddannelsesmæssige styrker på i Sjælland beliggende erhvervsrettede og videregående uddannelses- og forskningsinstitutioner, en styrket kobling til beskæftigelsesområdet bl.a. i forhold til at sikre tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft, løfte uddannelsesniveau og –udbud samt tiltrækning af talenter og tiltrækning af kapital samt nødvendig infrastruktur i forhold til både trafikale forhold og digitalt.

Det foreslås desuden, at der i bidraget til DEB lægges vægt på, at det strategiske arbejde med decentral erhvervsfremme skal have fokus på at øge kendskab og udbredelse af de offentlige erhvervsfremmeydelser. Ligesom roller og opgaver for de forskellige aktører i erhvervsfremme skal tydeliggøres, så de tilstræbte forenklinger og effektiviseringer realiseres.

KKR Sjælland gav desuden opbakning til, at Erhvervshusets bestyrelse vil tydeliggøre styrkepositionerne Landbrug & fødevarer samt Miljø/Grøn omstilling og cirkulær økonomi i det endelige bidrag til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Der var i KKR tydelige ambitioner om at forbedre erhvervsfremmeindsatsen i Region Sjælland. Lokal erhvervsfremme og Erhvervshusets aktiviteter skal hænge sammen og styrke hinanden, således at virksomhederne oplever, at indsatsen for at opfylde deres behov hænger sammen på tværs.

Vi ser frem til det videre samarbejde om en styrket erhvervsfremmeindsats, der kan skabe vækst og arbejdspladser i virksomhederne i kommunerne i KKR Sjælland.

Med venlig hilsen

Niels Hörup
Formand KKR Sjælland
Borgmester i Solrød Kommune

Carsten Rasmussen
Næstformand KKR Sjælland
Borgmester i Lejre Kommune

Dato: 25. april 2019

Sags ID: SAG-2019-00760
Dok. ID: 2749286

E-mail: JEBJ@kl.dk
Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 2 af 2

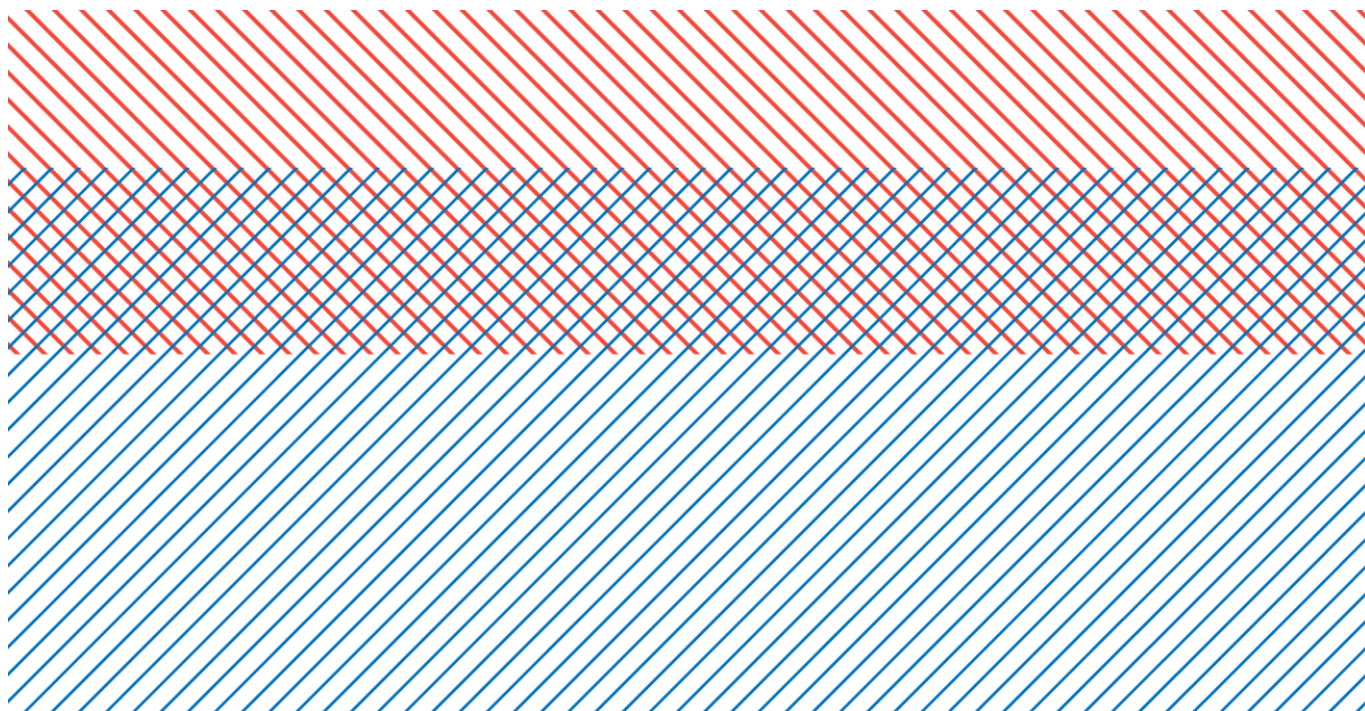
2.5

Orienteringssag: VIVE's benchmarkinganalyser på det specialiserede børne- og voksenområde

Rapport

Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge- område

En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018

Hans Skov Kloppenborg og Søren Teglgård Jakobsen

Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område – En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018

© VIVE og forfatterne, 2019

e-ISBN: e-ISBN-nr.

Forsidefoto:

Projekt: 301371

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

I perioden 2016-2018 har VIVE i tre omgange udarbejdet en række benchmarkinganalyser, som sammenligner udviklingen på det specialiserede socialområde blandt Region Sjællands 17 kommuner (RS17). På denne baggrund har Styregruppen for Rammeaftale Sjælland bedt VIVE om at foretage en opdatering af analyserne som grundlag for fælles styringsinformation på området.

Kommunerne har blandt andet behov for opdateret viden om, hvilke kommuner inden for Region Sjælland der har relativt høje eller lave brugerandele og enhedsudgifter, og hvordan det samlede udgiftsniveau for kommunerne i Region Sjælland, set under ét, ligger i forhold til niveauet i andre regioner.

Denne rapport udgør én af to rapporter, som præsenterer de opdaterede benchmarkinganalyser. Det drejer sig om følgende to rapporter:

- Kloppenborg, H. S. & S. T. Jakobsen (2019): *Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område. En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Lemvig, K. & M. Ruge (2019): *Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde. En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

VIVE vil gerne takke de 17 kommuner i Region Sjælland for deres indsats med at opgøre og validere aktivitets- og udgiftsdata i forbindelse med projektets dataindsamling.

Mads Leth Jakobsen

*Forsknings- og analysechef for VIVE Styring og Ledelse
August 2019*

Indhold

Sammenfatning	5
1 Baggrund og formål	8
2 Udgifter pr. 0-22-årig indbygger	10
2.1 Fremgangsmåde	10
2.2 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	11
2.3 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	14
3 Brugerandele blandt de 0-17-årige	23
3.1 Fremgangsmåde	23
3.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	24
4 Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger	35
4.1 Fremgangsmåde	35
4.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	36
Bilag 1 Tabelbilag	48

Sammenfatning

Styregruppen for Rammeaftale Sjælland (RS17) har på baggrund af VIVEs tidligere benchmarking-analyser på det specialiserede socialområde i 2016, 2017 og 2018 besluttet at foretage en opdatering af analyserne som baggrund for fælles styringsinformation på området.

Analyserne i denne rapport giver viden om RS17-kommunernes udgifter, brugerandele og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område, fordelt på forskellige typer af sociale foranstaltninger. Rapporten opgør og sammenligner kommunernes udgifter pr. 0-22-årig indbygger i perioden 2014-2018. Desuden afdækkes og sammenlignes de enkelte kommuners *brugerandele*, dvs. antallet af brugere pr. 10.000 0-17-årige indbyggere, og *enhedsudgifter*, dvs. brugernes gennemsnitlige udgiftstyngde.

Analyseresultater – hovedkonklusioner

Overordnet set viser resultaterne, at den gennemsnitlige RS17-kommunes udgifter til det specialiserede børn og unge-område pr. 0-22-årig indbygger er steget (10 %) fra 2014 til 2018. I samme periode er andelen af foranstaltningsmodtagere steget lidt (3 %), ligesom også enhedsudgifterne til sociale foranstaltninger er steget blandt kommunerne i Region Sjælland (stigning på 5 %)¹. De udviklingstendenser, vi så i VIVEs tidligere benchmarkinganalyse af udviklingen i perioden 2014-2017 genfindes således i nærværende rapport, men tendenserne er stærkere for perioden 2014–2018.

Udgifter pr. 0-22-årig

Den regionale benchmarking viser, at udgiftsniveauet på det specialiserede børn og unge-område blandt kommunerne i Region Sjælland – set under ét – ligger over landsgennemsnittet. Samlet set bruger kommunerne i Region Sjælland 11.863 kr. pr. 0-22-årig indbygger på området i 2018. Landsgennemsnittet er 9.562 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Hvis man ser på de forskellige foranstaltningstyper, bruger kommunerne i Region Sjælland i 2018 færre penge pr. 0-22-årig på døgninstitutioner end landsgennemsnittet, men flere penge på familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder samt forebyggende foranstaltninger.

Fra 2014 til 2018 er de samlede udgifter til det specialiserede børn og unge-område steget med 9 % i kommunerne i Region Sjælland². Det er en udgiftsstigning, der er noget større end på landsplan (3 %) og i Region Hovedstaden (4 %). Stigningen i de samlede udgifter dækker over faldende udgifter til nogle foranstaltninger og stigende udgifter til andre. I Region Sjælland har der været faldende udgifter til anbringelser på døgninstitutioner, men stigende udgifter til især forebyggende foranstaltninger, men også anbringelser i familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes udgifter til det specialiserede børn og unge-område i 2018, både samlet set og fordelt på foranstaltninger. De samlede udgifter i 2018 varierer mellem RS17-kommunerne fra ca. 6.900 kr. til 24.400 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Kommunen med de højeste samlede udgifter pr. 0-22-årig indbygger har altså over tre gange så høje udgifter som kommunen med de laveste udgifter. Også på tværs af de forskellige foranstaltningstyper er der stor variation i kommunernes udgiftsniveauer.

---

¹ Det skal bemærkes, at udviklingen i andel foranstaltningsmodtagere og enhedsudgifter er opgjort eksklusiv Køge Kommune, fordi kommunen ikke har kunnet indberette valide oplysninger om brugertal for 2014. I beregningen af udviklingen i de samlede udgifter pr. 0-22-årig indbygger indgår Køge Kommune dog – derfor er der ikke fuld sammenhæng mellem udviklingerne i de forskellige resultater.

² Resultater vedrørende Region Sjællands udvikling i udgifter pr. 0-22-årig indbygger varierer en smule mellem den regionale og kommunale benchmarking. Det skyldes, at vi i stil med de tidligere benchmarkinganalyser for RS17 anvender vægtede gennemsnit for Region Sjælland i den regionale benchmarking, mens der i den kommunale benchmarking anvendes uvægtede gennemsnit.

Der er også forskelle mellem kommunerne i Region Sjælland, hvad angår udviklingen i udgifterne fra 2014 til 2018. I de enkelte kommuner har der været fald i de samlede udgifter på op til 18 % og stigninger på op til 45 %. Der har også været forskel på udgiftsudviklingen for de forskellige foranstaltningstyper i de enkelte kommuner i perioden. De fleste RS17-kommuner har haft faldende udgifter til døgninstitutioner (11 kommuner), men stigende udgifter til familiepleje og opholdssteder (13 kommuner) og til forebyggende foranstaltninger (12 kommuner).

Brugerandele – modtagere pr. 0-17-årig

I lighed med VIVEs seneste benchmarkinganalyse af udviklingen i perioden 2014-2017 er brugerandelene steget lidt på det specialiserede børn og unge-område i kommunerne i Region Sjælland, når vi ser på perioden 2014-2018. Der er således 3 % flere børn og unge i kommunerne i Region Sjælland, der i 2018 modtager en social foranstaltning, end det var tilfældet i 2014 (opgjort ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger).

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes brugerandele på det specialiserede børn og unge-område i 2018. Kommunen med flest foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige indbyggere (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) har ca. tre gange så mange modtagere som kommunen med færrest. De samlede brugerandele varierer fra 209 til 659 foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i kommunerne inden for Region Sjælland. Der er desuden variation i kommunernes brugerandele i de enkelte foranstaltningstyper.

Der er ligeledes forskelle i udviklingen i brugerandelene fra 2014 til 2018 mellem kommunerne i Region Sjælland. 10 kommuner har haft stigende samlede brugerandele på området i perioden (opgjort ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger), fem har haft faldende brugerandele, mens brugerandelen i en enkelt kommune har været stabil. Der har i de enkelte kommuner været fald i den samlede brugerandel i sociale foranstaltninger (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) på op til 27 % og stigninger på op til 35 %. Der er desuden stor forskel på, hvordan udviklingen i brugerandelene i de forskellige tilbudstyper har været i de enkelte kommuner i perioden.

Enhedsudgifter – udgifter pr. modtager

Enhedsudgifterne på det specialiserede børn og unge-område i kommunerne i Region Sjælland er steget fra 2014 til 2018. I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. foranstaltningsmodtager i alt (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) steget med 5 %. Denne tendens følger samme mønster, som VIVE fandt i den seneste benchmarkinganalyse af RS17-kommunerne for perioden 2014-2017.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område i 2018. De samlede enhedsudgifter (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) varierer fra 286.000 kr. pr. foranstaltningsmodtager i den billigste kommune til 805.000 kr. i den dyreste kommune. Også på tværs af de enkelte foranstaltningstyper er der stor variation i kommunernes enhedsudgifter.

Der er ligeledes forskel på udviklingen i enhedsudgifterne i de enkelte kommuner i perioden 2014-2018. ti kommuner har haft stigende samlede enhedsudgifter på børn og unge-området (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i perioden, mens seks kommuner har haft faldende enhedsudgifter. Der har i de enkelte kommuner været stigninger i de samlede enhedsudgifter på op til

88 %³ og fald på op til 33 %. Der har ligeledes været stor forskel på udviklingen i kommunernes enhedsudgifter til de forskellige foranstaltningstyper.

---

³ Den store stigning i enhedsudgifter på 88 % i Ringsted Kommune skyldes delvist, at kommunens indberettede brugertal for antal 0-17-årige modtagere af forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor udviklingen i kommunens enhedsudgifter fremstår større, end den reelt er.

1 Baggrund og formål

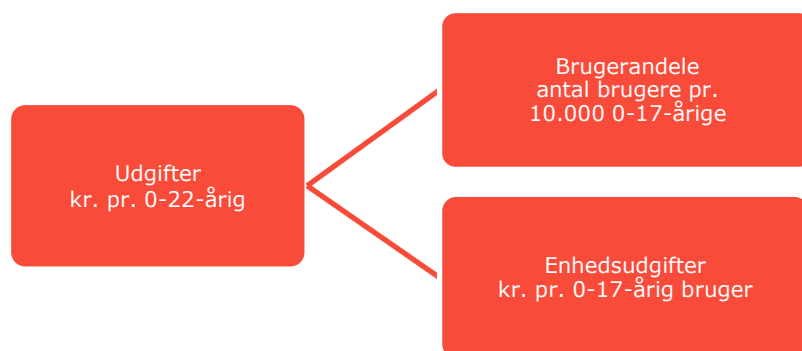
Kommunerne i Region Sjælland (RS17) har på baggrund af VIVEs benchmarkinganalyser af det specialiserede børn og unge-område fra 2016, 2017 og 2018 besluttet at foretage en opdatering af disse analyser som baggrund for fælles styringsinformation på området.

Kommunerne har blandt andet behov for opdateret viden om, hvilke kommuner inden for Region Sjælland der har relativt høje eller lave brugerandele og enhedsudgifter, og hvordan udgiftsniveauet for kommunerne i Region Sjælland – set under ét – ligger i forhold til niveauet i andre regioner.

Denne rapport giver viden om RS17-kommunernes udgifter, brugerandele og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område, fordelt på forskellige foranstaltningstyper. Rapporten opgør og sammenligner først kommunernes udgifter pr. 0-22-årig indbygger i perioden 2014-2018. Derefter belyses kommunernes *brugerandele*, dvs. antallet af brugere pr. 10.000 0-17-årige, og *enhedsudgifter*, dvs. brugerens gennemsnitlige udgiftstyngde, i perioden 2014-2018.

Rapportens forskellige analyser og deres indbyrdes relationer er skitseret i Figur 1.1.

Figur 1.1 Fokus for rapportens forskellige analyser⁴

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

De spørgsmål, som undersøges i denne rapport, er:

- Hvor høje udgifter til det specialiserede børn og unge-område har kommunerne i Region Sjælland sammenlignet med hinanden og med kommuner i andre regioner? Hvordan er udgifterne fordelt på forskellige foranstaltningstyper?
- Hvordan har udgifterne udviklet sig over tid? Er der sket ændringer i udgifternes fordeling på forskellige ydelser og foranstaltninger?
- Hvor store brugerandele har kommunerne i Region Sjælland sammenlignet med hinanden? Hvordan er brugerne fordelt på forskellige foranstaltningstyper?
- Hvordan har brugerandelene udviklet sig over tid? Er der sket forskydninger fra nogle foranstaltninger til andre?
- Hvor høje enhedsudgifter har kommunerne i Region Sjælland sammenlignet med hinanden? Hvor høje er enhedsudgifterne til de forskellige foranstaltningstyper?
- Hvordan har enhedsudgifterne udviklet sig over tid? Er nogle foranstaltninger faldet eller steget mere i pris end andre?

⁴ Årsagerne til, at vi i nogle analyser har fokus på 0-22-årige borgere og i andre analyser på 0-17-årige, præsenteres og diskuteres i rapportens afsnit 3.1 og 4.1.

I rapportens analyser ser vi kommunerne i et myndighedsperspektiv, idet vi fokuserer på udgifter, enhedsudgifter og brugerandele, hvad angår de børn og unge, som kommunen har myndighedsansvar for.

Generelt skal det bemærkes, at rapportens opgørelser over udgifter, brugere og enhedsudgifter ikke er bedre end de udgiftskonteringer og indberetninger af brugertal, der ligger til grund for dem. VIVE har kun i et vist omfang haft mulighed for at tage højde for dette, hvilket der er taget forbehold for i rapporten.

Det er desuden vigtigt at holde sig for øje, at formålet med denne benchmarkinganalyse er at opgøre *forskelle* mellem kommunerne. Nøgletallene kan anvendes til at give overblik og bevidstgøre om egne muligheder og prioriteringer, ligesom de kan bruges til at undres, formulere spørgsmål og igangsætte nærmere undersøgelser. Analysen undersøger imidlertid ikke *årsagerne* til forskellene mellem kommunerne. Derfor kan analysen heller ikke bruges til at sige noget om, hvorvidt omkostningsniveauet eller antallet af foranstaltningsmodtagere er mere optimalt i nogle kommuner end i andre. Det skal således understreges, at de mellemkommunale sammenligninger ikke bør anvendes automatisk til at tilpasse kommunens omkostningsniveau til det til enhver tid gældende gennemsnit.

Læsevejledning

Rapportens analyser er opdelt i tre kapitler:

- Kapitel 2 ser på udgifterne til børn og unge med særlige behov, opgjort pr. 0-22-årig indbygger og fordelt på forskellige foranstaltningstyper. Udgifterne opgøres i perioden 2014-2018 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland samt mellem Region Sjælland og de øvrige regioner.
- Kapitel 3 ser på brugerandele, opgjort som antal 0-17-årige brugere pr. 10.000 0-17-årige indbyggere, fordelt på forskellige foranstaltningstyper. Brugerandelene opgøres i perioden 2014-2018 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland.
- Kapitel 4 ser på enhedsudgifter, opgjort som udgifter pr. 0-17-årig bruger, fordelt på forskellige foranstaltningstyper. Enhedsudgifterne opgøres i perioden 2014-2018 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland.

Hvert kapitel indeholder en kort beskrivelse af fremgangsmåden i analyserne.

2 Udgifter pr. 0-22-årig indbygger

2.1 Fremgangsmåde

I dette kapitel opgøres udgifterne til børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig indbygger fordelt på tre overordnede foranstaltningstyper. Undersøgelsen bygger på kommunernes indberettede regnskabsoplysninger til Danmarks Statistik samt oplysninger om antallet af 0-22-årige indbyggere, ligeledes fra Danmarks Statistik. Vi opgør driftsudgifterne til de tre foranstaltningstyper efter de funktioner i den kommunale kontoplan, der fremgår af Tabel 2.1.

Tabel 2.1 Foranstaltningstyper og kontoplansafgrænsninger på børn og unge-området

Delområde	Foranstaltningstype	Udgift jf. kontoplanen
1	Anbringelser på døgninstitution inkl. sikrede institutioner	5.28.23 og 5.28.24
2	Anbringelser i plejefamilie og på socialpædagogisk opholdssted inkl. kommunale plejefamilier, slægts-/netværkspleje, kost-/efterskole og eget værelse mv.	5.28.20 og 5.28.22
3	Forebyggende foranstaltninger	5.28.21

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Ud over opdelingen på ovennævnte tre foranstaltningstyper opgøres også de samlede udgifter i alt til anbringelser og de samlede udgifter til børn og unge med særlige behov.

For 2018 opgøres desuden særskilte udgifter til henholdsvis familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder mv. Når vi undersøger udgiftsudviklingen 2014-2018 foretages denne opdeling ikke, fordi VIVEs tidligere analyser for RS17 viser, at nogle af kommunerne i Region Sjælland i årene 2014 og 2015 har konteret en væsentlig del af deres udgifter eller indtægter under funktion 5.28.20 på uautoriserede grupperinger (grp. 999). I 2015 var der fx to kommuner, der konterede væsentlige indtægter fra andre kommuner på uautoriserede grupperinger i et omfang, der svarede til henholdsvis 19 og 37 % af kommunernes samlede nettoudgifter på funktion 5.28.20. Det betyder, at en opgørelse af særskilte udgifter og enhedsudgifter for henholdsvis familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder vil kunne være misvisende for disse kommuner i disse år, fordi vi ikke ved, i hvilket omfang udgifterne og indtægterne på grp. 999 bør henregnes til hver af de to foranstaltningstyper. Fra 2016 og frem er familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder mv. adskilt på særskilte funktioner i den kommunale kontoplan, hvilket styrker mulighederne for at opgøre særskilte udgifter for de to foranstaltningstyper.

I rapportens analyser har vi fokus på de enkelte kommuners samlede udgiftsniveau på området uden skelen til, om udgifterne afholdes af kommunerne eller staten. Derfor opgøres udgifterne – som det også var tilfældet i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17 – ekskl. statsrefusion.

Det skal bemærkes, at udgifter til efterværn til 18-22-årige indgår i opgørelserne. Det skal desuden bemærkes, at administrative myndighedsudgifter *ikke* indgår. Desuden er udgifter til rådgivning efter servicelovens § 11 ikke inkluderet, da de frem til og med 2014 er placeret på funktion 5.35.40 sammen med visse udgifter til hjælpemidler. Det er ikke muligt at udskille udgifterne til rådgivning, hvorfor de ikke indgår i undersøgelsen, hvilket de heller ikke gjorde i de tidligere benchmarkinganalyser,

som VIVE/KORA har lavet for RS17.⁵ I tråd med tidligere analyser indgår tabt arbejdsfortjeneste (§ 66a, stk.2) heller ikke i de opgjorte udgifter.

For at sikre sammenlignelighed med VIVEs tidligere analyser af det specialiserede børn og ungeområde blandt kommunerne i Region Sjælland indgår kommunernes udgifter til objektiv finansiering af socialtilsynene ikke. Bemærk dog, at kommunernes udgifter til objektiv finansiering af sikrede døgninstitutioner indgår i anbringelsesudgifterne.

I afsnit 2.2 sammenligner vi udgifterne i Region Sjælland – set under ét – med kommunerne i de fire øvrige regioner. I afsnit 2.3 sammenligner vi udgifterne i de 17 kommuner inden for Region Sjælland. I begge afsnit ser vi først på udgifterne pr. 0-22-årig i 2018 og dernæst på udviklingen i udgifterne i perioden 2014-2018.

2.2 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor høje udgifter pr. 0-22-årig indbygger har kommunerne i Region Sjælland generelt i forhold til øvrige regioner?
- Hvordan er udgifterne sammensat på forskellige foranstaltningstyper i Region Sjælland i forhold til andre regioner?
- Har billedet ændret sig over tid? Er Region Sjælland blevet dyrere eller billigere pr. 0-22-årig indbygger sammenlignet med andre regioner? På hvilke foranstaltningstyper er eventuelle ændringer sket?

2.2.1 Udgifter 2018

Udgifter pr. 0-22-årig

Tabel 2.2 viser kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov opgjort pr. 0-22-årig indbygger og fordelt på forskellige foranstaltningstyper i de fem regioner i 2018.

Tabel 2.2 Kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov, fordelt på region, 2018 (kr. pr. 0-22-årig, vægtede gennemsnit)

	Døgninstitutioner	Familiepleje	Opholdssteder mv.	Familiepleje og opholdssteder mv. samlet	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger	I alt
Region Sjælland	1.785	3.015	2.944	5.959	7.744	4.119	11.863
Region Hovedstaden	2.210	1.716	1.678	3.394	5.604	3.959	9.563
Region Syddanmark	1.570	2.823	1.423	4.246	5.816	3.300	9.115
Region Midtjylland	1.957	2.285	969	3.255	5.212	3.048	8.260

⁵ Set i forhold til udgifterne på de inkluderede funktioner (jf. Tabel 2.1) udgjorde udgifterne på 5.35.40 ca. 4 % i RS17-kommunerne i 2014. De samlede udgifter til funktion 5.35.40 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner steg med 13 mio. kr. fra 2010 til 2014 i kommunerne i Region Sjælland, set under ét. I samme periode faldt udgifterne til de inkluderede funktioner (jf. Tabel 2.1) med 160 mio. kr.

	Døgninstitutioner	Familiepleje	Opholdssteder mv.	Familiepleje og opholdssteder mv. samlet	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger	I alt
Region Nordjylland	1.898	3.375	1.878	5.252	7.151	3.222	10.372
Hele landet	1.924	2.432	1.653	4.085	6.009	3.553	9.562

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

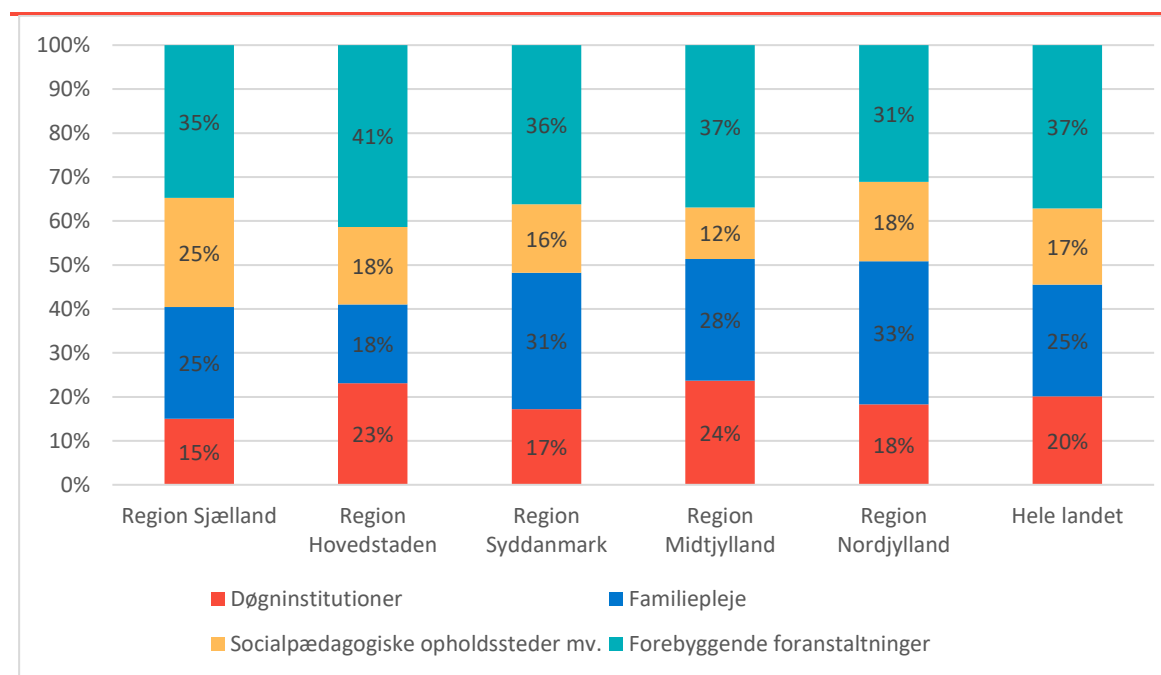
Det fremgår af tabellen, at der er en vis variation i udgifterne til børn og unge med særlige behov i 2018 på tværs af de fem regioner. Kommunerne i Region Sjælland bruger i alt 11.863 kr. pr. 0-22-årig indbygger på området. Udgiftsniveauet i Region Sjælland er dermed højere end i de fire øvrige regioner og landsgennemsnittet i 2018.

Tabel 2.2 viser også, hvor mange penge kommunerne i de forskellige regioner bruger pr. 0-22-årig indbygger i forskellige foranstaltningstyper i 2018. Det ses, at kommunerne i Region Sjælland har lavere udgifter pr. 0-22-årig til døgninstitutioner end landsgennemsnittet, mens udgifterne til forebyggende foranstaltninger og familiepleje og opholdssteder er højere end det landsgennemsnitlige niveau.

Udgifternes fordeling på foranstaltningstyper

Figur 2.1 viser fordelingen af de samlede udgifter på fire overordnede foranstaltningstyper blandt kommunerne i de fem regioner og hele landet. Det giver et billede af kommunernes prioritering af midler inden for det specialiserede børn og unge-område.

Figur 2.1 Procentvis fordeling på foranstaltningstyper af kommunernes samlede udgifter til børn og unge med særlige behov, opgjort pr. 0-22-årig indbygger og fordelt på region, 2018 (vægtede gennemsnit)

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Figuren viser, at en større del af udgifterne i kommunerne i Region Sjælland går til socialpædagogiske opholdssteder, end det er tilfældet på landsplan i 2018. Til gengæld går en lavere andel af udgifterne til døgninstitutioner, mens andelen af udgifterne, der anvendes på forebyggende foranstaltninger og familiepleje, er nogenlunde på samme niveau som landsgennemsnittet.

2.2.2 Udvikling i udgifterne, 2014-2018

Tabel 2.3 viser den procentvise udvikling i kommunernes udgifter i faste priser i perioden fra 2014 til 2018, opdelt på regioner og foranstaltningstyper.

Tabellen viser, at de samlede udgifter pr. 0-22-årig er steget mere blandt kommunerne i Region Sjælland (9 %), end det er tilfældet på landsplan (3 %). Det gælder for kommunerne i Region Sjælland såvel som på landsplan, at der er sket et markant fald i udgifterne til døgninstitutionsanbringelser pr. 0-22-årig. Kommunerne i Region Sjælland har til gengæld øget udgifterne pr. 0-22-årig til familiepleje og opholdssteder med 9 %, mens disse på landsplan blot er steget med en enkelt procent igennem perioden. Ligeledes er udgifterne til forebyggende foranstaltninger steget fra 2014 til 2018 blandt kommunerne i Region Sjælland. Denne tendens findes dog også på landsplan.

Tabel 2.3 Procentvis udvikling i kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig indbygger, fordelt på region, 2014-2018

	Døgninstitutioner	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger	I alt
Region Sjælland	-7%	9%	5%	17%	9%
Region Hovedstaden	-14%	0%	-6%	21%	4%
Region Syddanmark	-16%	-4%	-7%	17%	0%
Region Midtjylland	-17%	4%	-5%	18%	2%
Region Nordjylland	-16%	-3%	-7%	6%	-3%
Hele landet	-14%	1%	-5%	18%	3%

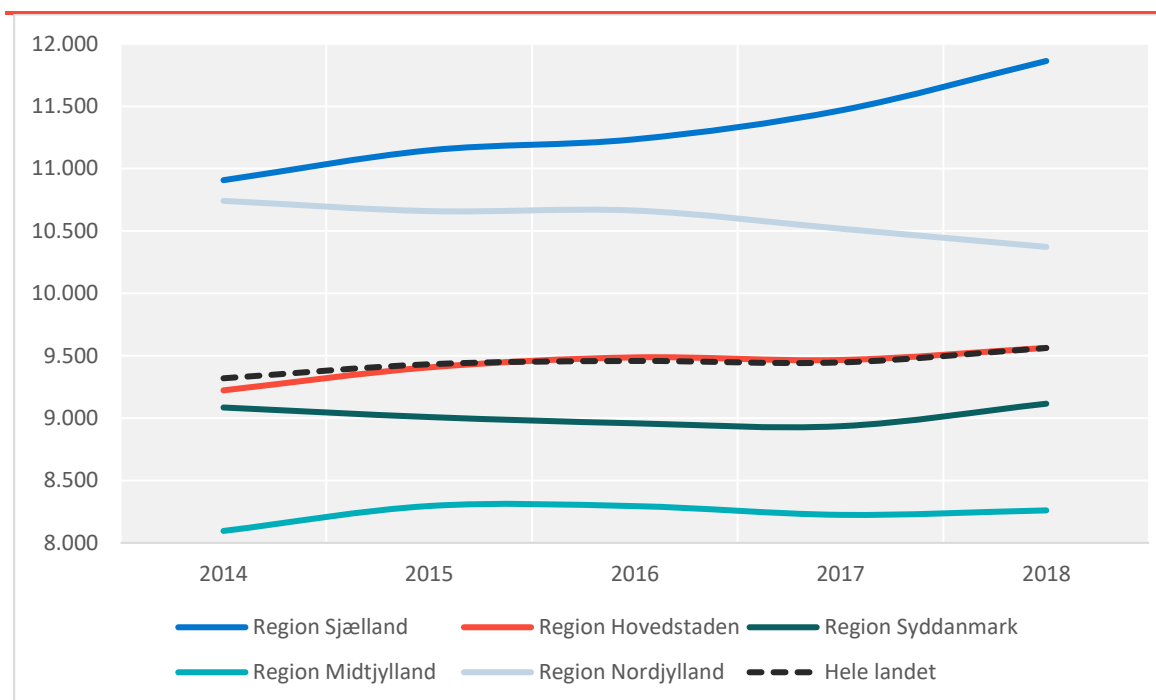
Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Figur 2.2 viser udviklingen i kroner og øre i kommunernes samlede udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig indbygger i perioden 2014 til 2018 opdelt på regioner. Det fremgår af figuren, at kommunerne i Region Sjælland har haft stødt stigende udgifter igennem hele perioden. I de øvrige regioner har udgiftsudviklingen derimod været nogenlunde stabil. Region Sjælland har i hele perioden de højeste udgifter, mens Region Midtjylland har de laveste.

Figur 2.2 Udviklingen i kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov, fordelt på region, 2014-2018 (2018-priser, kr. pr. 0-22-årig indbygger, vægtede gennemsnit)

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

2.3 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor store forskelle er der mellem kommunerne i Region Sjælland på udgifterne til børn og unge med særlige behov, opgjort pr. 0-22-årig indbygger?
- Hvor store forskelle er der i udgifternes sammensætning på foranstaltningstyper inden for regionen? Er der forskel mellem kommunerne på, hvor udgiftstygden ligger?
- Hvordan har udgifterne ændret sig over tid? Er der forskel på udgifternes udvikling mellem kommunerne i Region Sjælland? Og er der forskel på tværs af foranstaltningstyper?

2.3.1 Udgifter 2018

Udgifter pr. 0-22-årig

Tabel 2.4 viser RS17-kommunernes udgifter til det specialiserede børn og unge-område pr. 0-22-årig indbygger, fordelt på foranstaltningstyper i 2018.

Tabel 2.4 RS17-kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov, 2018 (kr. pr. 0-22-årig, uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

	Døgninstitutter	Familiepleje	Opholdssteder mv.	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger	I alt
Faxe	678	3.235	4.383	7.618	8.296	4.825	13.121
Greve	1.161	1.714	2.341	4.056	5.216	3.093	8.310
Guldborgsund	3.345	4.654	3.716	8.370	11.716	5.252	16.968
Holbæk	930	2.256	2.482	4.738	5.667	3.120	8.787
Kalundborg	2.105	4.001	3.795	7.796	9.901	3.738	13.639
Køge	1.398	2.195	2.588	4.783	6.181	4.240	10.421
Lejre	424	1.370	1.727	3.097	3.521	4.452	7.974
Lolland	2.700	9.629	5.261	14.890	17.590	6.815	24.405
Næstved	3.360	1.722	2.602	4.324	7.684	2.444	10.128
Odsherred	1.534	4.372	4.413	8.784	10.318	5.788	16.107
Ringsted	3.099	2.741	4.424	7.165	10.264	4.281	14.545
Roskilde	2.422	1.649	1.354	3.003	5.425	4.061	9.486
Slagelse	1.090	3.938	2.562	6.500	7.590	4.943	12.533
Solrød	528	852	1.673	2.525	3.053	3.817	6.871
Sorø	200	2.426	2.569	4.995	5.195	4.918	10.113
Stevns	1.639	3.056	2.853	5.909	7.548	4.164	11.711
Vordingborg	1.172	4.580	4.694	9.274	10.447	3.204	13.651
Region Sjælland	1.634	3.199	3.143	6.343	7.977	4.303	12.281

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Tabellen viser overordnet, at en gennemsnitlig RS17-kommune bruger 12.281 kr. på anbringelser og forebyggende foranstaltninger pr. 0-22-årig indbygger i 2018⁶. De samlede udgifter i de enkelte kommuner varierer fra ca. 6.900 kr. pr. 0-22-årig indbygger til ca. 24.400 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Derudover viser tabellen følgende:

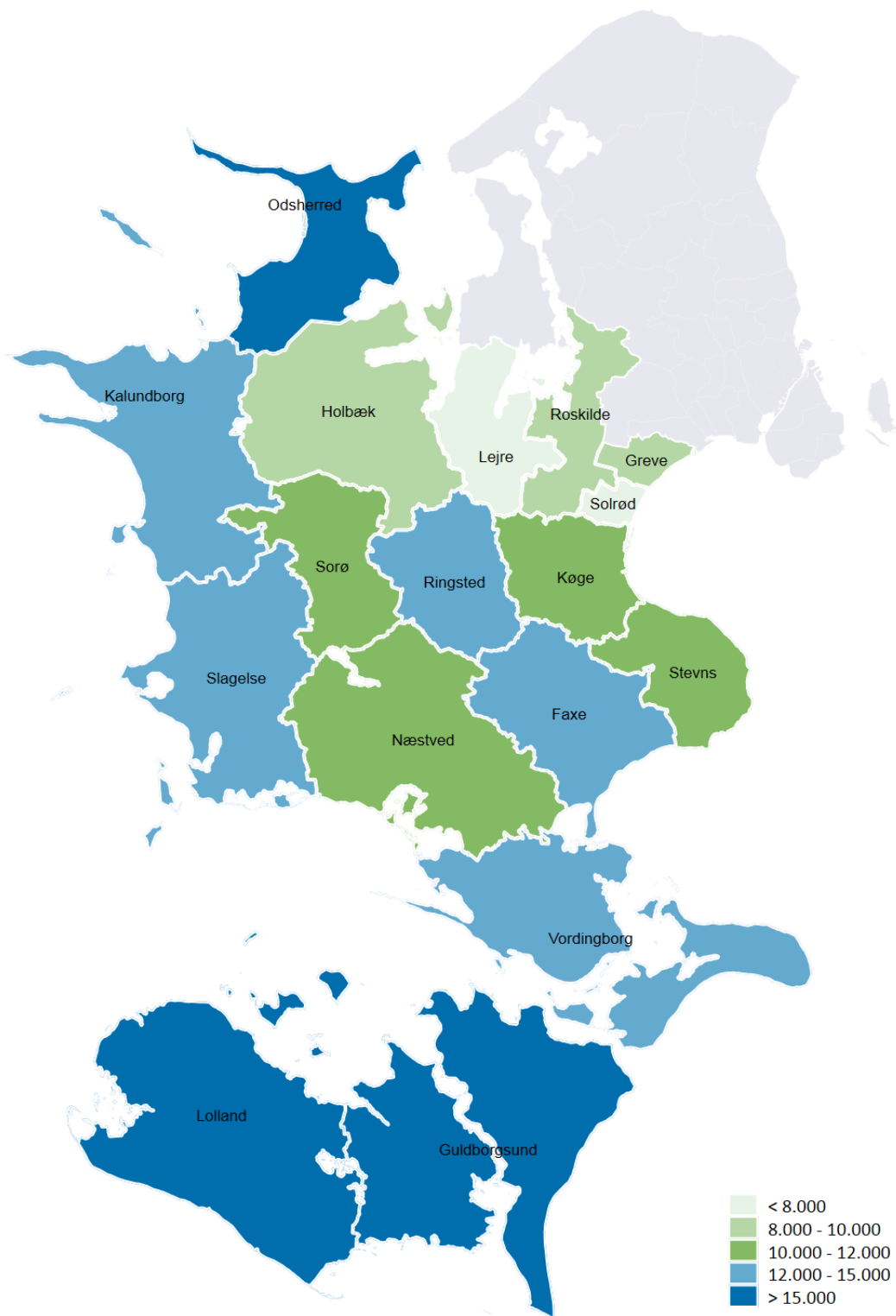
- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender ca. 1.600 kr. pr. 0-22-årig på *døgninstitutionsanbringelser* i 2018. Udgifterne til døgninstitutioner varierer mellem kommunerne fra ca. 200-500 kr. pr. 0-22-årig indbygger til ca. 3.300 kr. pr. 0-22-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til *familiepleje* ca. 3.200 kr. pr. 0-22-årig indbygger i 2018. Udgifterne varierer mellem kommunerne fra ca. 900 kr. og 9.600 kr. pr. 0-22-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til *opholdssteder mv.* ca. 3.100 kr. pr. 0-22-årig indbygger. Kommunernes udgifter til opholdssteder mv. varierer mellem ca. 1.400 kr. og 5.300 kr. pr. 0-22-årig indbygger.
- Udgifterne til *forebyggende foranstaltninger* varierer mellem ca. 2.400 kr. og 6.800 kr. pr. 0-22-årig indbygger, mens gennemsnittet for RS17-kommunerne er ca. 4.300 kr. pr. 0-22-årig indbygger.

⁶ Dette tal er anderledes end de 11.863 kr. pr. 0-22-årig i Tabel 2.2. Det skyldes, at tallene i Tabel 2.4 er uvægtede gennemsnit, mens tallene i Tabel 2.2 er vægtede.

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede udgifter pr. 0-22-årig indbygger i 2018 er illustreret på landkortet i Figur 2.3.

Figur 2.3 RS-17-kommunernes samlede udgifter til børn og unge med særlige behov, 2018 (kr. pr. 0-22-årig indbygger)

Anm.: Tekst
Note: Tekst
Kilde: Tekst

Udgifternes fordeling på foranstaltningstyper

Tabel 2.5 viser den procentvise fordeling af de enkelte kommuners samlede udgifter til området på de forskellige foranstaltningstyper. Det giver et billede af forskellene i kommunernes prioritering af midler inden for det specialiserede børn og unge-område i 2018.

Tabel 2.5 Procentvis fordeling på foranstaltningstyper af RS17-kommunernes samlede udgifter til børn og unge med særlige behov, 2018 (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

kom	Døgninstitutioner	Familiepleje	Opholdssteder mv.	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger	I alt
Faxe	5%	25%	33%	58%	63%	37%	100%
Greve	14%	21%	28%	49%	63%	37%	100%
Guldborgsund	20%	27%	22%	49%	69%	31%	100%
Holbæk	11%	26%	28%	54%	64%	36%	100%
Kalundborg	15%	29%	28%	57%	73%	27%	100%
Køge	13%	21%	25%	46%	59%	41%	100%
Lejre	5%	17%	22%	39%	44%	56%	100%
Lolland	11%	39%	22%	61%	72%	28%	100%
Næstved	33%	17%	26%	43%	76%	24%	100%
Odsherred	10%	27%	27%	55%	64%	36%	100%
Ringsted	21%	19%	30%	49%	71%	29%	100%
Roskilde	26%	17%	14%	32%	57%	43%	100%
Slagelse	9%	31%	20%	52%	61%	39%	100%
Solrød	8%	12%	24%	37%	44%	56%	100%
Sorø	2%	24%	25%	49%	51%	49%	100%
Stevns	14%	26%	24%	50%	64%	36%	100%
Vordingborg	9%	34%	34%	68%	77%	23%	100%
Region Sjælland	13%	24%	26%	50%	63%	37%	100%

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Tabellen viser overordnet, at den gennemsnitlige RS17-kommune i 2017 anvender ca. to tredjedele af udgifterne til det samlede område på anbringelser og ca. en tredjedel på forebyggende foranstaltninger. Anbringelsesudgifternes andel af de samlede udgifter varierer mellem kommunerne fra ca. 45 % til ca. 75 %. Tilsvarende varierer den andel, som udgifterne til forebyggende foranstaltninger udgør af de samlede udgifter, mellem ca. 25 % og 55 %.

Derudover viser tabellen følgende:

- Den gennemsnitlige RS17-kommune anvender 13 % af de samlede udgifter på *døgninstitutionsanbringelser*. Denne andel varierer mellem kommunerne fra 2-5 % til 33 %.
- Den gennemsnitlige RS17-kommune anvender 24 % af de samlede udgifter på *familiepleje*. Denne andel varierer mellem kommunerne fra 12 % til 39 %.
- Den gennemsnitlige RS17-kommune anvender 26 % af de samlede udgifter på *opholdssteder mv.* Denne andel varierer mellem kommunerne fra 14 % til 34 %.

2.3.2 Udvikling i udgifterne 2014-2018

Tabel 2.6 viser den procentvise udvikling i faste priser fra 2014 til 2018 i RS17-kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig, fordelt på foranstaltningstyper.

Tabel 2.6 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig, 2014-2018 (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland, faste priser)

	Døgninstitutioner	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger	I alt
Faxe	-58%	95%	51%	36%	45%
Greve	-28%	15%	2%	-6%	-1%
Guldborgsund	58%	-7%	5%	24%	10%
Holbæk	-14%	-19%	-18%	-15%	-17%
Kalundborg	38%	0%	7%	15%	9%
Køge	2%	15%	12%	38%	21%
Lejre	-74%	-14%	-33%	22%	-11%
Lolland	11%	12%	11%	46%	19%
Næstved	6%	0%	2%	-8%	0%
Odsherred	-2%	7%	6%	18%	10%
Ringsted	103%	28%	44%	17%	35%
Roskilde	11%	10%	10%	-1%	5%
Slagelse	-58%	45%	7%	116%	33%
Solrød	-77%	17%	-32%	-3%	-18%
Sorø	-84%	1%	-16%	23%	-1%
Stevns	-21%	23%	10%	8%	9%
Vordingborg	-12%	9%	6%	-1%	4%
Region Sjælland	-12%	11%	6%	18%	10%

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Tabellen viser overordnet, at de samlede udgifter til børn og unge med særlige behov er steget med 10 % i den gennemsnitlige RS17-kommune i perioden 2014-2018. Det dækker dog over en stor spredning mellem kommunerne fra et fald i de samlede udgifter på 18 % til en stigning på op til 45 %.

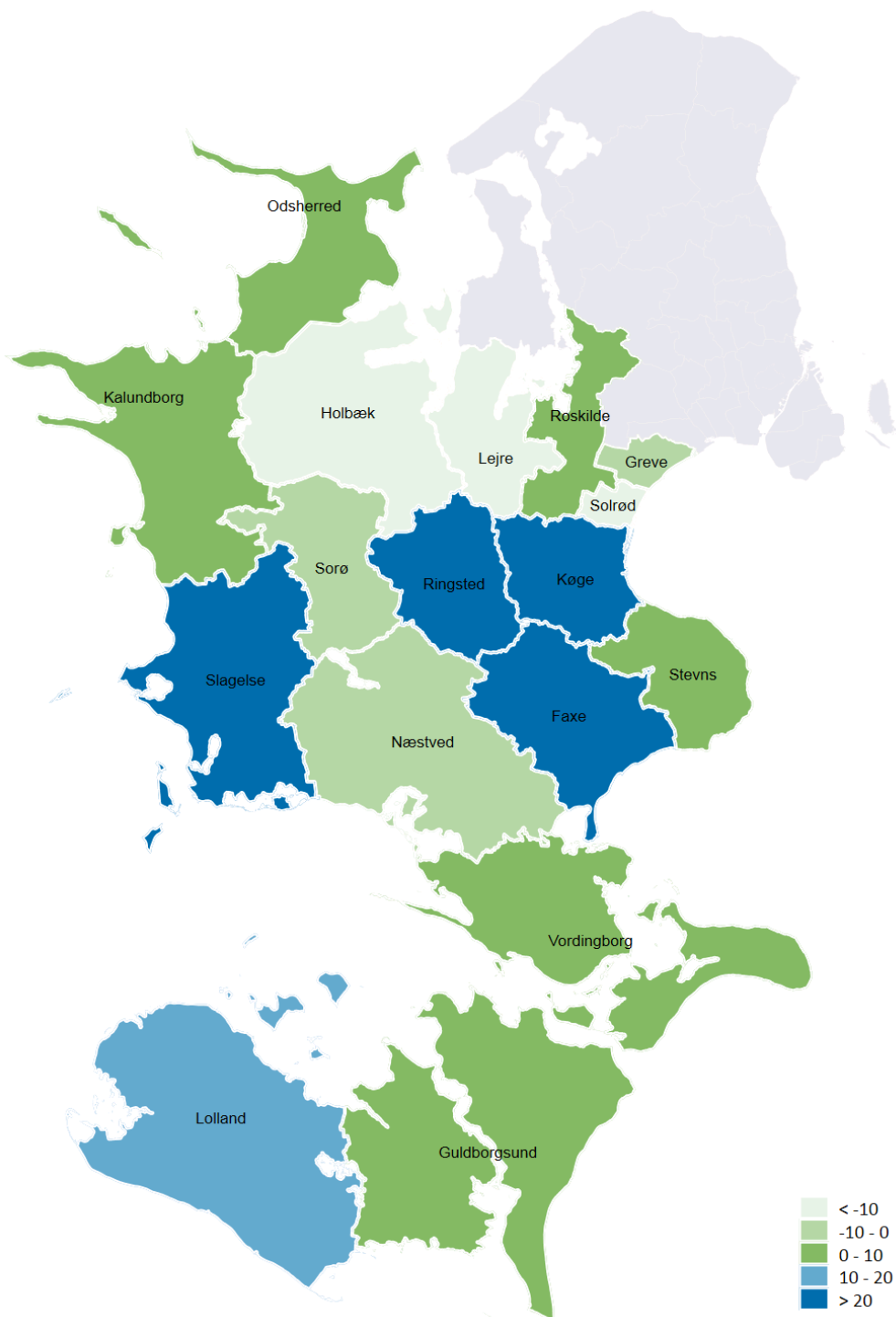
Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til *døgninstitutionsanbringelser* faldet med 12 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en markant spredning mellem kommunerne fra fald på op til 84 % og stigninger på op til 103 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til *familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder mv.* steget med 11 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 19 % og stigninger på op til 95 %.

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til *forebyggende foranstaltninger* steget med 18 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 15 % og stigninger på op til 116 %.

Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig indbygger er illustreret på landkortet i Figur 2.4.

Figur 2.4 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes samlede udgifter til børn og unge med særlige behov, 2014-2018 (faste priser)

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Udvikling i udgifternes fordeling på foranstaltningstyper

Udviklingen i fordelingen af midler inden for det specialiserede børn og unge-område fra 2014 til 2018 i de enkelte kommuner er vist i Tabel 2.7.

Tabel 2.7 Udvikling i fordelingen af RS17-kommunernes udgifter på foranstaltninger til børn og unge med særlige behov, 2014-2018 (procentpoint, uvægtede gennemsnit for Region Sjælland, faste priser)

	Døgninstitutioner	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger
Faxe	-13%	15%	2%	-2%
Greve	-5%	7%	2%	-2%
Guldborgsund	6%	-9%	-3%	3%
Holbæk	0%	-1%	-1%	1%
Kalundborg	3%	-5%	-2%	2%
Køge	-3%	-2%	-5%	5%
Lejre	-13%	-2%	-15%	15%
Lolland	-1%	-4%	-5%	5%
Næstved	2%	0%	2%	-2%
Odsherred	-1%	-1%	-3%	3%
Ringsted	7%	-3%	4%	-4%
Roskilde	1%	1%	3%	-3%
Slagelse	-19%	4%	-15%	15%
Solrød	-20%	11%	-9%	9%
Sorø	-10%	1%	-9%	9%
Stevns	-5%	6%	0%	0%
Vordingborg	-2%	3%	1%	-1%
Region Sjælland	-3%	1%	-2%	2%

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Tabellen viser overordnet, at i den gennemsnitlige RS17-kommune udgør udgifterne til forebyggende foranstaltninger en lidt større del af de samlede udgifter i 2018, end det var tilfældet i 2014 – en stigning på 2 procentpoint. Omvendt er anbringelsesudgifternes andel af de samlede udgifter faldet tilsvarende 2 procentpoint i den gennemsnitlige RS17-kommune.

3 Brugerandele blandt de 0-17-årige

3.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør brugerandele som antallet af modtagere af forskellige foranstaltningstyper pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i perioden 2014 til 2018. Brugerandelen afspejler en blanding af den enkelte kommunes serviceniveau og dens udgiftsbehov, dvs. borgernes behov for hjælp og støtte. Brugerandelene opgøres som antallet af børn, der i løbet af det pågældende år har modtaget forskellige foranstaltningstyper. Følgende brugerandele opgøres:

- Andel 0-17-årige anbragt i døgninstitutioner inkl. sikrede institutioner
- Andel 0-17-årige anbragt i plejefamilier inkl. kommunale plejefamilier og slægts-/netværkspleje
- Andel 0-17-årige anbragt på socialpædagogiske opholdssteder inkl. kost-/efterskole og eget værelse
- Andel 0-17-årige, der modtager individrettede forebyggende foranstaltninger
- Andel 0-17-årige, der modtager familierettede forebyggende foranstaltninger
- 18-22-årige modtagere af efterværn som andel af det samlede antal foranstaltningsmodtagere.

Derudover opgøres brugerandele for henholdsvis anbringelser i alt (døgninstitutioner + plejefamilier/opholdssteder) og for sociale foranstaltninger i alt (anbringelser + forebyggende foranstaltninger).

I det følgende opgør vi det samlede antal modtagere af sociale foranstaltninger både inkl. og ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger. For at understøtte en sammenligning med resultaterne fra de benchmarkinganalyser, som VIVE/KORA tidligere har lavet for RS17, kommenterer vi dog primært på det samlede antal foranstaltningsmodtagere ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger.

Det skal bemærkes, at modtagere af forebyggende foranstaltninger, tildelt efter servicelovens § 11, ikke indgår i opgørelserne. Det skyldes først og fremmest, at udgifterne til disse indsatser, som nævnt i afsnit 2.1 ikke kan inkluderes i undersøgelsen for 2014, men også, at § 11-indsatserne ikke indgik i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17. Derfor indgår disse foranstaltninger heller ikke på brugersiden i nærværende analyser. Som det var tilfældet i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17 indgår kommunernes modtagere af forebyggende foranstaltninger efter servicelovens §§ 83, 84 og 86 i medfør af § 44 ikke i opgørelserne af kommunernes brugerandele⁷.

I analyserne har vi fokus på kommunerne i et myndighedsperspektiv. Det betyder, at de opgjorte brugerandele (og senere enhedsudgifter) vedrører de børn og unge, som kommunerne er handlekommune for (ikke bopæls- eller betalingskommune).

Det er desuden væsentligt at være opmærksom på, at der i analyserne er fokus på antallet af foranstaltningsmodtagere i løbet af det pågældende år. Det betyder, at når vi i det følgende opgør brugerandele, så vil antallet af anbragte og modtagere af forebyggende foranstaltninger summere til mere end antallet af foranstaltningsmodtagere i alt. For eksempel var der i løbet af 2015 på landsplan ca. 18 % af de 0-17-årige, som var anbragt, der også modtog en individrettet forebyggende foranstaltning. Ligeledes har et lille antal børn og unge været anbragt i forskellige anbringelsestyper

---

⁷ For at give en fornemmelse af hvilket omfang foranstaltningerne i medfør af § 44 har, har vi bedt de sjællandske kommuner om at oplyse, hvor mange modtagere af disse foranstaltninger, de havde i 2018. En analyse af disse tal viser, at opgørelsen af foranstaltningsmodtagere i alt inklusive familierettede forebyggende foranstaltninger ville være ca. 10 % højere for den gennemsnitlige RS17-kommune, hvis modtagere af foranstaltninger i medfør af § 44 indgik i beregningen.

inden for samme år, hvorfor de to anbringelsestyper kan summere til mere end antallet af anbragte i alt. De inkluderede foranstaltningstyper er uddybet i Bilagstabel 1.1.

Mens vi i kapitel 2 så på udgifter pr. 0-22-årig indbygger, ser vi i kapitel 3 og 4 på brugerandele og enhedsudgifter for de 0-17-årige i kommunerne. Dette fokus på de 0-17-årige foranstaltningstilmodtagere er i overensstemmelse med fremgangsmåden i de tidligere benchmarkinganalyser af det specialiserede børn og unge-område, som VIVE (tidligere KORA) har lavet for RS17. I særskilte afsnit undersøger vi dog, hvilken betydning det har for resultaterne, hvis modtagere af efterværn indgår i de beregnede brugerandele.

VIVE har indsamlet oplysninger om antallet af modtagere af forskellige foranstaltningstyper i 2018 fra de 17 kommuner i Region Sjælland via et registreringsark med dertilhørende vejledning. Kommunerne har desuden fået tilsendt de brugertal for perioden 2014–2017, som VIVE lagde til grund for den seneste benchmarkinganalyse for RS17. Disse brugertal er tidligere blevet godkendt af kommunerne, men blev fremsendt igen for at kommunerne kunne lave et ekstra kvalitetstjek af de oplysninger, som indgår i denne rapports analyser.

VIVE har derefter lavet en screening af kommunernes brugertal med henblik på at opdage eventuelle fejl og mangler i indberetningerne, herunder store udsving i forhold til de tidligere godkendte brugertal. På den baggrund har VIVE været i dialog med nogle få kommuner for at kvalitetssikre analysens datagrundlag. Generelt skal det dog bemærkes, at rapportens opgørelser over udgifter, brugere og enhedsudgifter ikke er bedre end de udgiftskonteringer og indberetninger af brugertal, der ligger til grund for dem, og at VIVE kun i et vist omfang har haft mulighed for at tage højde for dette.

For Køge Kommune gælder det, at det ikke har været muligt for kommunen at indsende retvisende brugertal for 2014. Køge Kommune indgår derfor ikke i rapportens analyser af udviklingen i kommunernes brugerandele og enhedspriser i perioden 2014-2018. For Ringsted Kommune gælder det, at antallet af registrerede modtagere af forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret. Det betyder, at nogle af brugerandelene for Ringsted Kommune er underestimeret, mens nogle af enhedsudgifterne omvendt vil være overestimeret i et vist omfang.

3.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor mange 0-17-årige foranstaltningstilmodtagere pr. 10.000 0-17-årige indbyggere har de enkelte kommuner i Region Sjælland?
- Hvor store forskelle er der på fordelingen af foranstaltningstilmodtagere på forskellige foranstaltningstyper?
- Har billedet ændret sig fra 2014 til 2018? Er brugerandelene steget eller faldet, og er der forskel på foranstaltningstyper?

3.2.1 Brugerandele 2018

Tabel 3.1 viser, hvor mange 0-17-årige i kommunerne i Region Sjælland der modtog forskellige foranstaltningstyper i 2018, opgjort pr. 10.000 0-17-årige indbyggere.⁸

Tabel 3.1 Antal 0-17-årige foranstaltningmodtagere pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i kommunerne i Region Sjælland, 2018 (vægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	Døgninstitutioner inkl. sikrede institutioner	Plejefamilier	Socialpædagogiske opholdssteder	Anbragte i alt	Individerettede forebyggende foranstaltninger	Familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningmodtagere i alt inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger
Faxe	18	99	67	183	113	246	209	521
Greve	16	44	37	88	201	133	270	340
Guldborgsund	44	144	71	259	216	329	474	804
Holbæk	10	76	54	132	109	295	323	449
Kalundborg	26	117	57	193	161	251	354	559
Køge	19	79	60	158	382	114	469	490
Lejre	3	34	51	79	224	162	270	282
Lolland	30	264	68	363	351	967	659	1204
Næstved	43	64	65	156	74	224	219	389
Odsherred	20	126	68	197	298	299	438	504
Ringsted	38	72	75	171	89	249	264	434
Roskilde	27	55	24	101	182	321	223	345
Slagelse	18	113	60	181	143	322	298	447
Solrød	11	34	42	87	144	153	231	385
Sorø	8	67	34	109	214	340	291	526
Stevns	19	93	56	160	242	279	314	458
Vordingborg	19	138	83	239	77	330	316	646
Region Sjælland	22	95	57	168	189	295	331	517

Anm.: Tekst

Note: Samme barn kan modtage flere forskellige foranstaltningstyper i løbet af det samme år. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret.

Kilde: Tekst

Tabellen viser, at der i den gennemsnitlige RS17-kommune er 331 0-17-årige foranstaltningmodtagere (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i 2018. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra en brugerandel på 209 til 659 foranstaltningmodtagere pr. 10.000 0-17-årige.

⁸ En oversigt over det samlede antal modtagere af forskellige foranstaltningstyper i de enkelte kommuner i 2018 kan ses i Bilagstabel 1.2.

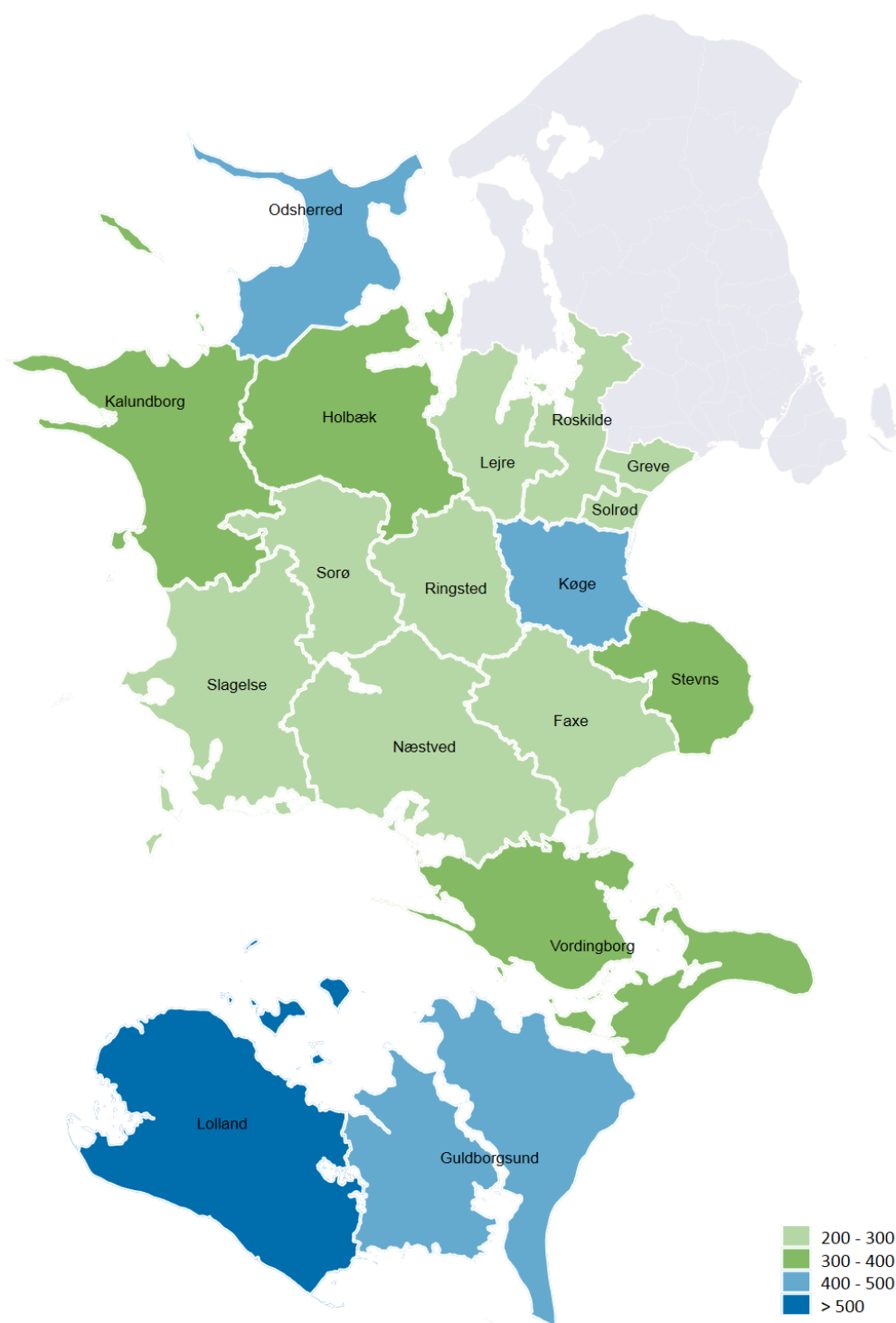
Som nævnt i afsnit 3.1 kommenteres der i denne rapport primært på det samlede foranstaltningsmodtagere eksklusive modtagere af familierettede forebyggende foranstaltninger. Det er dog værd at bemærke, at kommunernes interne rangorden i nogle tilfælde er meget forskellig afhængig af, om de familierettede forebyggende foranstaltninger inkluderes eller ekskluderes. Faxe Kommune er fx den kommune, som optræder med det laveste antal foranstaltningsmodtagere ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger, men har det sjette højeste antal foranstaltningsmodtagere inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger.

Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er der i 2018 22 0-17-årige, som er anbragt på *døgninstitutioner* pr. 10.000 0-17-årige indbyggere. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra 3 til 44 døgninstitutionsanbragte pr. 10.000 0-17-årige.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er der i 2018 95 0-17-årige, som er anbragt i *plejefamilie* pr. 10.000 0-17-årige indbyggere. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra 34 til 264 anbragte pr. 10.000 0-17-årige.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er der i 2018 57 0-17-årige, som er anbragt på *socialpædagogiske opholdssteder mv.* pr. 10.000 0-17-årige indbyggere. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra 24 til 83 anbragte pr. 10.000 0-17-årige.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er der i 2018 samlet set 168 anbragte i alt 0-17-årige pr. 10.000 0-17-årige indbyggere. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra 79 til 363 anbragte pr. 10.000 0-17-årige.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er der i 2018 189 0-17-årige modtagere af *individrettede forebyggende foranstaltninger* pr. 10.000 0-17-årige indbyggere. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra 74 til 382 modtagere pr. 10.000 0-17-årige.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er der i 2018 295 0-17-årige modtagere af *familierettede forebyggende foranstaltninger* pr. 10.000 0-17-årige indbyggere. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra 114 til 967 modtagere pr. 10.000 0-17-årige.

Forskellene på de 17 kommuners samlede antal foranstaltningsmodtagere ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i 2018 er illustreret på landkortet i Figur 3.1.

Figur 3.1 Antal 0-17-årige foranstaltningsmodtagere (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i kommunerne i Region Sjælland, 2018

Anm.: Tekst

Note: For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret.

Kilde: Tekst

Efterværn

Tabel 3.2 viser antallet af 18-22-årige modtagere af efterværn som andel af det samlede antal 0-22-årige foranstaltningmodtagere i kommunerne (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i 2018.

Tabel 3.2 Antal 18-22-årige modtagere af efterværn (døgnophold og/eller personrettet forebyggende foranstaltning) som andel af det samlede antal 0-22-årige foranstaltningmodtagere i 2018 (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland), procent

Modtagere af efterværn som andel af det samlede antal foranstaltningmodtagere	
Faxe	16%
Greve	16%
Guldborgsund	20%
Holbæk	26%
Kalundborg	27%
Køge	16%
Lejre	16%
Lolland	10%
Næstved	17%
Odsherred	24%
Ringsted	24%
Roskilde	32%
Slagelse	22%
Solrød	16%
Sorø	24%
Stevns	15%
Vordingborg	23%
Region Sjælland	20%

Anm.: Tekst

Note: For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret.

Kilde: Tekst

Tabellen viser, at i den gennemsnitlige RS17-kommune er der 20 % af det samlede antal 0-22-årige foranstaltningmodtagere, der er i efterværn i 2018. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra 10 % til 32 % af det samlede antal foranstaltningmodtagere.

3.2.2 Udvikling i brugerandele 2014-2018

I dette afsnit kigger vi på, hvordan brugerandelene på det specialiserede børn og unge-område har udviklet sig i de enkelte kommuner i Region Sjælland. Tabel 3.3 viser den procentvise udvikling i kommunernes brugerandele i perioden fra 2014 til 2018 opdelt på forskellige foranstaltningstyper.

Tabel 3.3 Procentvis udvikling i andel 0-17-årige foranstaltningsmodtagere i de 17 kommuner i Region Sjælland, 2014-2018 (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

	Døgninstitutioner inkl. sikrede institutioner	Plejefamilier	Socialpædagogiske opholdssteder	Anbragte i alt	Individerettede forebyggende foranstaltninger	Familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger
Faxe	13%	51%	100%	59%	48%	42%	9%	47%
Greve	-42%	-24%	7%	19%	-8%	11%	-6%	0%
Guldborgsund	46%	-4%	-15%	-2%	-12%	-44%	-7%	-27%
Holbæk	-43%	-25%	-39%	36%	-15%	-15%	5%	-12%
Kalundborg	-7%	0%	1%	-7%	18%	51%	8%	33%
Køge								
Lejre	-65%	98%	69%	38%	50%	-7%	35%	13%
Lolland	53%	0%	-24%	-3%	35%	139%	15%	46%
Næstved	10%	17%	91%	23%	-17%	26%	2%	14%
Odsherred	-54%	33%	33%	0%	-13%	33%	-13%	-22%
Ringsted	6%	-10%	22%	12%	-63%	-29%	-27%	-23%
Roskilde	-25%	5%	-23%	13%	27%	106%	0%	11%
Slagelse	-49%	5%	53%	6%	6%	60%	9%	12%
Solrød	-42%	119%	138%	66%	23%	9%	24%	47%
Sorø	-36%	-4%	-30%	11%	54%	26%	20%	24%
Stevns	-38%	84%	73%	40%	62%	113%	24%	36%
Vordingborg	54%	8%	46%	21%	-52%	94%	-12%	22%
Region Sjælland	-15%	8%	16%	5%	4%	29%	3%	9%

Anm.: Tekst

Note: Samme barn kan have modtaget flere forskellige foranstaltningstyper. For Køge Kommune gælder det, at data for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens udvikling i tabellens fire sidste kolonner fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

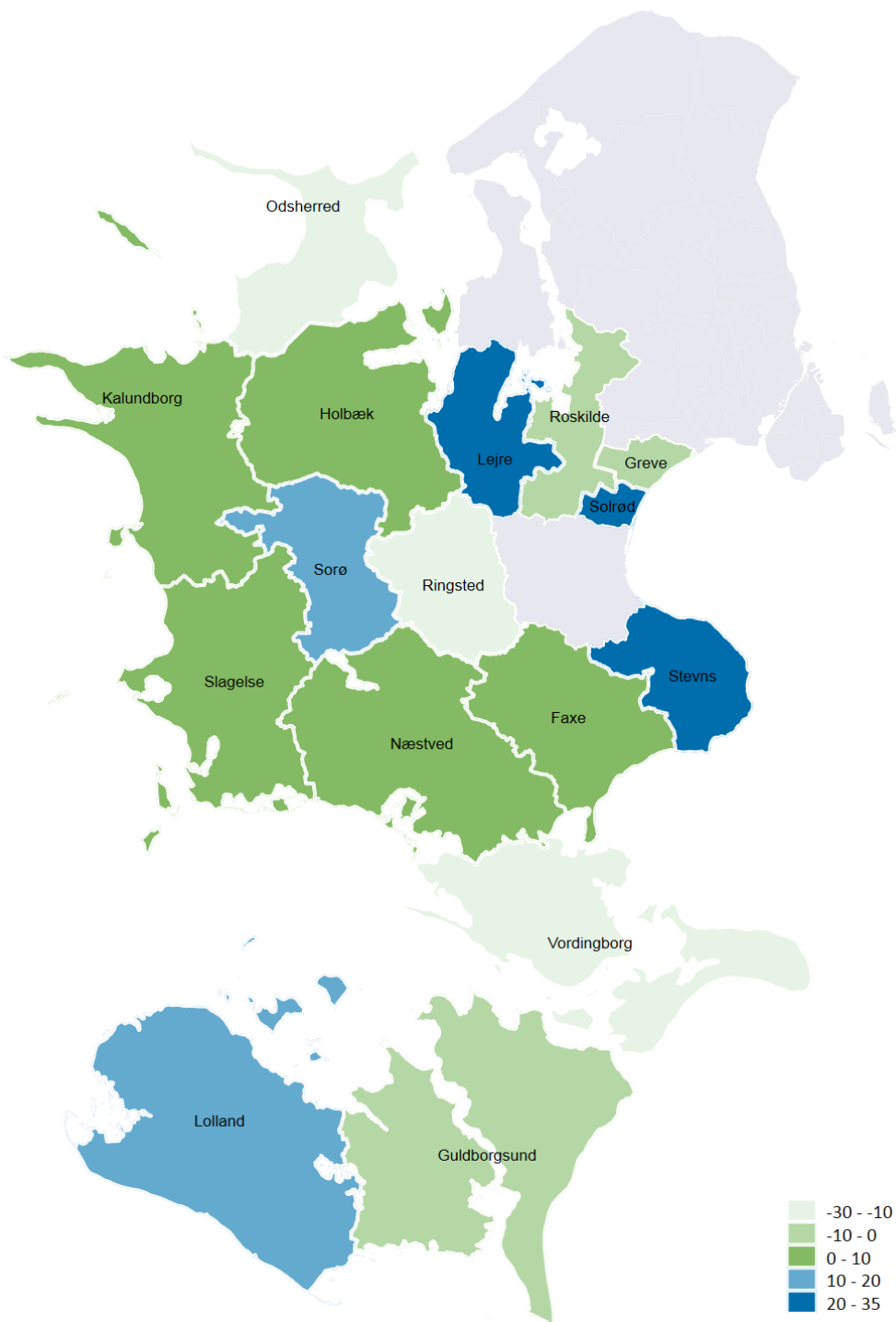
Tabellen viser overordnet, at den samlede andel 0-17-årige, der modtager sociale foranstaltninger (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i den gennemsnitlige RS17-kommune, er steget med 3 % fra 2014 til 2018. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra fald i den samlede brugerandel på 27 % til stigninger på 35 %.

Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er andelen af 0-17-årige, som er anbragt på *døgninstitutioner*, faldet med 15 %. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 65 % og stigninger på op til 54 %. Det skal dog bemærkes, at der i nogle kommuner kun er relativt få døgninstitutionsanbragte, hvilket betyder, at til- og afgang af få personer kan påvirke den procentvise udvikling betragteligt. Eksempelvis dækker faldet i brugerandelen i Lejre Kommune på 65 % over, at der i 2018 er 4 færre anbragte på døgninstitution end i 2014.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er andelen af 0-17-årige, som er anbragt i *plejefamilier*, steget med 8 % fra 2014 til 2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 25 % og stigninger på op til 119 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er andelen af 0-17-årige, som er anbragt på *socialpædagogiske opholdssteder mv.* steget med 16 %. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 39 % og stigninger på op til 138 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er den *samlede andel anbragte* 0-17-årige steget med 5 %. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 36 % og stigninger på op til 66 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er andelen af 0-17-årige, som modtager *individrettede forebyggende foranstaltninger*, steget med 4 %. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 63 % og stigninger på op til 62 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er andelen af 0-17-årige, som modtager *familierettede forebyggende foranstaltninger*, steget med 29 %. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 44 % og stigninger på op til 139 %.

Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede andel 0-17-årige foranstaltningsmodtagere ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger er illustreret på landkortet i Figur 3.2.

Figur 3.2 Procentvis udvikling i andel 0-17-årige foranstaltningmodtagere i RS17-kommunerne, 2014-2018

Anm.: Tekst

Note: For Køge Kommune gælder det, at data for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i figuren. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens udvikling fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

Tabel 3.4 viser kommunernes samlede brugerandel (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i 2014 og 2018, indekseret i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland i det pågældende år.

Tabel 3.4 Antal 0-17-årige foranstaltningsmodtagere i alt i kommunerne i Region Sjælland, opgjort pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i 2014 og 2018, samt indekseret i forhold til regionsgennemsnittet (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

		2014	2018
Region Sjælland	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	313	322
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	100
Faxe	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	192	209
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	61	65
Greve	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	286	270
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	91	84
Guldborgsund	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	509	474
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	162	147
Holbæk	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	307	323
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	98	100
Kalundborg	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	327	354
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	110
Køge	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige		469
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)		145
Lejre	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	200	270
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	64	84
Lolland	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	575	659
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	183	205
Næstved	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	215	219
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	69	68
Odsherred	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	504	438
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	161	136
Ringsted	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	363	264
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	116	82
Roskilde	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	224	223
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	71	69
Slagelse	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	274	298
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	88	93
Solrød	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	187	231
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	60	72
Sorø	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	242	291
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	77	90
Stevns	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	253	314
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	81	97
Vordingborg	Antal foranstaltningsmodtagere pr. 10.000 0-17-årige	358	316
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	114	98

Anm.: Tekst

Note: For Køge Kommune gælder det, at data for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen for 2014 eller i regionsgennemsnittet for både 2014 og 2018. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens udvikling fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

Tallene i Tabel 3.4 giver et billede af, hvordan den enkelte kommunes samlede brugerandel har udviklet sig fra 2014 til 2018, set i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland. Hvis den enkelte kommunes indekstal er højere i 2018 end i 2014, indikerer det, at kommunens brugerandel er steget mere end i den gennemsnitlige RS17-kommune i løbet af perioden. Hvis en kommunes indekstal omvendt er lavere i 2018 end i 2014, indikerer det, at kommunens brugerandel er faldet eller steget mindre end i den gennemsnitlige RS17-kommune. I ni kommuner er brugerandelen steget mere end i en gennemsnitlig RS17-kommune, mens den i syv kommuner er faldet eller steget mindre end regionsgennemsnittet.

Efterværn

Tabel 3.5 viser udviklingen i antallet af 18-22-årige modtagere af efterværn (døgnophold eller individrettet forebyggende foranstaltning) som andel af det samlede antal 0-22-årige foranstaltningsmodtagere fra 2014 til 2018.

Tabel 3.5 Udviklingen 2014-2018 i antallet af 18-22-årige modtagere af efterværn (døgnophold og/eller personrettet forebyggende foranstaltning) som andel af det samlede antal 0-22-årige foranstaltningsmodtagere (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

	2014	2018	Udvikling i procentpoint (2014-2018)
Faxe	23%	16%	-7%
Greve	13%	16%	3%
Guldborgsund	16%	20%	3%
Holbæk	33%	26%	-6%
Kalundborg	16%	27%	11%
Køge		16%	
Lejre	11%	16%	6%
Lolland	14%	10%	-4%
Næstved	15%	17%	2%
Odsherred	15%	24%	8%
Ringsted	16%	24%	8%
Roskilde	29%	32%	3%
Slagelse	20%	22%	2%
Solrød	13%	16%	3%
Sorø	20%	24%	4%
Stevns	18%	15%	-3%
Vordingborg	30%	23%	-7%
Region Sjælland	19%	20%	2%

Anm.: Tekst

Note: For Køge Kommune gælder det, at data for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen for 2014 eller i regionsgennemsnittet for både 2014 og 2018. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret.

Kilde: Tekst

Tabellen viser, at efterværnsmodtagernes andel af det samlede antal foranstaltningsmodtagere er steget med 2 procentpoint i den gennemsnitlige RS17-kommune i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 7 procentpoint til stigninger på op til 11 procentpoint.

4 Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger

4.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør enhedsudgifter som kommunernes udgifter pr. 0-17-årig modtager af forskellige foranstaltningstyper i perioden 2014 til 2018. Følgende enhedsudgifter opgøres:

- Udgifter pr. anbragt 0-17-årig på døgninstitution inkl. sikrede institutioner
- Udgifter pr. anbragt 0-17-årig i plejefamilie inkl. kommunal plejefamilie, slægts-/netværkspleje eller på socialpædagogisk opholdssted inkl. kost-/efterskole og eget værelse
- Udgifter pr. anbragt 0-17-årig i alt, dvs. døgninstitutioner, plejefamilier og opholdssteder set under ét
- Udgifter pr. 0-17-årig modtager af forebyggende foranstaltninger, opgjort henholdsvis ekskl. og inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger
- Udgifter pr. foranstaltningsmodtager i alt, dvs. anbringelser og forebyggende foranstaltninger, set under ét.

Som nævnt i afsnit 2.1 er der fra 2016 oprettet særskilte funktioner i den kommunale kontoplan for henholdsvis familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder mv. Ud over ovenstående enhedsudgifter opgør vi derfor også særskilte enhedsudgifter for henholdsvis familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder mv. i 2018. I analyserne af udviklingen i perioden 2014-2018 belyses familiepleje og socialpædagogiske opholdssteder imidlertid kun samlet, da det for nogle kommuner er vanskeligt at adskille alle udgifterne til de to foranstaltningstyper i årene 2014 og 2015 (jf. afsnit 2.1).

Analyserne af enhedsudgifter foretages ved at kombinere datagrundlaget fra analyserne i de to foregående kapitler, hvor vi så på henholdsvis kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov og andelen af brugere af forskellige foranstaltningstyper i kommunerne. Det betyder, at de beregnede enhedsudgifter er opgjort pr. unik foranstaltningsmodtager og ikke pr. helårsmodtager.

I forlængelse heraf skal man være opmærksom på, at samme barn potentielt kan modtage flere forebyggende foranstaltninger på samme tid. Den beregnede enhedsudgift for forebyggende foranstaltninger er opgjort pr. modtager og ikke pr. foranstaltning. Ligeledes skal der gøres opmærksom på, at der i de beregnede enhedsudgifter ikke tages hensyn til, at de børn og unge, som modtager sociale foranstaltninger, muligvis kun modtager disse foranstaltninger en del af året. Et barn, som eksempelvis har været anbragt på døgninstitution i et halvt år, tælles således med på samme måde som et barn, der har været anbragt hele året. Hvis en kommune i høj grad anvender kortvarige foranstaltninger, vil det derfor alt andet lige være med til at drive kommunens enhedsudgifter ned.

For de forebyggende foranstaltninger opgøres der enhedsudgifter både inkl. og ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger. I de tilgængelige regnskabsoplysninger er det dog ikke muligt at opdele udgifterne på henholdsvis individrettede og familierettede forebyggende foranstaltninger.⁹ Derfor er det kommunernes samlede udgifter til forebyggende foranstaltninger på funktion 5.28.21, der indgår i begge beregninger, og kun brugertallet, der varierer for de to enhedsudgifter. Når vi undersøger enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager i alt, kommenterer vi – som det også var tilfældet

⁹ Opdelingen er ikke mulig, fordi en stor del af udgifterne til forebyggende foranstaltninger i mange kommuner er placeret på grupperinger, som både vedrører individ- og familierettede foranstaltninger i den kommunale kontoplan. Det drejer sig blandt andet om gruppering 003 "Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer" (§ 52, stk. 3, nr. 3) og uautoriserede grupperinger (grp. 999).

i kapitel 3 og i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17 – primært på enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger.

Man skal være opmærksom på, at udgiftssiden i beregningen af enhedsudgifterne indeholder udgifter til foranstaltninger til 0-22-årige, mens brugersiden som udgangspunkt kun indeholder de 0-17-årige foranstaltningsmodtagere. Efterværnsindsatser indgår således kun på udgiftssiden, da udgifter hertil ikke kan udskilles i de tilgængelige regnskabsoplysninger. Dette fokus på 0-17-årige svarer til den opgørelsesmetode, VIVE/KORA har anvendt i tidligere benchmarkinganalyser for RS17, og understøtter dermed sammenlignelighed på tværs af analyserne.

Når vi som udgangspunkt har valgt at udelade de 18-22-årige foranstaltningsmodtagere fra de beregnede enhedsudgifter, betyder det, at de opgjorte enhedsudgifter generelt vil være overvurderet. For at give en fornemmelse af, hvilket omfang denne overvurdering har, har vi lavet særskilte beregninger af enhedsudgifterne pr. modtager af sociale foranstaltninger i alt, hvor antallet af efterværnsmodtagere indgår.

Endelig skal det som nævnt i afsnit 3.1 bemærkes, at kommunernes modtagere af foranstaltninger efter servicelovens §§ 83, 84 og 86 i medfør af § 44 ikke indgår i de opgjorte brugertal, selvom udgifterne til disse foranstaltninger indgår på udgiftssiden. Denne fremgangsmåde er i tråd med VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17, men betyder, at de opgjorte enhedsudgifter for forebyggende foranstaltninger og foranstaltningsmodtagere i alt i et vist omfang vil være overvurderede.

4.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor høje er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager i de enkelte kommuner i Region Sjælland?
- Har billedet ændret sig fra 2014 til 2018? Er enhedspriserne steget eller faldet, og er der forskel på tværs af foranstalningstyper?

4.2.1 Enhedsudgifter 2018

Tabel 4.1 viser enhedsudgifterne pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager i 2018 opdelt på forskellige foranstalningstyper og de 17 kommuner i Region Sjælland.

Tabel 4.1 Enhedsudgifter pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager i RS17-kommunerne i 2018 (2018-priser, uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

	Døgninstitutioner	Familiepleje	Socialpædagogiske opholdssteder mv.	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Forebyggende foranstaltninger inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger
Faxe	476.615	416.592	834.938	590.297	579.015	544.630	183.050	805.141	322.489
Greve	891.833	493.938	789.634	652.140	743.680	193.557	132.433	386.912	307.254
Guldborgsund	996.979	420.561	684.934	507.541	590.288	317.091	125.538	466.010	275.075
Holbæk	1.182.467	377.526	584.580	516.509	548.863	367.451	113.601	347.828	250.228
Kalundborg	1.026.680	435.652	841.455	586.870	652.649	296.000	130.240	490.631	310.886
Køge	968.792	357.902	551.756	441.906	503.892	142.743	120.952	285.988	273.358
Lejre	1.603.000	493.238	421.258	509.065	554.646	245.730	235.420	365.382	350.512
Lolland	1.138.143	468.368	991.021	575.638	622.888	249.314	77.055	475.894	260.622
Næstved	1.022.113	350.830	520.324	513.093	640.745	429.163	113.765	599.288	337.562
Ods herred	994.364	451.725	850.351	620.119	681.204	253.190	194.670	478.500	416.087
Ringsted	1.034.000	483.113	751.291	637.390	767.024	615.200	168.017	703.969	427.252
Roskilde	1.191.040	401.485	756.659	516.385	717.177	298.119	177.389	566.177	366.769
Slagelse	795.357	467.744	575.308	524.921	563.909	463.243	165.824	564.013	376.562
Solrød	575.000	309.167	496.682	412.300	433.522	328.026	158.790	367.803	221.044
Sorø	313.000	451.881	956.905	620.222	597.632	287.134	126.566	434.698	240.471
Stevns	1.093.750	407.950	634.833	508.935	584.116	213.798	123.528	463.252	317.457
Vordingborg	798.688	434.200	741.696	549.511	569.445	545.859	102.750	563.727	275.600
Region Sjælland	947.166	424.816	704.919	546.049	608.864	340.603	144.093	492.071	313.484

Anm.: Tekst

Note: Samme barn kan modtage flere forskellige foranstaltningstyper i løbet af det samme år. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens enhedsudgifter i tabellens fire sidste kolonner omvendt er overestimeret.

Kilde: Tekst

Overordnet viser tabellen, at enhedsudgifterne for en foranstaltningsmodtager (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i en gennemsnitlig RS17-kommune i 2018 er ca. 492.000 kr. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra ca. 286.000 kr. til ca. 805.000 kr. pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager.

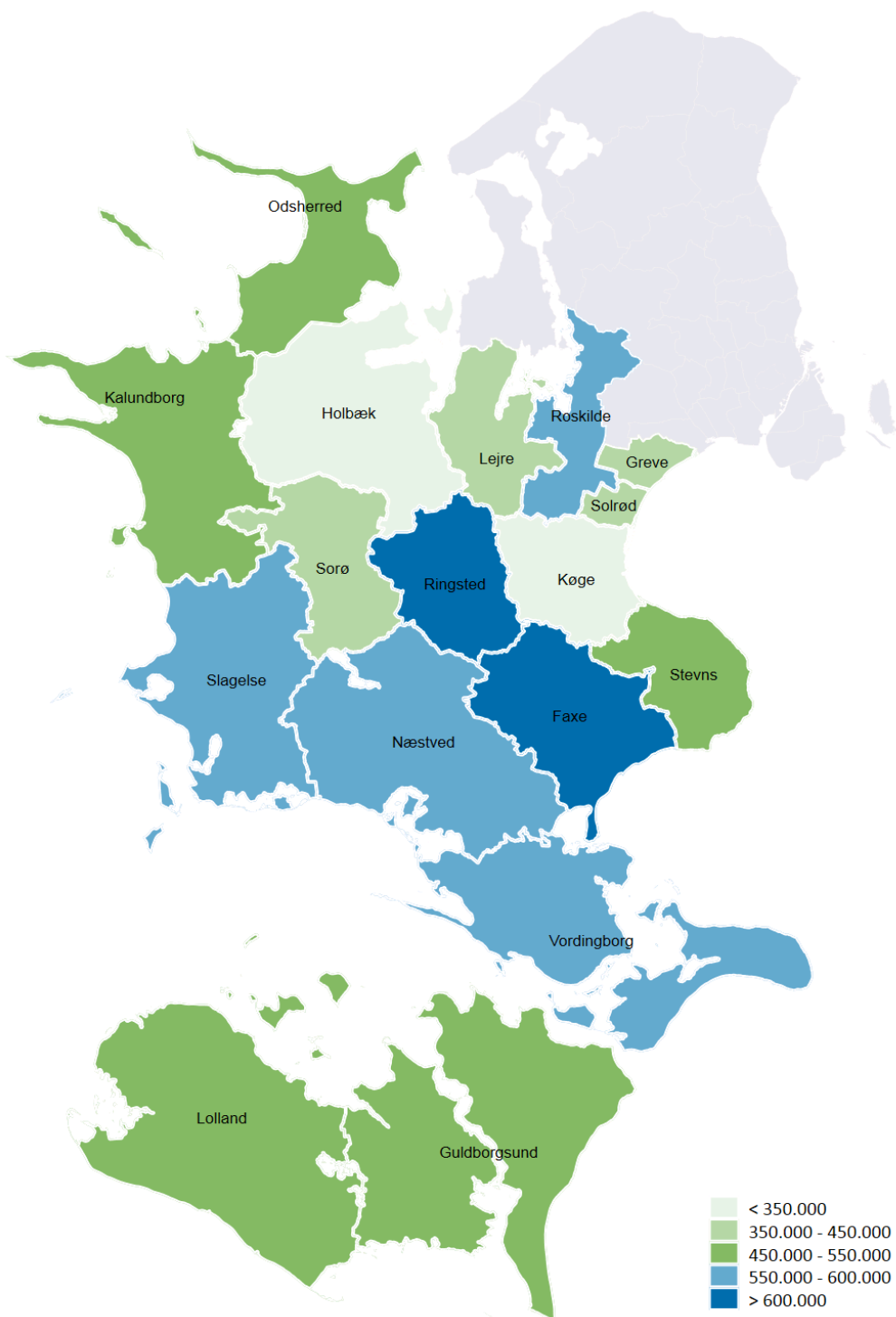
For de fleste kommuner har det kun mindre betydning for deres placering, om de rangordnes efter det samlede antal foranstaltningsmodtagere henholdsvis inkl. og ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger. For Lejre, Odsherred, Faxe, Vordingborg og Lolland Kommuner er der dog relativt stor forskel afhængig af, om opgørelsen laves inkl. eller ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger.

Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig anbragt på *døgninstitution* ca. 947.000 kr. i 2018. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 313.000 kr. til ca. 1.603.000 kr.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig anbragt i *plejefamilie* ca. 425.000 kr. i 2018. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 309.000 kr. til ca. 494.000 kr.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig anbragt på *socialpædagogiske opholdssteder mv.* ca. 705.000 kr. i 2018. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 421.000 kr. til ca. 991.000 kr.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. anbragt 0-17-årig ca. 609.000 kr. i 2018. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 434.000 kr. til ca. 767.000 kr.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig modtager af *forebyggende foranstaltninger (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger)* ca. 341.000 kr. i 2018. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 143.000 kr. til ca. 615.000 kr.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig modtager af *forebyggende foranstaltninger (inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger)* ca. 144.000 kr. i 2018. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 77.000 kr. til ca. 235.000 kr.

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger i 2018 er illustreret på landkortet i Figur 4.1.

Figur 4.1 Enhedsudgifter i kr. pr. 0-17-årig foranstaltningmodtager (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i RS17-kommunerne i 2018

Anm.: Tekst

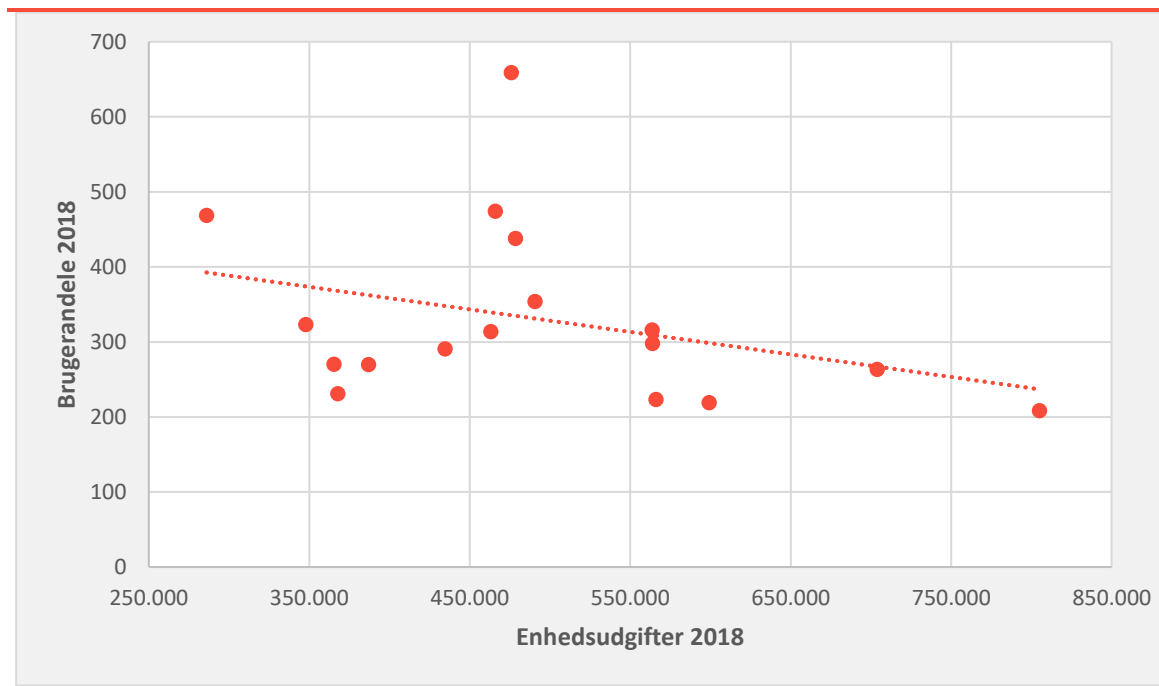
Note: For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens enhedsudgifter omvendt er overestimeret.

Kilde: Tekst

I de tidligere benchmarkinganalyser, som VIVE har lavet for RS17, var der en vis tendens til, at jo højere brugerandel en kommune havde, des mindre var udgifterne til den enkelte foranstaltningmodtager. Denne sammenhæng findes også for 2018, men er noget svagere, end i VIVEs analyser af tidligere år¹⁰. Sammenhængen for 2018 er illustreret i Figur 4.2.

Figur 4.2 Sammenhæng mellem RS17-kommunernes brugerandele og enhedsudgifter i 2018, foranstaltningmodtagere i alt (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger)

Anm.: Tekst

Note: Pearsons korrelationskoefficient er -0,34 mellem de to variable. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens brugerandel i figuren er for lav, mens kommunens enhedsudgifter omvendt er for høje.

Kilde: Tekst

Efterværn

Tabel 4.2 viser kommunernes enhedsudgifter pr. foranstaltningmodtager i alt (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i 2018, hvor antallet af modtagere af efterværn indgår i beregningen.

Tabel 4.2 Kommunernes enhedsudgifter pr. foranstaltningmodtager i alt inkl. modtagere af efterværn (døgnophold og/eller personrettet forebyggende foranstaltning), 2018 (uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

Foranstaltningmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	
Faxe	673.966
Greve	324.613
Guldborgsund	373.687
Holbæk	255.959
Kalundborg	356.918
Køge	241.042
Lejre	306.030

¹⁰ Den parvise korrelation mellem de to variable er -0,34. Tendensen er noget svagere end i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for årene 2017 og 2015.

Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	
Lolland	426.988
Næstved	496.009
Odsherred	365.732
Ringsted	537.020
Roskilde	386.200
Slagelse	442.249
Solrød	309.462
Sorø	329.646
Stevns	395.816
Vordingborg	435.158
Region Sjælland	391.559

Anm.: Tekst

Note: For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for 0-17-årige modtagere af forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor kommunens enhedsudgifter omvendt er overestimeret.

Kilde: Tekst

Tabellen viser, at enhedsudgifterne inkl. efterværn i den gennemsnitlige RS17-kommune i 2018 er ca. 392.000 kr. pr. foranstaltningsmodtager (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger). Det dækker over en variation mellem kommunerne fra ca. 241.000 kr. til 674.000 kr.

4.2.2 Udvikling i enhedsudgifter 2014-2018

Tabel 4.3 viser den procentvise udvikling i enhedsudgifterne pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager fra 2014 til 2018 opdelt på forskellige foranstaltningstyper og de 17 kommuner i Region Sjælland.

Table 4.3 Procentvis udvikling i enhedsudgifter pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager i RS17-kommunerne, 2014-2018 (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland, faste priser)

	Døgninstitutioner	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Forebyggende foranstaltninger inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger
Faxe	-62%	19%	-3%	-6%	-8%	36%	0%
Greve	24%	23%	25%	1%	-7%	4%	-2%
Guldborgsund	7%	0%	6%	41%	89%	18%	50%
Holbæk	52%	12%	29%	0%	7%	-21%	-5%
Kalundborg	49%	3%	15%	-2%	-15%	1%	-18%
Køge							
Lejre	-24%	-46%	-50%	-17%	11%	-32%	-19%
Lolland	-27%	20%	16%	9%	-23%	5%	-18%
Næstved	-3%	-19%	-16%	13%	-17%	-1%	-11%
Odsherred	117%	-15%	7%	37%	56%	28%	43%

	Døgninstitutioner	Familiepleje og opholdssteder mv.	Anbragte i alt	Forebyggende foranstaltninger ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Forebyggende foranstaltninger inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger	Foranstaltningsmodtagere i alt inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger
Ringsted	94%	23%	30%	222%	80%	88%	77%
Roskilde	47%	16%	25%	-23%	-20%	5%	-6%
Slagelse	-18%	26%	1%	105%	63%	24%	20%
Solrød	-60%	-48%	-58%	-20%	-27%	-33%	-44%
Sorø	-75%	11%	-6%	-20%	-7%	-18%	-20%
Stevns	26%	-30%	-22%	-34%	-35%	-13%	-21%
Vordingborg	-41%	-6%	-10%	115%	-17%	21%	-12%
Region Sjælland	-10%	-6%	-7%	15%	0%	5%	-3%

Anm.: Tekst

Note: Samme barn kan modtage flere forskellige foranstaltninger i løbet af det samme år. For Køge Kommune gælder det, at brugertallene for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor udviklingen i kommunens enhedsudgifter fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

Tabellen viser overordnet, at enhedsudgifterne pr. foranstaltningsmodtager i alt (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i den gennemsnitlige RS17-kommune er steget med 5 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra fald i enhedsudgifterne på op til 33 % og stigninger op til 88 %. Det skal dog bemærkes, at denne store stigning i enhedsudgifterne i Ringsted Kommune til dels skyldes, at kommunens brugertal for forebyggende foranstaltninger er underestimeret.

Udviklingen i den gennemsnitlige RS17-kommunes samlede enhedsudgifter hænger sammen med, at kommunernes enhedsudgifter til anbringelser i gennemsnit er faldet, mens enhedsudgifterne til individrettede foranstaltninger er steget i løbet af perioden.

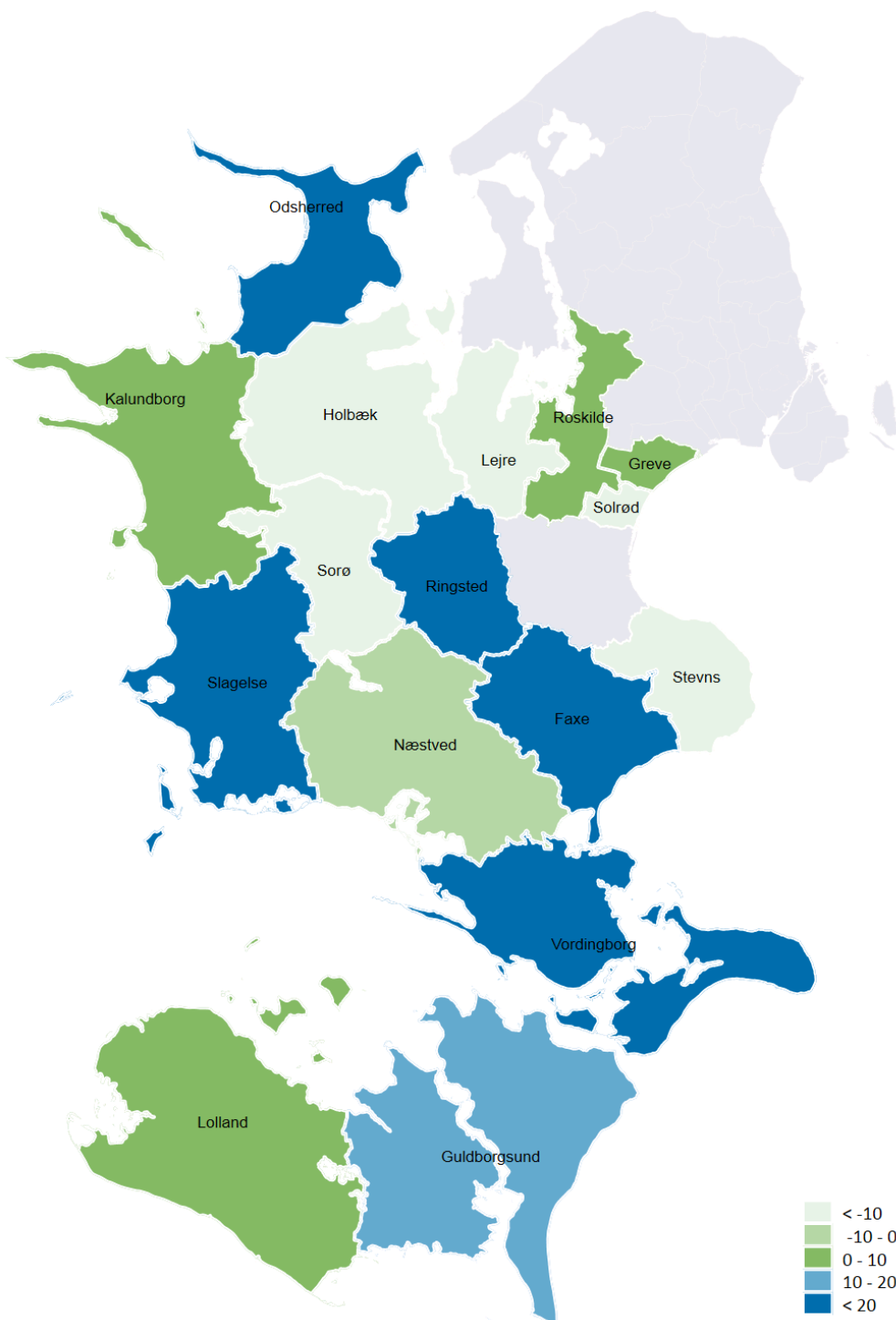
Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig anbragt på *døgninstitution* faldet med 10 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 75 % og stigninger på op til 117 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig anbragt i *plejefamilier og opholdssteder mv.* faldet med 6 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 48 % og stigninger på op til 26 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig *anbragt i alt* faldet med 7 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 58 % og stigninger på op til 30 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig modtager af *forebyggende foranstaltninger (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger)* steget med 15 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 34 % og stigninger på op til 222 %.

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne pr. 0-17-årig modtager af *forebyggende foranstaltninger (inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger)* stabile i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 35 % og stigninger på op til 89 %.

Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i perioden 2014-2018 er illustreret i Figur 4.3.

Figur 4.3 Procentvis udvikling i enhedsudgifter pr. 0-17-årig foranstaltningmodtager i RS17-kommunerne, 2014-2018 (faste priser)

Anm.: Tekst

Note: For Køge Kommune gælder det, at brugertallene for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i figuren. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor udviklingen i kommunens enhedsudgifter fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

Vi har undersøgt, om der er en sammenhæng mellem kommunernes udvikling i brugerandele og enhedsudgifter fra 2014 til 2018. Generelt er der en tendens til, at kommuner, hvor den samlede brugerandel er steget fra 2014 til 2018, også har haft faldende enhedsudgifter gennem perioden. Tilsvarende har kommuner, hvis samlede brugerandel er faldet fra 2014 til 2018, haft stigende enhedsudgifter.¹¹ Sammenhængen er illustreret i Figur 4.4. Den fundne tendens svarer til tendenserne i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser af det specialiserede børn og unge-område i RS17.

En mulig forklaring på den fundne tendens kan være, at det gennemsnitlige behov – og dermed det gennemsnitlige støtteomfang og den gennemsnitlige udgiftstyngde – i brugergruppen stiger, når andelen af en kommunes børn, der modtager en foranstaltning, falder. En anden mulig forklaring kan være stigende priser på grund af forsinket kapacitetstilpasning til faldende efterspørgsel.

Figur 4.4 Sammenhæng mellem den procentvise udvikling i RS17-kommunernes brugerandele og enhedsudgifter 2014-2018, foranstaltningmodtagere i alt (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger, faste priser)

Anm.: Tekst

Note: Pearsons korrelationskoefficient er -0,80 mellem de to variable. For Køge Kommune gælder det, at brugertallene for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor udviklingen i kommunens enhedsudgifter fremstår større, end den reelt er. Sammenhængen mellem de to variable er dog stort set den samme, uanset om Ringsted indgår i figuren eller ej.

Kilde: Tekst

Tabel 4.4 viser de samlede enhedsudgifter i 2014 og 2018 indekseret i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland i det pågældende år. Tabellen giver et billede af, hvordan den enkelte kommunes samlede enhedsudgifter har udviklet sig fra 2014 til 2018, set i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland.

¹¹ Sammenhængen mellem kommunernes udvikling i henholdsvis samlet brugerandel (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) og samlet enhedspris fra 2014 til 2018 har en korrelationskoefficient på -0,80.

Tabel 4.4 Enhedsudgifter pr. 0-17-årig foranstaltningsmodtager (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i RS17-kommunerne, 2014 og 2018, opgjort i 2018-priser samt indekseret i forhold til regionsgennemsnittet (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland)

		2014	2018
Region Sjælland	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	481.250	504.952
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	100
Faxe	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	592.221	805.141
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	123	159
Greve	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	372.654	386.912
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	77	77
Guldborgsund	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	395.768	466.010
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	82	92
Holbæk	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	438.685	347.828
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	91	69
Kalundborg	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	484.463	490.631
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	101	97
Køge	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager		285.988
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)		57
Lejre	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	536.958	365.382
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	112	72
Lolland	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	454.684	475.894
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	94	94
Næstved	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	607.087	599.288
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	126	119
Odsherred	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	373.814	478.500
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	78	95
Ringsted	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	374.296	703.969
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	78	139
Roskilde	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	540.809	566.177
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	112	112
Slagelse	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	455.554	564.013
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	95	112
Solrød	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	549.749	367.803
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	114	73
Sorø	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	528.657	434.698
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	110	86
Stevns	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	530.359	463.252
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	110	92
Vordingborg	Enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager	464.248	563.727
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	96	112

Anm.: Tekst

Note: For Køge Kommune gælder det, at brugertallene for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen for 2014 eller i regionsgennemsnittet for 2014 eller 2018. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor udviklingen i kommunens enhedsudgifter fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

Det fremgår af tabellen, at i seks kommuner er indekstallet for 2018 større end indekstallet for 2014, hvilket betyder, at disse kommuners enhedsudgifter er steget mere end i en gennemsnitlig RS17-kommune i den undersøgte periode. I syv kommuner er enhedsudgifterne omvendt faldet set i forhold til regionsgennemsnittet. I de resterende tre kommuner er udviklingen i enhedsudgifterne øget i samme omfang som i den gennemsnitlige RS17-kommune, hvorfor disse kommuner optræder med samme indekstal i både 2014 og 2018.

Efterværn

Tabel 4.5 viser den procentvise udvikling i kommunernes enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager i alt (ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger) i perioden 2014-2018, hvor også modtagere af efterværn (18-22-årige) indgår i beregningen.

Tabel 4.5 Procentvis udvikling i kommunernes enhedsudgifter pr. foranstaltningsmodtager i alt inkl. modtagere af efterværn (døgnophold og/eller personrettet forebyggende foranstaltning), 2014-2018 (uvægtede gennemsnit for Region Sjælland, faste priser)

	2014	2018	Udvikling 2014-2018 i procent
Faxe	455.310	673.966	48%
Greve	324.905	324.613	0%
Guldborgsund	330.493	373.687	13%
Holbæk	295.813	255.959	-13%
Kalundborg	405.165	356.918	-12%
Køge		241.042	
Lejre	480.237	306.030	-36%
Lolland	389.087	426.988	10%
Næstved	517.149	496.009	-4%
Odsherred	316.474	365.732	16%
Ringsted	315.196	537.020	70%
Roskilde	382.956	386.200	1%
Slagelse	365.811	442.249	21%
Solrød	479.781	309.462	-35%
Sorø	422.925	329.646	-22%
Stevns	435.370	395.816	-9%
Vordingborg	326.006	435.158	33%
Region Sjælland	390.167	400.966	3%

Anm.: Tekst

Note: For Køge Kommune gælder det, at brugertallene for 2014 er fejlbehæftet, hvorfor Køge Kommune ikke indgår i tabellen for 2014 eller i regionsgennemsnittet for 2014 eller 2018. For Ringsted Kommune gælder det, at brugertal for 0-17-årige modtagere af forebyggende foranstaltninger i 2018 er underestimeret, hvorfor udviklingen i kommunens enhedsudgifter fremstår større, end den reelt er.

Kilde: Tekst

Tabellen viser, at i den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne inkl. efterværn 3 % højere i 2018 end i 2014. Det dækker over en variation på tværs af kommunerne fra fald i enhedsudgifterne på op til 36 % og stigninger på op til 70 %.

Bilag 1   Tabelbilag

Bilagstabel 1.1   Inkluderede sociale foranstaltninger

De sociale foranstaltninger, som indgår i rapportens analyser, kan overordnet indeles i tre grupper: Anbringelser uden for eget hjem, individrettede forebyggende foranstaltninger og familierettede forebyggende foranstaltninger.

Anbringelser uden for eget hjem inkluderer:

- Anbringelse i plejefamilie (§ 66.1. nr. 1)
- Anbringelse i slægts-/netværkspleje (§ 66.1. nr. 3)
- Anbringelse i kommunal plejefamilie (§ 66.1. nr. 2)
- Anbringelse på socialpædagogisk opholdssted (§ 66.1. nr. 5)
- Anbringelse på kost-/efterskoler (§ 66.1. nr. 7)
- Anbringelse på eget værelse (§ 66.1. nr. 4)
- Anbringelse på døgninstitution (§ 66.1. nr. 6)
- Anbringelse på sikret institution (§ 66.1. nr. 6).

Individrettede forebyggende foranstaltninger inkluderer:

- Aflastningsophold for børn/unge med ophold i eget hjem (§ 52.3.5)
- Behandling af barnets eller den unges problemer (§ 52.3.3)
- Fast kontaktperson for den unge alene (§ 52.3.6)
- Formidling af praktikophold til unge hos en offentlig eller privat arbejdsgiver (§ 52.3.8)
- Tilknytning af koordinator til unge, der er idømt en sanktion
- Ungepålæg (§ 57b)
- Fast kontaktperson til unge anbragt uden samtykke frem til det 18. år (§ 76.5)
- Netværkssamråd, ung under 18 år mistænkt for alvorlig kriminalitet (§ 57c)

I forhold til antallet af efterværnsmodtagere indgår desuden følgende individrettede forebyggende foranstaltninger:

- Etablering af udslningsordning i det hidtidige anbringelsessted
- Fast kontaktperson for den unge i efterværn
- Kontaktperson til 18-19-årige tidligere anbragte
- Kortvarige ophold på tidligere anbringelsessted for 18+-årige
- Tildelt anden form for støtte (formålet skal være at bidrage med en god overgang til selvstændig tilværelse)
- Fast kontaktperson eller rådgiver for den unge over 18 år, som ikke er anbragt, men i efterværn.

Familierettede forebyggende foranstaltninger inkluderer:

- Ophold i dagtilbud eller lignende (§ 52.3.1)
- Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (§ 52.3.2)
- Familiebehandling (§ 52.3.3)
- Etablering af døgnophold for både forældremyndighed, barnet og andre medlemmer af familien (§ 52.3.4)
- Etablering af kontaktperson for hele familien (§ 52.3.6)
- Støtteperson til forældremyndigheden (§ 54)
- Anden hjælp (rådgivning, behandling og pædagogisk støtte) (§ 52.3.9)
- Udgifter der kan bidrage med at undgå en anbringelse uden for hjemmet mv./økonomisk støtte til at undgå anbringelse (§ 52a.2)
- Udgifter der kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og barn (§ 52a.3)
- Udgifter i forbindelse med prævention (tidligere § 52a.5, nu § 11.4.2)
- Forældreoplæg (§ 57a)

Det skal bemærkes, at forebyggende foranstaltninger tildelt efter servicelovens § 11 eller i medfør af § 44 ikke indgår i opgørelserne.

Anm.: Tekst

Note: Tekst

Kilde: Tekst

Bilagstabel 1.2 0-17-årige foranstaltningsmodtagere i de 17 kommuner i Region Sjælland. Antal i alt og pr. 10.000 0-17-årige indbyggere i 2018 (uvægtede gennemsnit for gennemsnitlig RS17-kommune)

	Døgninstitutioner inkl. sikrede institutioner		Plejefamilier		Socialpædagogiske opholdssteder		Anbragte i alt		Individrettede forebyggende foranstaltninger		Familierettede forebyggende foranstaltninger		Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familierettede forebyggende foranstaltninger		Foranstaltningsmodtagere i alt inkl. familierettede forebyggende foranstaltninger	
	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige	Antal brugere	Pr. 10.000 0-17-årige
Faxe	13	18	71	99	48	67	131	183	81	113	176	246	149	209	372	521
Greve	18	16	48	44	41	37	97	88	221	201	146	133	297	270	374	340
Guldborgsund	47	44	155	144	76	71	278	259	232	216	354	329	510	474	864	804
Holbæk	15	10	114	76	81	54	197	132	162	109	440	295	482	323	670	449
Kalundborg	25	26	112	117	55	57	185	193	154	161	240	251	339	354	535	559
Køge	24	19	102	79	78	60	204	158	494	382	148	114	606	469	634	490
Lejre	2	3	21	34	31	51	48	79	137	224	99	162	165	270	172	282
Lolland	21	30	182	264	47	68	250	363	242	351	666	967	454	659	829	1.204
Næstved	71	43	106	64	108	65	259	156	123	74	372	224	365	219	648	389
Odsherred	11	20	69	126	37	68	108	197	163	298	164	299	240	438	276	504
Ringsted	28	38	53	72	55	75	125	171	65	89	182	249	193	264	318	434

	Døgninstitutioner inkl. sikrede institutioner		Plejefamilier		Socialpædagogiske opholdssteder		Anbragte i alt		Individrettede forebyggende foranstaltninger		Familiereftede forebyggende foranstaltninger		Foranstaltningsmodtagere i alt ekskl. familiereftede forebyggende foranstaltninger		Foranstaltningsmodtagere i alt inkl. familiereftede forebyggende foranstaltninger	
Roskilde	50	27	101	55	44	24	186	101	335	182	593	321	412	223	636	345
Slagelse	28	18	172	113	91	60	275	181	218	143	490	322	454	298	680	447
Solrød	6	11	18	34	22	42	46	87	76	144	81	153	122	231	203	385
Sorø	5	8	42	67	21	34	68	109	134	214	213	340	182	291	329	526
Stevns	8	19	40	93	24	56	69	160	104	242	120	279	135	314	197	458
Vordingborg	16	19	115	138	69	83	200	239	64	77	276	330	264	316	540	646
Region Sjælland	23	22	89	95	55	57	160	168	177	189	280	295	316	331	487	517

Anm.: Tekst

Note: Samme barn kan modtage flere forskellige foranstaltninger i løbet af det samme år.

Kilde: Tekst

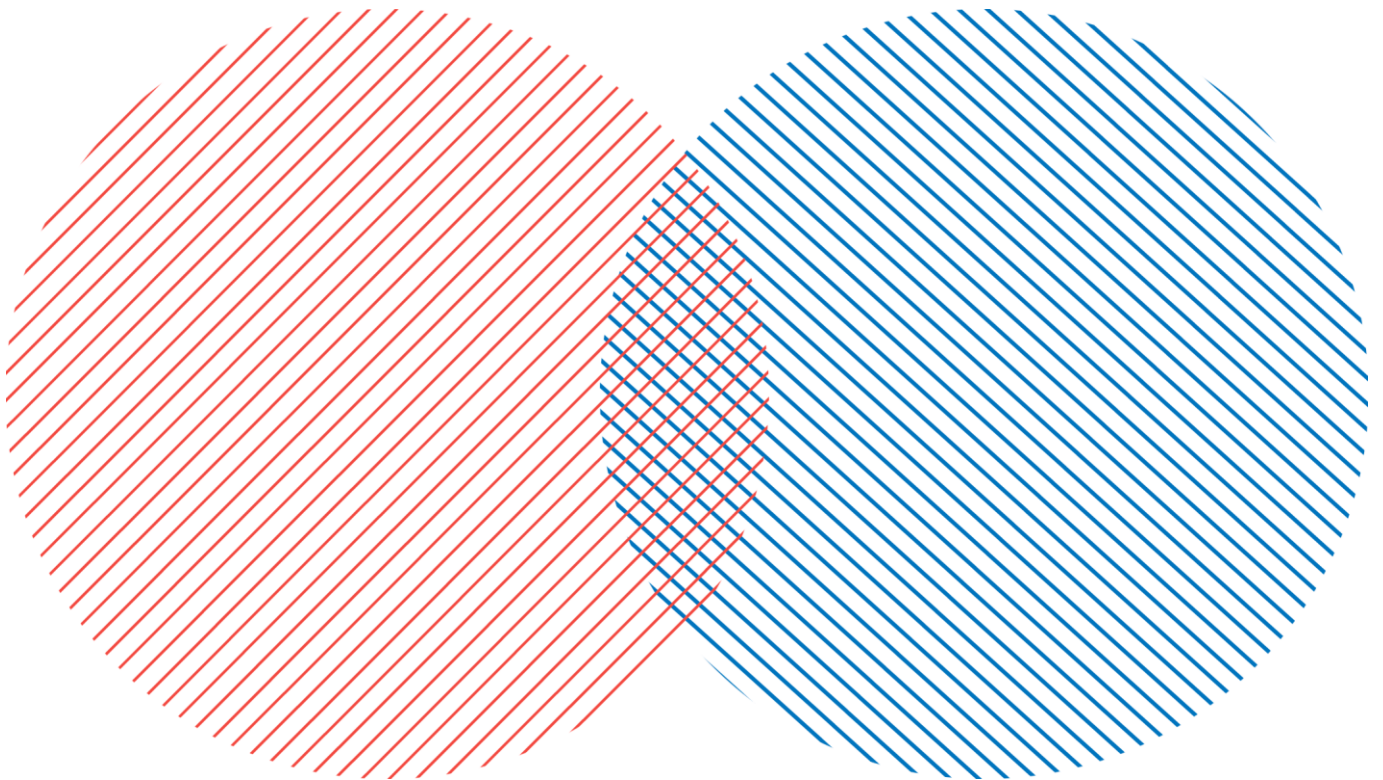

**VIDEN I
VELFÆRD**

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD

2.5

Orienteringssag: VIVE's benchmarkinganalyser på det specialiserede børne- og voksenområde

Rapport

Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde

En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018

Kasper Lemvigh, Jonatan Kjældgaard Kristensen og Mathias Ruge

*Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede
voksenområde – En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-
2018*

© VIVE og forfatterne, 2019

e-ISBN: e-ISBN-nr.

Projekt: 301371

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

I perioden 2016-2018 har VIVE i tre omgange udarbejdet en række benchmarkinganalyser, som sammenlignede udviklingen på det specialiserede socialområde blandt Regions Sjællands 17 kommuner (RS17). På denne baggrund har Styregruppen for Rammeaftale Sjælland bedt VIVE om at foretage en opdatering af analyserne som grundlag for fælles styringsinformation på området.

Kommunerne har blandt andet behov for opdateret viden om, hvilke kommuner inden for Region Sjælland der har relativt høje eller lave brugerandele og enhedsudgifter, og hvordan det samlede udgiftsniveau for kommunerne i Region Sjælland, set under ét, ligger i forhold til niveauet i andre regioner.

Denne rapport udgør én af to rapporter, som præsenterer de opdaterede benchmarkinganalyser. Det drejer sig om følgende to rapporter:

- Lemvigh, K., J. K. Kristensen & M. Ruge (2019): *Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde. En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Kloppenborg, H. S. & S. T. Jakobsen (2019): *Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område. En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2018*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

VIVE vil gerne takke de 17 kommuner i Region Sjælland for deres indsats med at opgøre og validere aktivitets- og udgiftsdata i forbindelse med projektets dataindsamling.

Mads Leth Jakobsen

Forsknings- og analysechef for VIVE Styring og Ledelse

August 2019

Indhold

Sammenfatning	5
1 Baggrund og formål	7
2 Udgifter pr. 18-64-årig indbygger	9
2.1 Fremgangsmåde.....	9
2.2 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	10
2.3 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	15
3 Brugerandele i befolkningen	22
3.1 Fremgangsmåde.....	22
3.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	23
4 Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger	31
4.1 Fremgangsmåde.....	31
4.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	32
Bilag 1 Tabelbilag.....	43

Sammenfatning

Styregruppen for Rammeaftale Sjælland (RS17) har på baggrund af VIVEs benchmarkinganalyser på det specialiserede socialområde besluttet at foretage en opdatering af analyserne som baggrund for fælles styringsinformation på området.

Analyserne i denne rapport giver viden om RS17-kommunernes udgiftsniveau, brugerandele og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde, fordelt på forskellige typer af sociale ydelser og tilbud. Rapporten opgør og sammenligner kommunernes udgifter pr. 18-64-årig indbygger i perioden 2014-2018. Desuden afdækkes og sammenlignes de enkelte kommuners brugerandele, dvs. antallet af brugere af sociale ydelser og tilbud pr. 18-64-årig indbygger, og enhedsudgifter, dvs. den gennemsnitlige udgiftstygnde pr. bruger.

Analyseresultater – hovedkonklusioner

Overordnet set viser resultaterne, at RS17-kommunernes udgiftsniveau på det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger er steget fra 2014 til 2018. I samme periode er andelen af botilbudsmottagere faldet en anelse i kommunerne i Region Sjælland, mens enhedsudgifterne til botilbud er steget.

Udgifter pr. 18-64-årig

Den regionale benchmarking viser, at udgiftsniveauet på det specialiserede voksenområde blandt kommunerne i Region Sjælland set under ét ligger over gennemsnittet for hele landet. Samlet set bruger kommunerne i Region Sjælland 8.307 kr. pr. 18-64-årig indbygger på området i 2018. Lands-gennemsnittet er 7.735 kr. pr. 18-64-årig. Ser man på de forskellige ydelses-/tilbudstyper, bruger kommunerne i Region Sjælland flere penge på botilbud efter servicelovens § 107 og § 85-støtte i eget hjem end gennemsnittet for hele landet og færre penge på § 108-botilbud og botilbudslignende tilbud. Udgifterne for øvrige typer af ydelser og tilbud ligger omkring landsgennemsnittet.

Fra 2014 til 2018 er de samlede udgifter til det specialiserede voksenområde steget med 10 % i kommunerne i Region Sjælland. Det er en udgiftsstigning, der er lidt større end på landsplan (6 %) og i øvrigt den højeste blandt de fem regioner. Til sammenligning er udgifterne i Region Hovedstaden steget med 2 %. I Region Sjælland har der været faldende udgifter til længerevarende botilbud og dagtilbud, men stigende udgifter til øvrige ydelses-/tilbudstyper, især socialpædagogisk støtte.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes udgifter til voksenområdet i 2018 både samlet set og fordelt på ydelses-/tilbudstyper. De samlede udgifter i 2018 varierer mellem RS17-kommunerne fra ca. 6.700 kr. til ca. 14.700 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Kommunen med de højeste samlede udgifter pr. 18-64-årig indbygger har således mere end dobbelt så høje udgifter som kommunen med de laveste. Ser man på de forskellige typer af ydelser og tilbud, varierer udgifterne til § 107- og 108-botilbud samt botilbudslignende tilbud og § 85-støtte i eget hjem forholdsvis meget mellem kommunerne, om end forskellene i høj grad udlignes, når man ser på de samlede udgifter til det samlede botilbudsområde og § 85-støtte i eget hjem.

Alle RS17-kommunerne har haft stigende udgifter i perioden. Udgiftsstigningerne ligger i intervallet 4-24 %.

Brugerandele – brugere pr. 18-64-årig

På det specialiserede voksenområde i Region Sjælland er der lidt færre borgere i 2018, der bor i et botilbud eller modtager hjælp og støtte i eget hjem, end der var i 2014, set i forhold til det samlede antal 18-64-årige indbyggere. Således har der været et fald på 3 % i det samlede antal borgere i botilbud og botilbudslignende tilbud i perioden 2014-2018 opgjort pr. 10.000 18-64-årige. Brugerandelene på de øvrige ydelses-/tilbudstyper er til gengæld steget i samme periode.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes brugerandele på det specialiserede voksenområde i 2018. Kommunen med flest modtagere af botilbud og støtte pr. 10.000 18-64-årige indbyggere har dobbelt så mange modtagere som kommunen med færrest. Samlet set har en gennemsnitlig RS17-kommune i 2018 79 borgere i botilbud eller botilbudslignende tilbud pr. 10.000 18-64-årige indbyggere. Det tal svinger fra 46 til 105 botilbudsmodtagere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere i de enkelte kommuner. Størst er variationen i brugerandele for handicap-hjælperordninger efter servicelovens § 96 samt forsorghjem og herberger efter servicelovens § 110.

Der er ligeledes forskelle i udviklingen i brugerandelene fra 2014 til 2018 mellem kommunerne i Region Sjælland. Syv kommuner har haft faldende brugerandele i botilbud og støtte i perioden, mens otte har haft stigende brugerandele. I en af kommunerne er situationen status quo. For en enkelt kommune har det ikke været muligt at opgøre udvikling i brugerandelen. Der har i de enkelte kommuner været et fald i den samlede brugerandel i botilbud på op til 27 % og stigninger på op til 28 %.

Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger

Enhedsudgifterne er generelt steget fra 2014 til 2018 på det specialiserede voksenområde i kommunerne i Region Sjælland. Den enkelte borger i botilbud er således gennemsnitligt dyrere i 2018 end i 2014.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes enhedsudgifter på voksenområdet i 2018. Gennemsnitligt koster en borger i Region Sjælland, der bor i botilbud eller botilbudslignende tilbud, ca. 650.000 kr. i 2018. Enhedsudgiften svinger med knap en faktor 1,5 mellem RS17-kommunerne – fra ca. ½ mio. kr. pr. botilbudsmodtager i den billigste kommune til knap 770.000 kr. pr. botilbudsmodtager i den dyreste kommune.

Ser man på de forskellige botilbudstyper, varierer enhedsudgiften mellem kommunerne i Region Sjælland med en faktor 2.

En gennemsnitlig botilbudsmodtager i RS17-kommunerne er 12 % dyrere i 2018 end i 2014. Den samlede udvikling i enhedsudgifterne dækker over forskelle mellem kommunerne i Region Sjælland. 15 af de 17 kommuner har haft stigende enhedsudgifter i botilbud i perioden, mens 2 har haft faldende. Der har i de enkelte kommuner været stigninger i de samlede enhedsudgifter i botilbud på op til 49 % og fald på op til 17 %.

Flere brugere og lavere enhedsudgifter følges ad

Som tilfældet var i de tidligere benchmarkinganalyser, er der en sammenhæng mellem stigende brugerandele og faldende enhedsudgifter i den undersøgte periode 2014-2018. Jo flere af en kommunes borgere, der bor i botilbud, des billigere er den enkelte botilbudsmodtager. En mulig forklaring kan være, at højere brugerandele er udtryk for en lettere visitation/et højere serviceniveau, hvorved borgere med et lavere støttebehov (og dermed lavere udgiftsbehov) er botilbudsmodtagere, hvilket reducerer enhedsudgiften. En anden mulig forklaring kan være stordriftsfordele.

1 Baggrund og formål

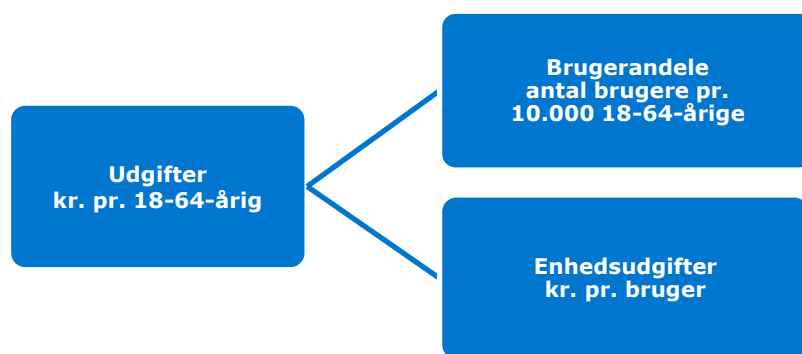
VIVE har i årene 2016-2018 gennemført benchmarkinganalyser på det specialiserede socialområde for de 17 kommuner i Region Sjælland (RS17). RS17 har besluttet at foretage en opdatering af datagrundlaget som baggrund for fælles styringsinformation på området.

Kommunerne har bl.a. behov for opdateret viden om, hvilke kommuner i Region Sjælland der har relativt høje eller lave brugerandele og enhedsudgifter, og hvordan niveauet for kommunerne i Region Sjælland set under ét ligger i forhold til niveauet i andre regioner på disse parametre.

Denne rapport giver viden om RS17-kommunernes udgifter, brugerandele og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde fordelt på forskellige typer af ydelser og tilbud. Rapporten opgør og sammenligner først kommunernes udgifter pr. 18-64-årig indbygger. Derefter "dekomponeres" udgifterne ved at afdække og sammenligne antal brugere pr. 18-64-årig (brugerandelen) og brugernes gennemsnitlige udgiftstygde (enhedsudgiften) i de enkelte kommuner.

Rapportens forskellige analyser og deres indbyrdes relationer er skitseret i Figur 1.1.

Figur 1.1 Fokus for rapportens forskellige analyser

De spørgsmål, som undersøges i denne rapport, er:

- Er udgifterne til det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger i kommunerne i Region Sjælland relativt høje eller lave i 2018 sammenlignet med andre regioner? Hvordan er udgifterne fordelt på forskellige ydelser og tilbud?
- Hvordan har udgifterne pr. 18-64-årig indbygger udviklet sig over tid? Er der sket ændringer i udgifternes fordeling på forskellige ydelser og tilbud?
- Hvor store brugerandele har kommunerne i Region Sjælland i det hele taget og i forhold til hinanden? Hvordan er brugerne fordelt på forskellige udvalgte ydelser og tilbud?
- Hvordan har brugerandelene udviklet sig over tid? Er der sket forskydninger fra nogen ydelser og tilbud til andre?
- Hvor høje enhedsudgifter har kommunerne i Region Sjælland i det hele taget og i forhold til hinanden? Hvordan ser enhedsudgifterne ud på forskellige udvalgte ydelser og tilbud?
- Hvordan har enhedsudgifterne udviklet sig over tid? Er nogen ydelser og tilbud faldet eller steget mere i pris end andre?

I rapportens analyser ser vi kommunerne i et *myndighedsperspektiv*, hvilket betyder, at vi fokuserer på udgifter, enhedsudgifter og brugerandele for borgere, som kommunen har betalingsansvar for.

Generelt skal det bemærkes, at opgørelserne ikke er bedre end de udgiftskonteringer og indberetninger af brugertal, som ligger til grund for dem. Desuden understøtter den autoriserede kontoplan ikke en opdeling af alle relevante udgiftsgrupper i alle år. VIVE har kun i et vist omfang haft mulighed for at tage højde for dette, hvorfor der er taget forbehold herfor i rapporten.

Det er desuden vigtigt at holde sig for øje, at formålet med denne benchmarkinganalyse er at opgøre *forskelle* mellem kommunerne. Nøgletallene kan anvendes til at give overblik og bevidstgøre om egne muligheder og prioriteringer, ligesom de kan bruges til at undres, formulere spørgsmål og igangsætte nærmere undersøgelser. Analysen undersøger imidlertid ikke *årsagerne* til forskellene mellem kommunerne. Derfor kan analysen heller ikke bruges til at sige noget om, hvorvidt omkostningsniveauet eller antallet af brugere er mere optimalt i nogle kommuner end i andre. Det skal således understreges, at de mellemkommunale sammenligninger ikke bør anvendes automatisk til at tilpasse kommunens omkostningsniveau til det til enhver tid gældende gennemsnit.

Endelig er det vigtigt at gøre opmærksom på, at der fra og med budget 2018 er foretaget en revidering af kontoplanen for voksne med særlige behov. Det betyder, at der kan være usikkerheder forbundet med regnskabsoplysninger for 2018.

Læsevejledning

Rapportens analyser er opdelt i tre kapitler:

- Kapitel 2 ser på udgifterne til området for botilbud og støtte til voksne handicappede og sindslidende opgjort pr. 18-64-årig indbygger og fordelt på forskellige ydelser og tilbud. Udgifterne opgøres i 2014-2018 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland samt mellem Region Sjælland og de øvrige regioner.
- Kapitel 3 ser på brugerandele opgjort som antal brugere pr. 18-64-årig indbygger og fordelt på forskellige udvalgte ydelser og tilbud. Brugerandelene opgøres i 2014 og 2018 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland.
- Kapitel 4 ser på enhedsudgifter opgjort som udgifterne pr. bruger og fordelt på forskellige udvalgte ydelser og tilbud. Enhedsudgifterne opgøres i 2014 og 2018 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland.

Hvert kapitel indeholder en kort beskrivelse af fremgangsmåden i analyserne.

2 Udgifter pr. 18-64-årig indbygger

2.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør udgifterne til det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger på syv delområder. Undersøgelsen bygger på kommunernes indberettede regnskabsoplysninger til Danmarks Statistik. Vi opgør driftsudgifterne til de syv delområder efter de funktioner i den kommunale kontoplan, der fremgår af Tabel 2.1. Idet der er foretaget en revidering af kontoplanen for voksne med særlige behov, gældende fra og med budget 2018, indeholder Tabel 2.1 henvisninger til både den gamle og nye kontoplan.

I rapportens analyser har vi fokus på de enkelte kommuners samlede udgiftsniveau på området uden skelen til, om udgifterne afholdes af kommunerne eller staten. Derfor opgøres udgifterne – som det også var tilfældet i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17 – ekskl. statsrefusion.

Tabel 2.1 Delområder i opgørelsen af udgifter pr. 18-64-årig indbygger

Delområde	Service-loven	Ydelse/tilbud	Gammel kontoplan	Ny kontoplan
1	§ 107	Midlertidige botilbud	5.38.52	5.38.52
2	§ 108	Længerevarende botilbud	5.38.50	5.38.50
3	§ 85	Socialpædagogisk støtte	5.32.33 grp. 004, 200 og 999	5.38.39 grp. 003-005 samt andel af grp. 200 og 999 5.38.51
4	§§ 95-96	Intensiv hjælp og pleje i eget hjem	5.32.32 grp. 002-003	5.38.39 grp. 001 og 002 samt andel af grp. 200 og 999
5	§ 110	Forsorgshjem og herberger	5.38.42 grp. 001 samt andel af grp. 092 og 999	5.38.42 grp. 001 samt andel af grp. 092 og 999
6	§§ 103-104	Dagtilbud	5.38.58 5.38.59	5.38.58 5.38.59
7	§§ 82 a-c	Tidlig forebyggende indsats	-	5.38.39 grp. 011-013 samt andel af grp. 200 og 999

Note: Udgifterne opgøres ekskl. statsrefusion.

Delområde 1 og 2 indeholder de kommunale nettodriftsudgifter til midlertidige eller længerevarende ophold i botilbud efter servicelovens § 107 og § 108. Udgifter til kommunens egne borgeres ophold i kommunale, regionale og private botilbud er indeholdt i afgrænsningen.

Delområde 3 indeholder kommunernes udgifter til socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Det er væsentligt at bemærke, at disse udgifter – for årene 2014-2017 – er en blanding af udgifter til støtte i borgeres (private) hjem og udgifter til støtte i botilbudslignende tilbud oprettet efter almenboliglovens § 105 mv.¹ En del botilbud efter servicelovens §§ 107-108 er de seneste år omlagt til boliger efter almenboliglovens § 105 mv. med tilknyttet § 85-støtte. Imidlertid er det VIVEs indtryk, at omlægningerne ikke har haft væsentlig betydning for indholdet af ydelsen. Det betyder, at den del af den bogførte § 85-støtte, der udføres i botilbudslignende tilbud, er sammenlignelig med udgifterne under delområde 1 og 2. For at få et rimeligt billede af de samlede udgifter til at drive botilbud og botilbudslignende tilbud må man derfor betragte delområde 1, 2 og 3 sammen. Dog vil det samlede tal indeholde udgifter til § 85-støtte i borgeres eget (private) hjem, hvilket giver en vis usikkerhed. Ledelse og administration (gruppering 200) og de uautoriserede grupperinger (gruppering 999)

¹ Det skyldes, at lønudgifterne til støttetimer i botilbudslignende tilbud oprettet efter almenboliglovens § 105 mv. formelt set er "støtte i eget hjem", og derfor bør konteres som § 85-støtte.

på funktion 5.32.33 er medtaget i delområde 3, da det skønnes, at udgifter til ledelse og administration samt udgifter konteret på uautoriserede grupperinger på funktion 5.32.33 i al overvejende grad kan henføres til institutioner under handicapområdet. Fra og med budget 2018 skal udgifter til henholdsvis støtte i borgeres (private) hjem og udgifter til støtte i botilbudslignende tilbud konteres på separate konti.

Delområde 4 indeholder kommunernes udgifter til intensiv praktisk hjælp og personlig pleje i eget hjem, herunder handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 og tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95.²

Delområde 5 indeholder kommunernes udgifter til forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

Delområde 6 vedrører dagtilbud til voksne efter servicelovens §§ 103 og 104. Det drejer sig om beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud.

Endelig vedrører delområde 7 kommunens forebyggende indsats for personer efter servicelovens §§ 82 a-c. Det drejer sig om tilbud om henholdsvis gruppebaseret og individuel tidsbegrænset hjælp og støtte samt sociale akuttilbud.

For en række delområder medtages udgifter konteret på ikke-delområde-specifikke grupperinger, dvs. udgifter på grupperinger, som kan vedrøre andre områder end det pågældende delområde. For delområde 5 (forsorgshjem og herberger) drejer det sig eksempelvis om gruppering 092 (beboeres betaling) og gruppering 999 (uautoriserede grupperinger). VIVE har valgt den fremgangsmåde, at delområde 5 tildeles en andel af udgifterne på gruppering 092 og 999, som svarer til den andel, udgifterne til 5.38.42, gruppering 001 udgør af de samlede udgifter på funktion 5.38.42. Det samme beregningsprincip gør sig gældende for øvrige delområder, hvor der medtages udgifter konteret på ikke-delområde-specifikke grupperinger.

I afsnit 2.2 sammenligner vi udgifterne i kommunerne i Region Sjælland set under ét med kommunerne i de øvrige regioner. I afsnit 2.3 sammenligner vi udgifterne i de 17 kommuner inden for Region Sjælland. I hvert afsnit ser vi først på udgifterne pr. 18-64-årig i 2018 og dernæst på udviklingen i udgifterne i perioden 2014-2018.

2.2 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor høje udgifter pr. 18-64-årig indbygger har kommunerne i Region Sjælland generelt i forhold til øvrige regioner i 2018?
- Hvordan er udgifterne sammensat på ydelses- og tilbudstyper i Region Sjælland i forhold til andre regioner, herunder: Hvor ligger udgiftstyngden?

---

² Udgifter til praktisk hjælp og pleje efter servicelovens § 83, der ydes til voksne handicappede i eget hjem eller pleje- og ældreboliger, er ikke indeholdt i vores udgiftsafgrænsning. De skal konteres på funktion 5.32.32 – for årene 2014-2017 – og på funktion 5.38.38 for 2018. For årene 2014-2017 er det ikke muligt at adskille disse udgifter fra udgifterne til hjemmehjælp til ældre borgere. Da sidstnævnte udgør den største andel af disse udgifter, har vi vurderet, at fejlen samlet set vil være langt større ved at medtage dem end ved ikke at gøre det. Det giver dog en vis tendens til at undervurdere de samlede handicapudgifter. § 83-udgifter på funktion 5.38.38 er heller ikke medregnet udgifterne i 2018.

- Hvordan har udgifterne ændret sig over tid? Har udgiftsudviklingen i kommunerne i Region Sjælland været anderledes end i de øvrige regioner? Og er der i den sammenhæng forskel på ydelses- og tilbudstyper?

2.2.1 Udgifter 2018

Udgifter pr. 18-64-årig

Tabel 2.2 viser kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende pr. 18-64-årig indbygger fordelt på otte delområder i de fem regioner i 2018. Der gøres opmærksom på, at det som følge af kontoplansændringer, jf. afsnit 2.1, er muligt i denne benchmarkinganalyse at beregne udgiftsniveauet for henholdsvis botilbudslignende tilbud og § 85-støtte i borgerens eget (private) hjem ud fra Danmarks Statistiks regnskabsoplysninger.

Tabel 2.2 Kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2018 (kr. pr. 18-64-årig, vægtet gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længerevarende botilbud	Botilbudslignende tilbud	§ 85-støtte i eget hjem	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger	§§ 82 a-c Tidlig forebyggende indsats	I alt
Region Sjælland	1.863	1.563	1.747	1.204	573	1.092	251	14	8.307
Region Hovedstaden	1.322	2.509	1.069	540	555	1.104	209	4	7.312
Region Syddanmark	1.223	1.358	2.359	698	620	1.070	216	40	7.583
Region Midtjylland	1.083	1.112	2.586	859	682	939	306	12	7.578
Region Nordjylland	1.522	867	3.446	1.039	729	1.115	255	32	9.005
Hele landet	1.342	1.660	2.011	787	617	1.059	243	18	7.735

Note: Udgiftsniveauet for Region Sjælland, både i alt og for flere af delområderne, er forskelligt fra udgiftsniveauet i henhold til tal fra Danmarks Statistik, da VIVE for flere af RS17-kommunerne har foretaget justeringer af udgifter. Justeringerne er foretaget på baggrund af oplysninger fra de pågældende kommuner.

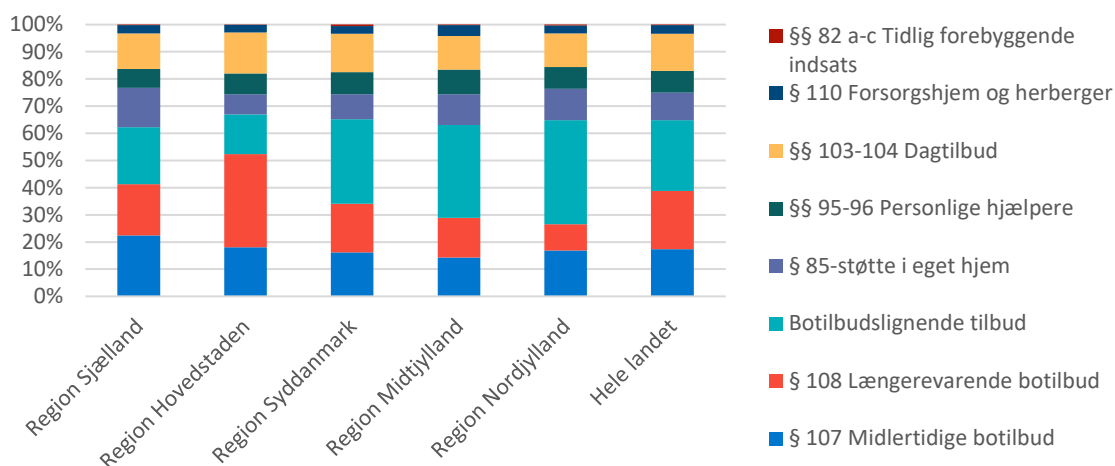
Det fremgår af tabellen, at der opgjort i kr. pr. 18-64-årig er en vis variation i udgifterne til voksne handicappede og sindslidende i 2018 på tværs af de fem regioner. Kommunerne i Region Sjælland bruger i alt 8.307 kr. pr. 18-64-årig indbygger på området i 2018. Udgiftsniveauet i kommunerne i Region Sjælland er dermed det næsthøjeste i 2018 set i forhold til de kommunale udgiftsniveauer i de øvrige regioner. Udgiftsniveauet i kommunerne i Region Sjælland er også højere end landsgennemsnittet i 2018.

Tabel 2.2 viser også, hvor mange penge kommunerne i de forskellige regioner bruger pr. 18-64-årig indbygger på forskellige typer af ydelser og tilbud. Det fremgår, at kommunerne i Region Sjælland har højere udgifter pr. 18-64-årig end landsgennemsnittet til midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 og § 85-støtte i eget (privat) hjem, mens udgifterne til længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 og botilbudslignende tilbud er lavere i Region Sjælland end det landsgennemsnitlige niveau. Udgiftsniveauet for øvrige typer af ydelser og tilbud ligger omkring landsgennemsnittet.

Udgifternes fordeling på ydelses-/tilbudstyper

Figur 2.1 viser fordelingen af de samlede udgifter på de otte delområder blandt kommunerne i de fem regioner og hele landet.³ Det giver et billede af forskellene mellem kommunernes adfærd og vilkår inden for det specialiserede voksenområde, herunder prioritering af midler, borgernes behov, fagligt fokus mv.

Figur 2.1 Procentvis fordeling på ydelser af kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2018 (vægtet gennemsnit)

Figuren viser, at den største delmængde af de kommunale udgifter til voksne handicappede og sindslidende i Region Sjælland i 2018 går til midlertidige botilbud efter servicelovens § 107. RS17-kommunerne anvender således 22 % af de samlede udgifter på området for voksne handicappede og sindslidende på midlertidige botilbud, hvilket er en højere andel end landsgennemsnittet på 17 %. RS17-kommuner anvender ligeledes en større andel af de samlede udgifter på området til § 85-støtte i eget hjem end tilfældet er på landsplan (henholdsvis 14 % og 10 %). Til gengæld går en lavere andel af udgifterne til længerevarende botilbud og botilbudslignende tilbud. For øvrige ydelses- og tilbudstyper gælder det, at udgiftsandelen er på samme niveau som landsgennemsnittet.

2.2.2 Udvikling i udgifterne 2014-2018

Tabel 2.3 viser den procentvise udvikling i kommunernes udgifter i faste priser i perioden fra 2014 til 2018 opdelt på regioner og ydelses-/tilbudstyper.

³ Tallene bag figuren fremgår af Bilagstabel 1.1.

Tabel 2.3 Procentvis udvikling i kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014-2018 (udvikling i faste priser, vægtet gennemsnit)

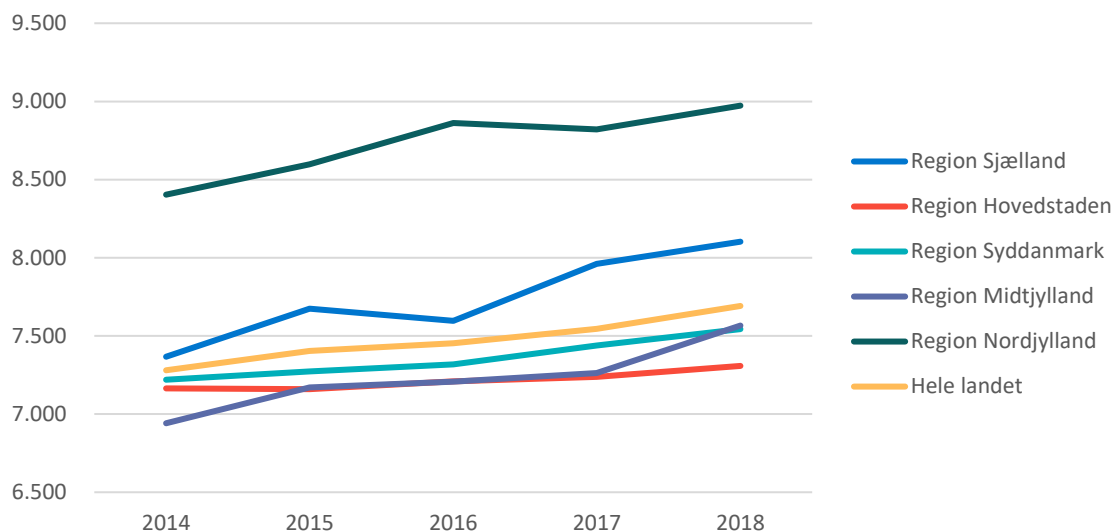
	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længere- varende botilbud	§ 85 Socialpæ- dagogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger	I alt
Region Sjælland	17%	-33%	66%	18%	-1%	25%	10%
Region Hovedstaden	-1%	-19%	102%	-1%	1%	-28%	2%
Region Syddanmark	-4%	-49%	111%	10%	-2%	11%	4%
Region Midtjylland	2%	-18%	30%	5%	-1%	6%	9%
Region Nordjylland	-5%	-22%	23%	4%	-1%	16%	7%
Hele landet	1%	-28%	57%	5%	0%	-3%	6%

Note: Den procentvise udvikling i Region Sjælland er for nogle af delområderne forskellig fra udviklingen i henhold til tal fra Danmarks Statistik. Det drejer sig især om midlertidige botilbud efter § 107 (4 %) og socialpædagogisk støtte efter § 85 (123 %). Denne forskel kommer af, at VIVE for flere af RS17-kommunerne har foretaget justeringer af udgifter på baggrund af oplysninger fra de pågældende kommuner. Af samme grund er den samlede udvikling for Region Sjælland 1 procentpoint højere sammenlignet med udviklingen i henhold til tal fra Danmarks Statistik.

Tabellen viser, at de samlede udgifter pr. 18-64-årig er steget mere fra 2014 til 2018 blandt kommunerne i Region Sjælland (en stigning på 10 %), end det er tilfældet på landsplan (en stigning på 6 %). Det gælder for kommunerne i Region Sjælland, at der er sket et markant fald i udgifterne til længerevarende botilbud (et fald på 33 %). Det samme gælder for landsgennemsnittet, men ikke i samme omfang (et fald på 28 %). Kommunerne i Region Sjælland har til gengæld øget udgifterne pr. 18-64-årig til midlertidige botilbud, personlige hjælpere samt forsorghjem og herberger forholdsvis markant sammenlignet med landsplanen. Udviklingen i udgiftsniveauet for henholdsvis socialpædagogisk støtte og dagtilbud svarer omtrent til landsgennemsnittet.

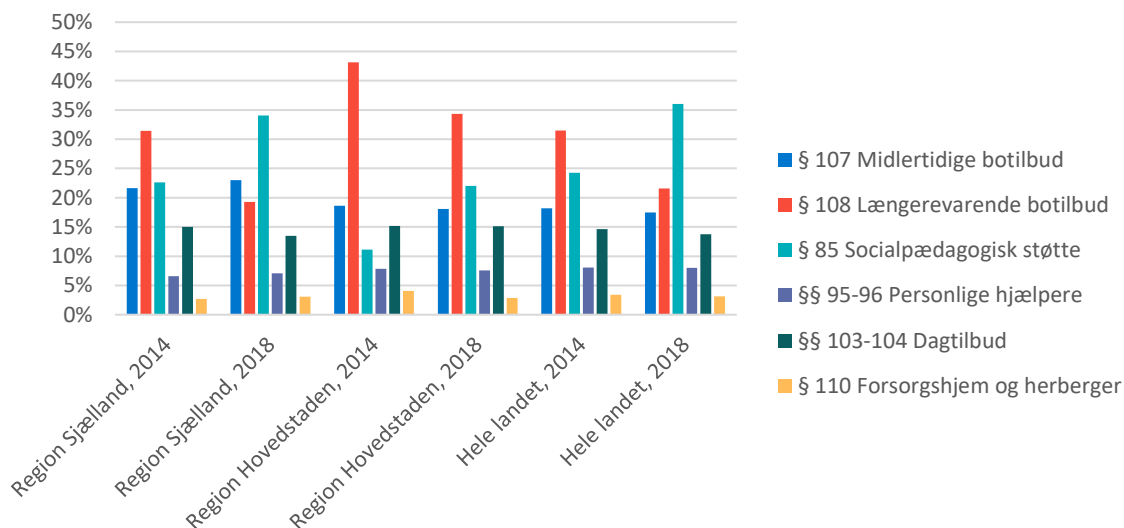
Figur 2.2 illustrerer udviklingen i kroner og øre i de samlede kommunale udgifter til voksne handicappede og sindslidende i perioden fra 2014 til 2018 fordelt på beliggenhedsregion. Som det fremgår af figuren, har kommunerne i Region Sjælland i faste priser oplevet en stigning i udgiftsniveauet set over hele perioden. Også de øvrige regioner har oplevet en stigning i det kommunale udgiftsniveau pr. 18-64-årig fra 2014 til 2018, om end Region Sjælland har haft den største stigning (736 kr. fra 2014 til 2018 i 2018-priser). Region Sjælland og Region Nordjylland har i hele perioden det højeste udgiftsniveau opgjort pr. 18-64-årig, mens Region Hovedstaden, Region Midtjylland og Region Syddanmark har de laveste.

Figur 2.2 Udviklingen i kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014-2018 (2018-priser, kr. pr. 18-64-årig, vægtet gennemsnit)

For at få et andet perspektiv på udgifternes udvikling kan vi se på udviklingen i fordelingen af midler *inden* for det samlede specialiserede voksenområde fra 2014 til 2018. Denne udvikling er illustreret i figur Figur 2.3, der viser den procentvise fordeling af udgifter på forskellige ydelses- og tilbudstyper i 2014 og 2018 i henholdsvis Region Sjælland, Region Hovedstaden og hele landet.

Figur 2.3 Procentvis fordeling på ydelser af kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014 og 2018 (vægtet gennemsnit)

Figuren indikerer, at der er sket en forskydning i udgifterne fra § 108-tilbud til især § 85-støtte.⁴ Det gælder såvel kommunerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden som på landsplan.

⁴ Udviklingen i fordelingen af udgifter på ydelser i procentpoint i alle fem regioner og hele landet fremgår af Bilagstabel 1.2.

2.3 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor store forskelle er der mellem kommunerne i Region Sjælland på udgifterne opgjort pr. 18-64-årig borger?
- Hvor store forskelle er der i udgifternes sammensætning på ydelses-/tilbudstyper inden for regionen? Er der forskel mellem kommunerne på, hvor udgiftstyngden ligger?
- Hvordan har udgifterne ændret sig over tid? Har der været forskel på udgifternes udvikling mellem kommunerne i Region Sjælland? Og er der forskel på ydelses-/tilbudstyper?

2.3.1 Udgifter 2018

Udgifter pr. 18-64-årig

Tabel 2.4 viser RS17-kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger fordelt på otte delområder og i alt.

Tabel 2.4 RS17-kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2018 (kr. pr. 18-64-årig, uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længelevende botilbud	Botilbudsliggende tilbud	§ 85- støtte i eget hjem	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger	§§ 82 a-c Tidlig forebyggende indsats	I alt
Faxe	2.070	1.565	904	1.281	555	1.085	173	-	7.634
Greve	1.550	1.670	1.792	404	695	827	222	114	7.273
Guldborgsund	1.755	1.637	1.703	1.844	469	1.224	607	-	9.239
Holbæk	1.919	501	1.631	1.435	713	1.092	270	1	7.562
Kalundborg	1.987	1.690	1.997	1.921	732	1.213	180	-	9.720
Køge	1.654	2.431	934	727	680	954	185	-	7.566
Lejre	2.613	2.118	1.496	631	755	1.347	70	-	9.032
Lolland	2.828	4.120	2.380	2.022	999	1.773	532	-	14.653
Næstved	1.892	1.180	1.620	1.051	375	793	353	26	7.289
Odsherred	1.779	2.183	2.125	1.212	954	1.235	135	43	9.666
Ringsted	2.072	827	2.188	644	386	1.321	159	-	7.596
Roskilde	1.760	1.663	1.128	761	566	948	30	-	6.856
Slagelse	1.539	922	2.509	1.656	297	952	414	35	8.324
Solrød	1.926	1.885	998	587	111	1.107	59	-	6.672
Sorø	2.066	1.211	3.702	1.089	460	1.347	139	-	10.015
Stevns	2.475	2.225	1.556	465	535	795	91	-	8.142
Vordingborg	1.096	709	1.718	1.855	671	1.300	218	-	7.567
Region Sjælland	1.940	1.679	1.787	1.152	585	1.136	226	13	8.518

Note: Forskellene på gennemsnitstallene for Region Sjælland i denne tabel og Tabel 2.2 skyldes, at tal i denne tabel er uvægtet, mens tal i Tabel 2.2 er vægtet.

Det fremgår af tabellen, at en gennemsnitlig kommune i Region Sjælland samlet set bruger 8.518 kr. pr. 18-64-årig indbygger på voksne handicappede og sindslidende i 2018.⁵ De samlede udgifter i de enkelte kommuner varierer fra ca. 6.700 kr. pr. 18-64-årig indbygger til ca. 14.700 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Udgiftsniveauet i RS17-kommunen med det højeste samlede udgiftsniveau er således mere end dobbelt så stort som udgiftsniveauet i kommunen med det laveste udgiftsniveau. Derudover viser tabellen følgende:

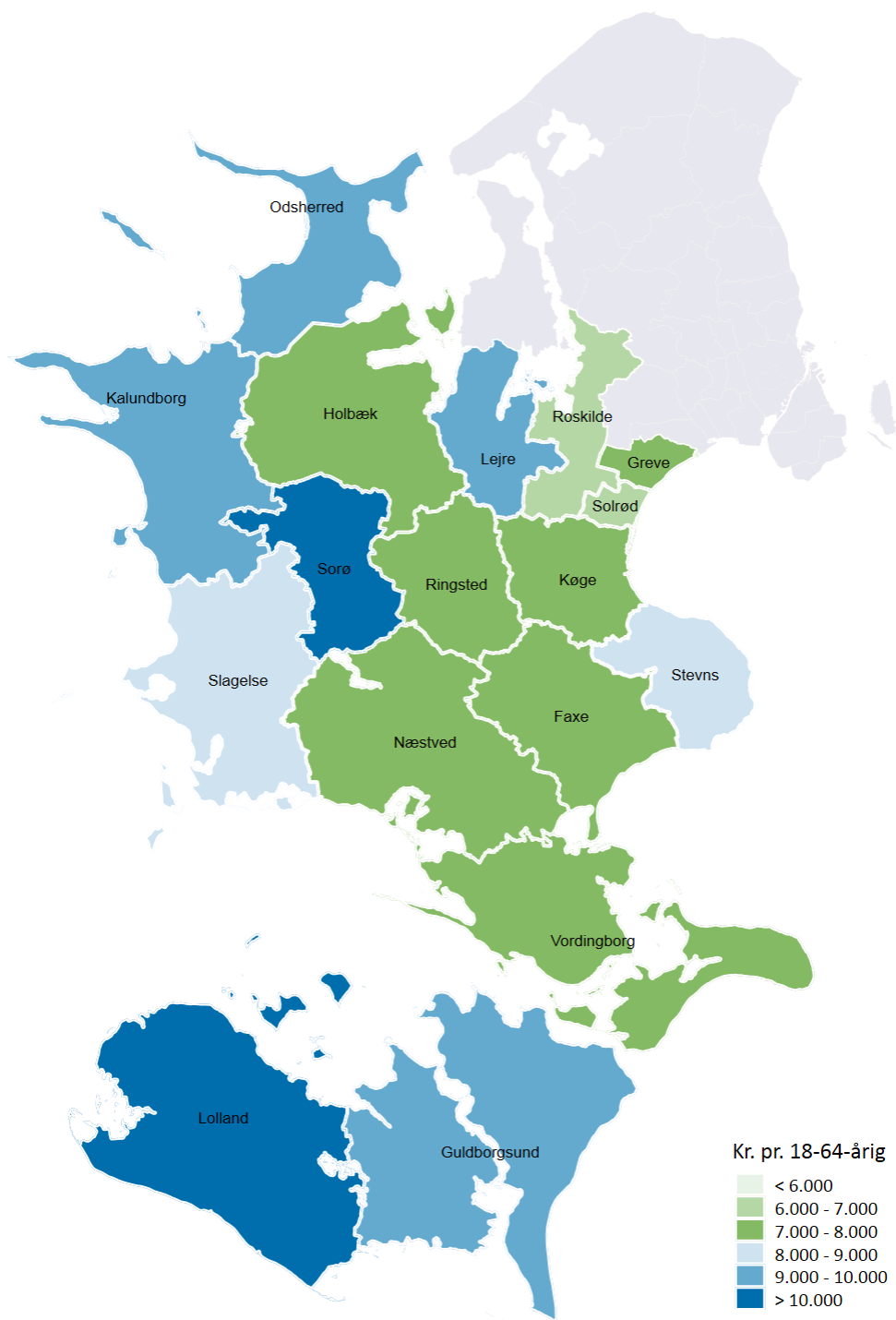
- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender 1.940 kr. pr. 18-64-årig indbygger på midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 i 2018. Udgifterne til § 107-botilbud varierer mellem kommunerne fra ca. 1.100 til ca. 2.800 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 1.679 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2018. Udgiftsniveauet i kommunerne svinger mellem ca. 500 og 4.100 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- Gennemsnitskommunen bruger 1.787 kr. pr. 18-64-årig på botilbudslignende tilbud i 2018. Udgiftsniveauet varierer mellem ca. 900 til ca. 3.700 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til § 85-støtte i eget (privat) hjem 1.152 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2018. Udgifterne pr. 18-64-årig indbygger varierer mellem ca. 400 til ca. 2.000 kr.
- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender 585 kr. pr. 18-64-årig indbygger på hjælperordninger efter servicelovens §§ 95-96 i 2018. Her svinger udgifterne i kommunerne fra ca. 100 til ca. 1.000 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til dagtilbud efter servicelovens §§ 103-104 1.136 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2018. Udgifterne pr. 18-64-årig indbygger varierer mellem ca. 800 til ca. 1.800 kr.
- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender 226 kr. pr. 18-64-årig indbygger på forsorgshjem og herberger efter § 110 i 2018. Udgifterne til forsorgshjem og herberger varierer fra 30 og op til ca. 600 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender 13 kr. pr. 18-64-årig indbygger på tidlig forebyggende indsats efter §§ 82 a-c i 2018. Her svinger udgiftsniveauet i kommunerne fra 0 til ca. 100 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Der gøres opmærksom på, at kun fem kommuner i Region Sjælland har registreret udgifter til §§ 82 a-c i 2018.

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende pr. 18-64-årig indbygger i 2018 er illustreret på landkortet i Figur 2.4.

---

⁵ Dette tal er anderledes end tallet i Tabel 2.2. Det skyldes, at tal i Tabel 2.4 er uvægtet gennemsnit, mens tal i Tabel 2.2 er vægtet.

Figur 2.4 RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2018
(kr. pr. 18-64-årig indbygger)

Udgifternes fordeling på ydelses-/tilbudstyper

Tabel 2.5 viser den procentvise fordeling af de enkelte kommuners samlede udgifter til området på de otte delområder. Det giver et billede af forskellene i kommunernes prioritering af midler inden for det specialiserede voksenområde.

Tabel 2.5 Procentvis fordeling på ydelser af RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2018 (uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længerevarende botilbud	Botilbudslignende tilbud	§ 85- støtte i eget hjem	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger	§§ 82 a-c Tidlig forebyggende indsats
Faxe	27%	21%	12%	17%	7%	14%	2%	0%
Greve	21%	23%	25%	6%	10%	11%	3%	2%
Guldborgsund	19%	18%	18%	20%	5%	13%	7%	0%
Holbæk	25%	7%	22%	19%	9%	14%	4%	0%
Kalundborg	20%	17%	21%	20%	8%	12%	2%	0%
Køge	22%	32%	12%	10%	9%	13%	2%	0%
Lejre	29%	23%	17%	7%	8%	15%	1%	0%
Lolland	19%	28%	16%	14%	7%	12%	4%	0%
Næstved	26%	16%	22%	14%	5%	11%	5%	0%
Odsherred	18%	23%	22%	13%	10%	13%	1%	0%
Ringsted	27%	11%	29%	8%	5%	17%	2%	0%
Roskilde	26%	24%	16%	11%	8%	14%	0%	0%
Slagelse	18%	11%	30%	20%	4%	11%	5%	0%
Solrød	29%	28%	15%	9%	2%	17%	1%	0%
Sorø	21%	12%	37%	11%	5%	13%	1%	0%
Stevns	30%	27%	19%	6%	7%	10%	1%	0%
Vordingborg	14%	9%	23%	25%	9%	17%	3%	0%
Region Sjælland	23%	19%	21%	13%	7%	13%	3%	0%

Note: Forskellene på gennemsnitstal for Region Sjælland i denne tabel og i Figur 2.1 og Bilagstabel 1.1 skyldes, at tal i denne tabel er uvægtet, mens tal i Figur 2.1 og Bilagstabel 1.1 er vægtet.

Det kan udledes af tabellen, at 64 % af de samlede udgifter i en gennemsnitlig RS17-kommune går til botilbud og botilbudslignende tilbud, og denne andel svinger mellem ca. 47-77 % blandt kommunerne. Den maksimale forskel er altså 30 procentpoint, når botilbudsområdet betragtes under ét.

Forskellene mellem kommunerne er omtrent ligeså markante, når man ser på, hvor stor en andel af de samlede udgifter mange af de enkelte ydelses-/tilbudstyper udgør. De største forskelle mellem kommunerne ses i relation til § 108-tilbud og botilbudslignende tilbud, hvor andelen svinger op til henholdsvis 26 og 25 procentpoint. Andelen for §-85 støtte i eget (privat) hjem svinger med op til 19 procentpoint, mens andelen for § 107-tilbud varierer op til 16 procentpoint. Andelen for de resterende ydelses-/tilbudstyper svinger mellem 2 og 8 procentpoint.

2.3.2 Udvikling i udgifterne 2014-2018

Tabel 2.6 viser den procentvise udvikling i RS17-kommunernes udgifter i faste priser i perioden fra 2014 til 2018 fordelt på de seks delområder, der kan opgøres i hele perioden. Det bemærkes, at

Tabel 2.6 viser udviklingen i de samlede § 85-udgifter, da der i kontoplanen før budget 2018 ikke skelnes mellem udgifter til henholdsvis botilbudslignende tilbud og bostøtte.

Tabel 2.6 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2014-2018 (udvikling i kr. pr. 18-64-årig i faste priser, uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længere- varende botilbud	§ 85 Socialpæ- dagogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger	I alt
Faxe	36%	-32%	70%	32%	19%	98%	17%
Greve	5%	8%	37%	76%	1%	259%	21%
Guldborgsund	18%	-48%	75%	20%	-5%	51%	6%
Holbæk	31%	-62%	34%	11%	2%	-15%	7%
Kalundborg	-17%	-30%	83%	26%	2%	42%	10%
Køge	20%	-16%	62%	-3%	-1%	8%	6%
Lejre	2%	-16%	120%	6%	25%	-59%	13%
Lolland	112%	-34%	109%	22%	-21%	63%	12%
Næstved	88%	4%	4%	-15%	7%	34%	18%
Odsherred	-43%	-18%	229%	-23%	4%	380%	4%
Ringsted	-18%	-55%	139%	47%	7%	-22%	5%
Roskilde	33%	4%	-8%	164%	0%	-72%	10%
Slagelse	-8%	-72%	261%	-3%	-8%	33%	6%
Solrød	32%	-24%	27%	-51%	18%	-2%	4%
Sorø	-13%	-41%	89%	-7%	-6%	114%	12%
Stevns	54%	-8%	80%	11%	-13%	594%	24%
Vordingborg*	118%	-12%	-	94%	-3%	-2%	24%
Region Sjælland	13%	-30%	76%	15%	0%	30%	11%

Note: Forskellene på gennemsnitstal for Region Sjælland i denne tabel og Tabel 2.3 skyldes, at tal i denne tabel er uvægtet, mens tal i Tabel 2.3 er vægtet.

* Udviklingen i udgiftsniveauet for Vordingborg Kommune er ikke beregnet for socialpædagogisk støtte, da udgiftstal for 2014 og 2018 er usammenlignelige. Derfor indgår Vordingborg Kommunes tal heller ikke i regionsgennemsnittet for socialpædagogisk støtte.

Tabellen viser overordnet, at der i den gennemsnitlige RS17-kommune har været en stigning på 11 % i de samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende. I alle kommunerne er de samlede udgifter på området steget fra 2014 til 2018. Udgifterne er steget mellem 4 % og 24 %. Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til § 107-botilbud steget med 13 % i perioden 2014-2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 43 % og stigninger på op til 118 %.
- Gennemsnitligt set er udgifterne til § 108-botilbud i RS17-kommunerne faldet med knap 30 % fra 2014 til 2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 72 % til stigninger på op til 8 %.
- Gennemsnitligt set er de samlede udgifter til § 85-støtte i RS17-kommunerne steget med 76 % fra 2014 til 2018.⁶ Udviklingen i udgiftsniveauet mellem kommunerne svinger fra -8 % og til 261 %. For nogle kommuner skyldes den forholdsvis markante udvikling i udgiftsniveauet for § 85-

⁶ Den procentvise udvikling i RS17-kommunernes udgifter til § 85-støtte er 61 %, hvis kommunerne med de mest markante udviklinger udelades. Det drejer sig om Slagelse og Odsherred Kommuner.

støtte omlægning af botilbud efter servicelovens §§ 107-108 til boliger efter almenboliglovens § 105 mv. med tilknyttet § 85-støtte.

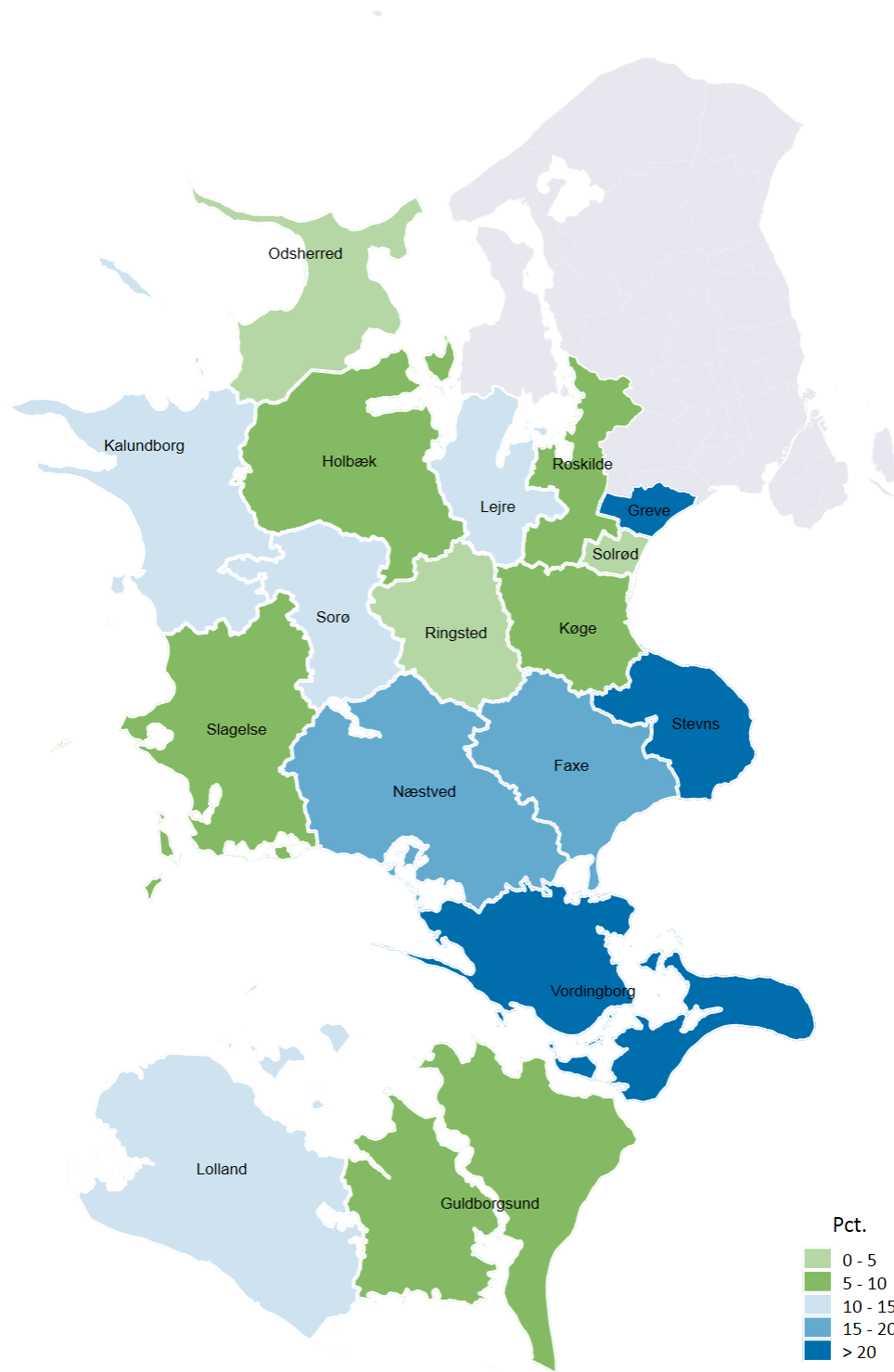
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til dagtilbud efter §§ 103-104 uændrede fra 2014 til 2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 21 % og stigninger på op til 25 %.
- Endelig er udgifterne i den gennemsnitlige RS17-kommune til hjælperordninger efter servicelovens §§ 95-96 samt forsorgshjem og herberger efter § 110 steget med henholdsvis 15 % og 30 % fra 2014 til 2018.⁷ I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at der i mange af kommunerne er et forholdsvis begrænset antal borgere, som modtager personlige hjælperordninger efter §§ 95-96 og er brugere af forsorgshjem og herberger efter § 110. Det betyder, at til- og afgang af selv få brugere kan påvirke den procentvise udvikling i kommunernes udgifter betragteligt.

Forskellene i den procentvise udvikling i de 17 kommuners samlede udgifter til voksenområdet fra 2014 til 2018 er illustreret på landkortet i Figur 2.5.

---

⁷ Den procentvise udvikling i RS17-kommunernes udgifter til forsorgshjem og herberger er 19 %, hvis kommunerne med de mest markante udviklinger udelades. Det drejer sig om Stevns, Odsherred og Greve Kommuner.

Figur 2.5 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2014-2018 (udvikling i faste priser)

3 Brugerandele i befolkningen

3.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør brugerandelen som antallet af brugere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere i de 17 kommuner i Region Sjælland. Brugerandelen afspejler en blanding af den enkelte kommunes serviceniveau og dens udgiftsbehov, dvs. borgernes behov for hjælp og støtte. Brugerandelene opgøres på følgende seks delområder:

- Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108
- Midlertidige botilbud efter servicelovens § 107
- Botilbudslignende tilbud efter almenboligloven med tilknyttet § 85-støtte
- Handicaphjælperordning (BPA) efter servicelovens § 96
- Socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 i eget (private) hjem
- Forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

Datakilder

Der findes kun få nationale valide, sammenlignelige og dækkende registerdata for antallet af brugere på det specialiserede voksenområde. I denne undersøgelse anvendes derfor brugertal, som er indsamlet direkte fra de enkelte kommuner i Region Sjælland via spørgeskemaer med henblik på at kunne følge udviklingen fra 2014 til 2018.

Størstedelen af de indberettede brugertal er opgjort som antal CPR-numre. Suppleringsvis har vi dog bedt kommunerne om at indberette brugertal for midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 opgjort både som antal CPR-numre og som antal helårspersoner. Dette er gjort ud fra en viden om, at der kan være forskelle mellem kommunerne på, om brugertallet opgøres på den ene eller den anden måde. Forskellene i tallene hænger bl.a. sammen med, at det varierer fra kommune til kommune, hvordan brugen af botilbud til midlertidigt ophold efter servicelovens § 107 er tilrettelagt.

I analyserne sammenlignes de sjællandske kommuner med hinanden og med regionsgennemsnittet. Da oplysningerne om brugertal kun er indsamlet for kommunerne i Region Sjælland, giver analysens datagrundlag ikke mulighed for at sammenligne Region Sjælland med de øvrige regioner eller landsgennemsnittet.

Datas validitet og sammenlignelighed

I dette afsnit beskriver vi kort de forbehold, der skal tages, når man vurderer resultaterne af analysen i forhold til validitet og sammenlignelighed af brugertallene, som indgår i undersøgelsen.

For det første har nogle kommuner angivet, at de ikke har oplysninger om, hvorvidt eksternt købte botilbudspladser er opført efter serviceloven eller almenboligloven. Derfor har de fordelt de borgere, der køber botilbudspladser til eksternt, på midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven. Det betyder formentlig en tendens til at undervurdere omfanget af borgere i botilbudslignende tilbud efter almenboligloven mv., både generelt og i særlig grad for de kommuner, der køber flest pladser eksternt. I forhold til opgørelsen af enhedsudgifter i midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven har det formentlig mindre betydning, da udgifterne må forventes at være fordelt i henhold til de oplysninger, kommunen har om borgerne. Dog kan det påvirke enhedsudgiften for borgere i botilbudslignende tilbud i opadgående retning, jf. også afsnit 4.1.

Det måske væsentligste problem for sammenligneligheden knytter sig atter til sammenblandingen af og gråzonen mellem § 85-støtte i eget (private) hjem og i botilbudslignende tilbud. Ud over problemet med at adskille disse to brugergrupper og – især – udgifterne hertil, er der et problem med at sammenligne brugertallene, da de ikke siger noget om, hvor mange timer den enkelte borger er visiteret til. Hver borger med § 85-støtte i eget hjem tæller således som én modtager i opgørelsen, uanset om borgeren modtager én time eller ti timers socialpædagogisk støtte om ugen. Sammenligningen er altså meget følsom over for forskelle i brugernes gennemsnitlige støttebehov mellem kommunerne.

De ovennævnte forbehold for datas validitet og sammenlignelighed mellem kommuner og over tid betyder, at vi samlet set har større tiltro til de samlede brugertal og enhedsudgifter i botilbud end til de brugertal og enhedsudgifter, der er opdelt på ydelser og paragraffer. Det skal man være opmærksom på, når man fortolker resultaterne.

Endelig skal det nævnes, at det specialiserede voksenområde er karakteriseret ved, at modtagerne har meget forskellige og specialiserede behov. Det betyder, at sammenligneligheden på området generelt er lavere end på nogle andre kommunale serviceområder. Desuden er det erfaringsmæssigt vanskeligt på det specialiserede voksenområde at etablere en sammenhæng mellem målbare strukturelle og socioøkonomiske baggrundsforhold og udgifterne pr. indbygger og pr. bruger. Derfor er det på dette område mindre meningsfuldt at forsøge at korrigere for målbare forskelle i baggrundsvilkår mellem kommunerne.

I afsnit 3.2 sammenligner vi brugerandelene i de 17 kommuner inden for Region Sjælland med hinanden og med det henholdsvis vægtede og uvægtede regionsgennemsnit. Vi ser først på antallet af brugere pr. 10.000 18-64-årige i 2018 og dernæst på udviklingen i brugerandelene i perioden 2014-2018.

3.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor store forskelle er der mellem kommunerne i Region Sjælland på, hvor stor en andel af deres borgere der modtager botilbud, handicaphjælperordning (BPA) eller § 85-støtte i eget hjem?
- Hvor store forskelle er der på fordelingen af brugere på forskellige ydelses-/tilbudstyper? Er der forskel mellem kommunerne på, hvilke typer af tilbud der bruges mest?
- Har billedet ændret sig fra 2014 til 2018? Er brugerandelen steget eller faldet, og er der sket forskydninger i fordelingen af borgere på de forskellige ydelses-/tilbudstyper?
- Har der været forskel på udviklingen i brugerandele mellem kommunerne i Region Sjælland fra 2014 til 2018? Og er der forskel på ydelses-/tilbudstyper?

3.2.1 Brugerandele 2018

Tabel 3.1 viser RS17-kommunernes antal brugere på voksenområdet pr. 10.000 18-64-årige indbyggere i 2018 fordelt på seks delområder.

Tabel 3.1 Antal modtagere af botilbud og støtte pr. 10.000 18-64-årige indbyggere, 2018 (uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længere- varende botilbud	Botil- budslig- nende til- bud	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85- støtte i eget hjem	§ 110 For- sorgs- hjem og herber- ger
Faxe	38	15	21	75	5	80	83	15
Greve	27	14	25	65	4	70	94	20
Guldborgsund	31	18	27	76	4	80	226	50
Holbæk	32	6	24	62	5	67	171	15
Kalundborg	33	25	35	93	4	96	201	4
Køge	31	26	17	74	5	78	111	12
Lejre	41	18	30	89	6	95	106	5
Lolland*	65	73	-	-	5	-	352	37
Næstved	37	19	30	85	2	87	148	23
Odsherred	28	21	39	89	9	98	158	12
Ringsted	34	8	37	79	3	82	92	10
Roskilde	30	20	18	68	4	72	130	7
Slagelse**	29	11	47	87	3	90	-	23
Solrød	32	25	23	80	4	84	83	4
Sorø**	28	17	60	105	4	109	-	6
Stevns	38	29	17	84	2	86	92	5
Vordingborg	15	6	25	46	4	50	197	6
Region Sjælland	33	21	30	79	4	83	150	15

Note: * Lolland Kommune har for 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte. Lolland Kommune indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for botilbudslignende tilbud, botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt.
** Slagelse og Sorø Kommuner har for 2018 ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke i regionsgennemsnittet.

Det fremgår af Tabel 3.1, at en gennemsnitlig kommune i Region Sjælland i 2018 samlet set har 79 borgere i botilbud eller botilbudslignende tilbud pr. 10.000 18-64-årige indbyggere. Som det også fremgår af tabellen, svinger den samlede andel borgere i botilbud i de enkelte kommuner fra 46 til 105 brugere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere, svarende til en faktor 2. I forhold til det samlede botilbudsområde er variationen i brugerandele størst for § 108-tilbud (faktor 13)⁸. For de øvrige botilbudstyper, dvs. midlertidige botilbud og botilbudslignende tilbud, svinger brugerandelene med en faktor 4.

I forhold til de øvrige delområder kan det nævnes, at brugerandelene for socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 i eget (privat) hjem svinger med en faktor 4. I relation til handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 svinger brugerandelene med en faktor 5 og brugerandelene svinger for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 med en faktor 13⁹.

Tabel 3.2 viser fordelingen af det samlede antal botilbudsmodtagere i de enkelte RS17-kommuner på de tre forskellige typer af botilbud i undersøgelsen.

⁸ Variationen i brugerandele for § 108 falder til en faktor 5, hvis der ses bort fra kommunen med den højeste brugerandel (Lolland Kommune).

⁹ Variationen i brugerandele for § 110 falder til en faktor 6, hvis der ses bort fra de to kommuner med de højeste brugerandele. Det drejer sig om Guldborgsund og Lolland Kommuner.

Table 3.2 Fordeling af botilbudsmottagere på tilbudstype, 2018 (uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

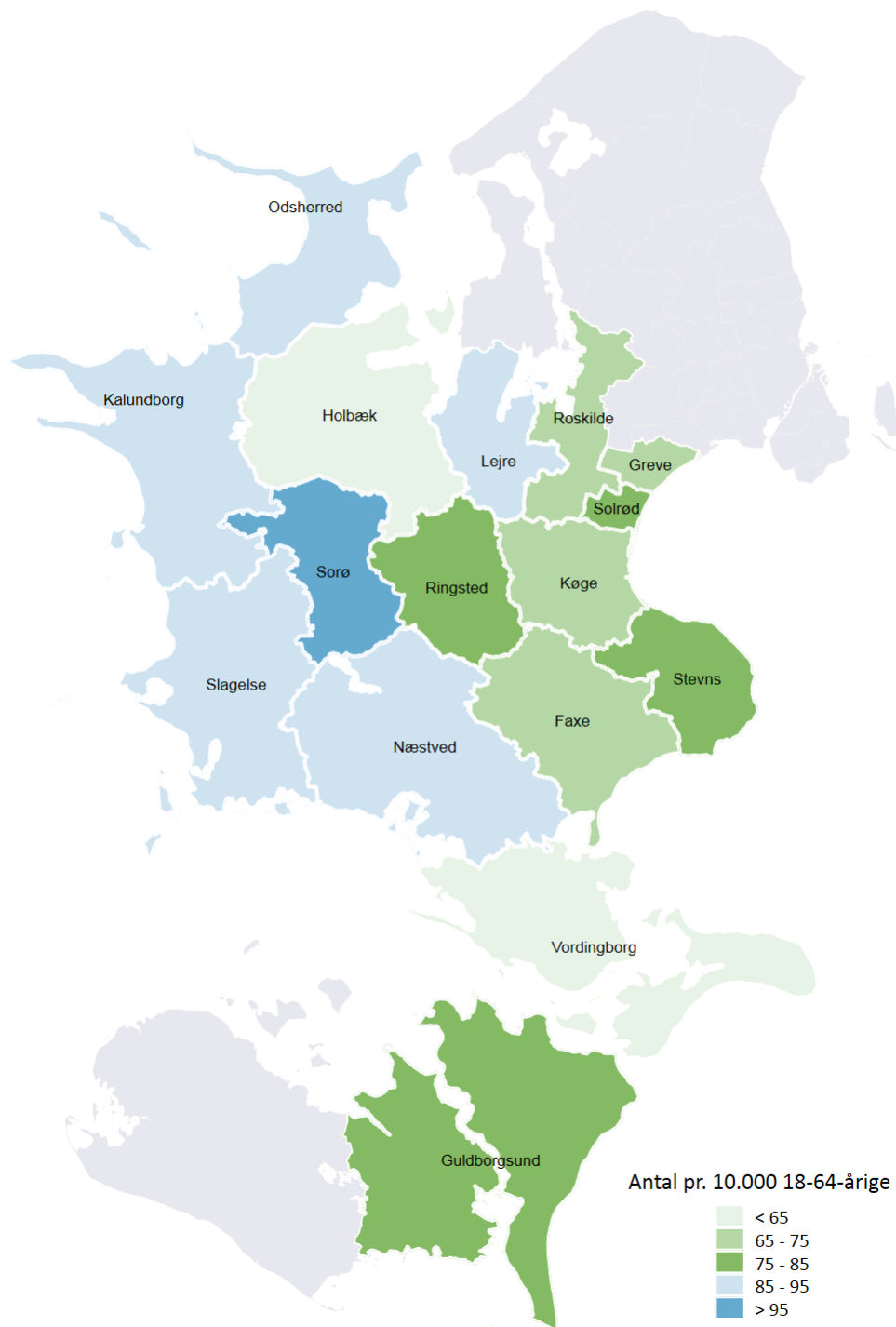
	� 107 Midlertidige botilbud	� 108 Længerevarende botilbud	Botilbudslignende tilbud	Botilbud i alt
Faxe	51%	20%	28%	100%
Greve	41%	21%	38%	100%
Guldborgsund	41%	23%	36%	100%
Holbæk	52%	10%	38%	100%
Kalundborg	35%	27%	38%	100%
Køge	42%	35%	23%	100%
Lejre	46%	20%	34%	100%
Lolland*	-	-	-	-
Næstved	43%	22%	35%	100%
Odsherred	32%	24%	44%	100%
Ringsted	43%	10%	47%	100%
Roskilde	44%	29%	27%	100%
Slagelse	33%	13%	54%	100%
Solrød	40%	31%	29%	100%
Sorø	27%	16%	57%	100%
Stevns	45%	34%	20%	100%
Vordingborg	32%	13%	55%	100%
Region Sjælland	40%	22%	38%	100%

Note: * Lolland Kommune har for 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet   85-støtte. Det er derfor ikke muligt at opgøre fordelingen af botilbudsmottagere på tilbudstype for Lolland Kommune.

Tabellen viser, at der i en gennemsnitlig RS17-kommune er 40 % af det samlede antal botilbudsmottagere, der bor i botilbud efter servicelovens   107. Andelen af borgere i botilbud efter servicelovens   108 og botilbudslignende tilbud med tilknyttet   85-støtte er henholdsvis 22 % og 38 %. Som tabellen også viser, er der største variation i andelen af botilbudsmottagere, der bor i botilbudslignende tilbud med tilknyttet   85-støtte. Forskellen mellem kommunen med den højeste og laveste brugerandel er 37 procentpoint.

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede brugerandele i botilbud og botilbudslignende tilbud pr. 18-64-årig indbygger i 2018 er illustreret på landkortet i Figur 3.1.

Figur 3.1 RS17-kommunernes brugerandele i botilbud og botilbudslignende tilbud, 2018 (brugere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere)

Note: Lolland Kommune har for 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte.

Udvikling i brugerandele 2014-2018

Tabel 3.3 viser den procentvise udvikling i RS17-kommunernes brugerandele i perioden fra 2014 til 2018 fordelt på de seks delområder.

Tabel 3.3 Procentvis udvikling i antal modtagere af botilbud og støtte pr. 10.000 18-64-årige, 2014-2018 (uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længere- varende botilbud	Botil- budslig- nende til- bud	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85- støtte i eget hjem	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger
Faxe	32%	-50%	-17%	-12%	79%	-9%	38%	-
Greve	10%	-34%	23%	0%	16%	1%	12%	275%
Guldborgsund	37%	-59%	199%	2%	-11%	1%	31%	17%
Holbæk	1%	-60%	-37%	-27%	-6%	-26%	30%	-
Kalundborg	23%	-11%	94%	28%	-23%	25%	41%	-
Køge	6%	-33%	-8%	-15%	-9%	-14%	30%	28%
Lejre	-4%	-47%	279%	5%	41%	7%	-5%	-34%
Lolland	29%	-3%	-	-	-3%	-	79%	50%
Næstved	24%	3%	14%	15%	-19%	14%	5%	20%
Odsherred	-46%	-39%	369%	-8%	-26%	-10%	-	-
Ringsted	-14%	-76%	438%	1%	13%	1%	-9%	6%
Roskilde	1%	1%	5%	2%	142%	5%	19%	6%
Slagelse	2%	-82%	-	-	59%	-	-	28%
Solrød	26%	-15%	-35%	-11%	20%	-10%	11%	-32%
Sorø	-44%	-42%	13%	-21%	-13%	-21%	-	22%
Stevns	70%	-12%	13%	19%	192%	21%	-	580%
Vordingborg	99%	-38%	8%	14%	149%	19%	6%	-1%
Region Sjælland	5%	-37%	33%	-3%	9%	-2%	25%	30%

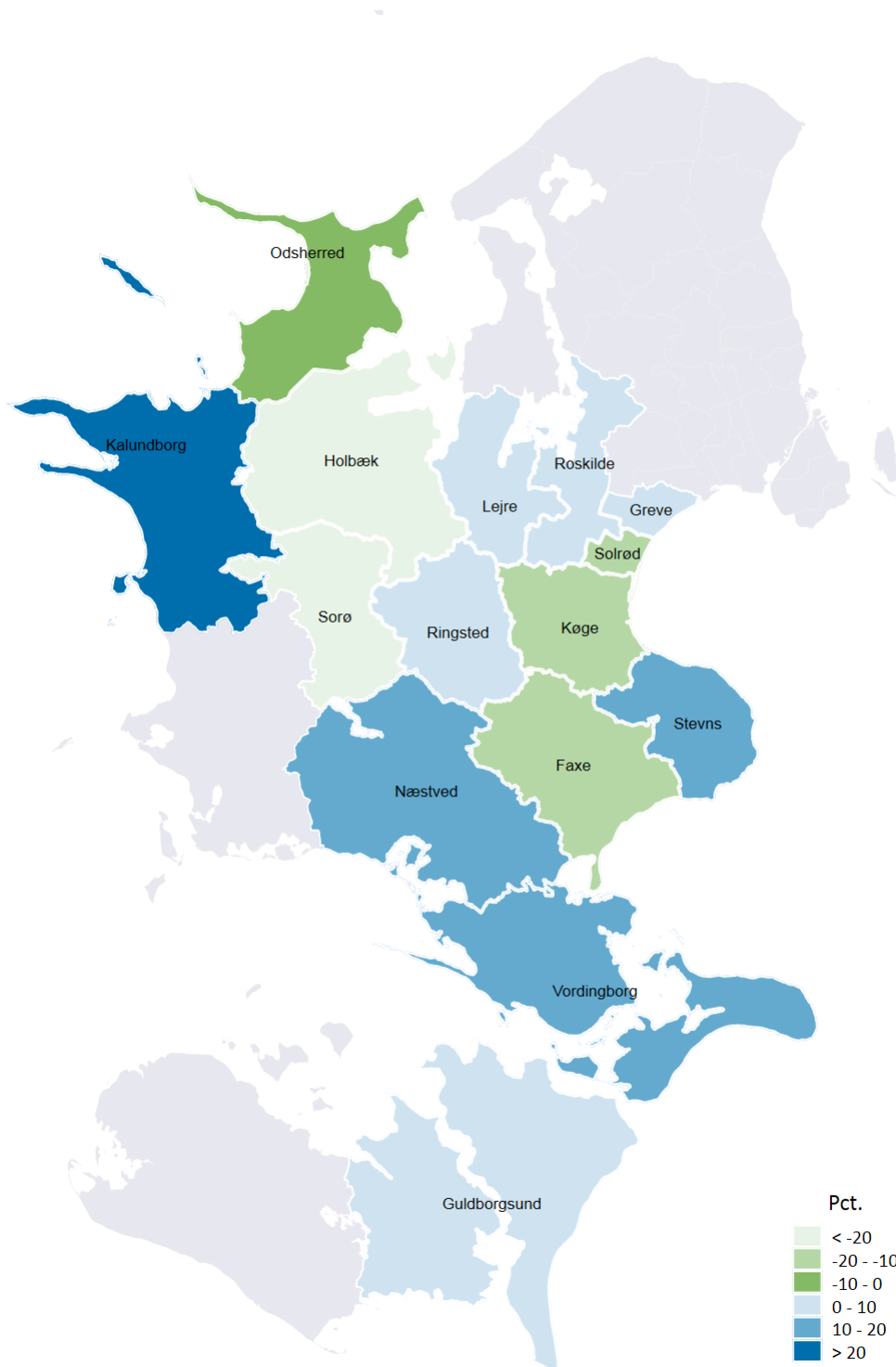
Note: Generelt skal det bemærkes, at de i tabellen angivne gennemsnitlige udviklinger i Region Sjælland er beregnet på baggrund af alle de kommuner, der har sammenlignelige tal i *både* 2014 og 2018. Det vil fx sige, at Odsherred, Slagelse, Sorø og Stevns Kommuner ikke indgår i gennemsnittet for § 85-støtte i eget hjem.

Det fremgår af Tabel 3.3, at der i RS17-kommunerne set under ét har været et fald på 3 % i det samlede antal borgere i botilbud og botilbudslignende tilbud i perioden fra 2014 til 2018, opgjort pr. 10.000 18-64-årige. Dette tal dækker især over et forholdsvis stort fald i borgere i botilbud efter servicelovens § 108 (-35 %) og en forholdsvis stor stigning i antallet af borgere i botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte (39 %).

I samme periode er antallet af modtagere af BPA-ordninger og § 85-støtte i eget hjem samlet set steget med henholdsvis 9 % og 25 %, mens antallet af brugere af forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 er steget med 30 %. Som nævnt tidligere, jf. afsnit 2.3.2, er der i mange kommuner forholdsvis få borgere, som er modtagere af BPA-ordninger og tilbud efter § 110, hvilket betyder, at til- og afgang af en til to brugere kan påvirke udviklingen i kommunerne forholdsvis meget. Eksempelvis dækker væksten i brugerandelen i Stevns Kommune på 580 % over en tilgang på 6 borgere fra 2014 til 2018. Den procentvise udvikling i RS17-kommunernes brugerandele for forsorgshjem og herberger er 19 %, hvis kommunerne med de mest markante udviklinger udelades. Det drejer sig om Stevns og Greve Kommuner

Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede andel botilbudsmottagere fra 2014 til 2018 er illustreret på landkortet i Figur 3.2.

Figur 3.2 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes samlede brugerandel i botilbud og botilbudslignende tilbud, 2014-2018

Note: Lolland Kommune har for 2014 og 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte. Slagelse Kommune har for 2014 ikke indberettet oplysninger om botilbudslignende tilbud.

Tabel 3.4 viser brugerandelen i de tre typer af botilbud samlet set i 2014 og 2018, indekseret i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland i det pågældende år.

Tabel 3.4 Antal borgere i botilbud og botilbudslignende tilbud, opgjort pr. 10.000 18-64-årige indbyggere, 2014 og 2018 (uvægtet gennemsnit for RS17-kommunerne)

		2014	2018
Region Sjælland	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	80	78
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	100
Faxe	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	85	75
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	105	95
Greve	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	65	65
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	81	83
Guldborgsund	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	75	76
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	93	97
Holbæk	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	86	62
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	106	79
Kalundborg	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	73	93
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	90	118
Køge	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	86	74
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	107	94
Lejre	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	85	89
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	105	113
Lolland	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	-	-
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	-	-
Næstved	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	74	85
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	91	109
Odsherred	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	96	89
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	119	113
Ringsted	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	78	79
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	97	101
Roskilde	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	67	68
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	82	86
Slagelse	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	-	-
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	-	-
Solrød	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	90	80
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	112	102
Sorø	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	133	105
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	164	133
Stevns	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	70	84
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	87	107
Vordingborg	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	40	46
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	50	58

Note: Regionsgennemsnittet for 2018 er anderledes end tallet i Tabel 3.1. Det skyldes, at kommuner, som ikke har indrettet brugertal for både 2014 og 2018, ikke er indeholdt i regionsgennemsnittet i denne tabel.

* Lolland Kommune har i 2014 og 2018 ikke indberettet oplysninger om botilbudsmottagere, som bor i botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte, og indgår derfor ikke i kommunernes brugerandele for botilbud og botilbudslignende t i hverken 2014 eller 2018.

Tallene i Tabel 3.4 giver et billede af, hvordan den enkelte kommunes samlede brugerandel i botilbud har udviklet sig fra 2014 til 2018 set i forhold til de øvrige kommuner i Region Sjælland. Ud fra tabellen ses det, at der er en vis forskel mellem kommunerne. I seks kommuner er brugerandelen faldet mere end i en gennemsnitlig RS17-kommune, mens brugerandelen i ni kommuner er steget eller faldet mindre end regionsgennemsnittet.

Tabel 3.5 viser spændvidden i brugerandelen inden for RS17-kommunerne i henholdsvis 2014 og 2018.

Tabel 3.5 Spændvidde inden for RS17-kommunerne i indekseret brugerandel i botilbud og botilbudslignende tilbud, 2014 og 2018

	2014	2018
Alle kommuner		
Største brugerandel (indeks)	165	134
Mindste brugerandel (indeks)	50	59
Spændvidde (indekspoint)	115	76
Eksklusive yderpunkter (maksimum og minimum)		
Største brugerandel (indeks)	120	119
Mindste brugerandel (indeks)	81	80
Spændvidde (indekspoint)	39	39
Gennemsnit		
Regionsgennemsnit (uvægtet gennemsnit, antal modtagere pr. 10.000 18-64-årig)	80	78
Antal kommuner	15	15

Note: Regionsgennemsnittet for 2018 er anderledes end tallet i Tabel 3.1. Det skyldes, at kommuner, som ikke har indrettet brugertal for både 2014 og 2018, ikke er indeholdt i regionsgennemsnittet i denne tabel. Brugerandelen er opgjort som antal botilbudsmottagere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere og indekseret i forhold til regionsgennemsnittet (uvægtet) i det enkelte år.

Af tabellen fremgår det, at forskellene mellem kommunerne er blevet mindre i løbet af perioden. Således er det maksimale spænd mellem kommunerne 115 indekspoint i 2014, men 76 indekspoint i 2018. Ses der bort fra de ekstreme værdier, dvs. de to kommuner med henholdsvis den laveste og den højeste værdi i det enkelte år, er spændet mellem kommunerne det samme i 2014 og 2018.

4 Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger

4.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør enhedsudgiften som prisen pr. produceret serviceenhed, fx pr. borger i botilbud, i de 17 kommuner i Region Sjælland. Følgende enhedsudgifter opgøres:

- Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108
- Midlertidige botilbud efter servicelovens § 107
- Botilbudslignende tilbud efter almenboligloven med tilknyttet § 85-støtte
- Handicaphjælperordning (BPA) efter servicelovens § 96
- Socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 i eget (private) hjem
- Forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

Datakilder

I opgørelsen af enhedsudgifter anvendes udgiftstallene fra Danmarks Statistik, som beskrevet i kapitel 2¹⁰, og brugertallene fra RS17-kommunerne, som beskrevet i kapitel 3.

Undersøgelsen sammenligner RS17-kommunerne med hinanden og med regionsgennemsnittet. Da oplysningerne om brugertal kun er indsamlet for kommunerne i Region Sjælland, giver analysens datagrundlag ikke mulighed for at sammenligne Region Sjælland med de øvrige regioner eller landsgennemsnittet.

Datas validitet og sammenlignelighed

I forhold til datas validitet og sammenlignelighed gælder de samme forbehold og usikkerheder, som er beskrevet i kapitel 2 og 3. Der er især udfordringer i forhold til at lave en direkte kobling mellem udgifts- og brugertal på det specialiserede voksenområde.

Det væsentligste problem knytter sig til sammenblandingen af især udgifterne til § 85-støtte i eget (private) hjem og i botilbudslignende tilbud, når der ses på udviklingen fra 2014 til 2018. I perioden før 2018 har vi ingen fornuftig fordelingsnøgle til at opdele disse udgifter på de to brugergrupper. Derfor har vi opgjort to enhedsudgifter. For det første har vi delt de samlede udgifter med antallet af borgere i botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte. For det andet har vi delt de samlede udgifter med den samlede gruppe modtagere af § 85-støtte. De to tal giver et fingerpeg om enhedsudgifterne til støtte i botilbudslignende tilbud og eget hjem. Det skal understreges, at sammenligningen er meget følsom, både over for forskelle i fordelingen af brugere på eget hjem og botilbudslignende tilbud og over for forskelle mellem kommunerne i den gennemsnitlige tyngde af modtagerne i eget hjem. Der vil således være en tendens til at overvurdere enhedsudgiften pr. borger i botilbudslignende tilbud, både generelt og i særlig grad for de kommuner, der har mange modtagere af § 85-støtte i eget hjem.

Derudover har nogle kommuner, som nævnt, angivet, at de ikke har oplysninger om, hvorvidt eksternt købte botilbudspladser er opført efter almenboligloven eller efter serviceloven. Derfor har de fordelt de borgere, der køber botilbudspladser til eksternt, på midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven. Det betyder formentlig en tendens til at undervurdere omfanget af borgere i botilbudslignende tilbud efter almenboligloven, både generelt og i særlig grad for de kommuner, der

---

¹⁰ For BPA efter servicelovens § 96 benyttes udgifter konteret på funktion 5.32.32 gruppering 003.

køber flest pladser eksternt. I forhold til opgørelsen af enhedsudgifter i midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven har det formentlig mindre betydning, da udgifterne må forventes at være fordelt i henhold til de oplysninger, kommunen har om borgerne. Dog kan det påvirke enhedsudgiften for borgere i botilbudslignende tilbud i opadgående retning, jf. også diskussionen ovenfor.

I afsnit 4.2 sammenligner vi enhedsudgifterne i de 17 kommuner inden for Region Sjælland med hinanden og med det uvægtede regionsgennemsnit. Vi ser først på udgifterne pr. bruger i 2018 og dernæst på udviklingen i enhedsudgifterne i perioden 2014-2018.

4.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

4.2.1 Enhedsudgifter 2018

Tabel 4.1 viser RS17-kommunernes enhedsudgifter, dvs. udgifter pr. modtager på voksenområdet i 2018 fordelt på de seks delområder. Der gøres opmærksom på, at det som følge af kontoplansændringer, jf. afsnit 2.1, er muligt i denne benchmarkinganalyse at opgøre enhedsudgifter for henholdsvis botilbudslignende tilbud og § 85-støtte i borgerens eget (private) hjem ud fra regnskabsoplysninger, som kommunerne har indberettet til Danmarks Statistik. Disse enhedsudgifter er derfor ikke sammenlignelige med enhedsudgifter, beregnet i forbindelse med tidligere benchmarkinganalyser af RS17-kommunerne.

Tabel 4.1 Enhedsudgifter til botilbud og støtte, kr. pr. modtager, 2018

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længerevarende botilbud	Botilbudslignende tilbud	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85-støtte i eget (privat) hjem	§ 110 Forsorgshjem og herberger
Faxe	540.247	1.034.125	424.667	607.354	842.543	782.905	153.869	114.375
Greve	572.649	1.218.103	727.914	766.419	1.311.873	857.511	42.876	108.644
Guldborgsund	562.213	913.339	626.809	667.674	790.815	903.365	81.688	122.175
Holbæk	595.522	771.519	692.163	650.436	1.481.889	923.835	83.777	178.138
Kalundborg	610.923	675.729	564.434	610.669	2.047.985	862.977	95.641	420.583
Køge	528.982	938.120	561.864	680.053	1.060.686	794.846	65.373	160.353
Lejre	639.508	1.166.571	501.457	700.876	949.005	784.096	59.699	135.730
Lolland*	432.000	562.467	-	500.903	1.472.020	533.176	57.517	142.756
Næstved	518.268	635.637	536.716	550.352	1.597.587	693.038	70.939	150.448
Odsherred	629.980	1.017.316	545.435	686.573	771.765	818.555	76.953	108.768
Ringsted	603.722	1.084.500	588.564	642.940	1.155.704	741.753	69.976	151.221
Roskilde	588.046	841.614	618.832	670.086	1.384.450	814.399	58.447	44.022
Slagelse**	531.985	833.365	531.144	569.754	792.000	760.534	-	176.718
Solrød	602.683	755.969	426.900	599.107	284.392	654.314	70.430	150.478
Sorø**	742.917	720.828	614.577	665.635	940.542	775.859	-	218.043
Stevns	651.939	776.000	912.955	747.611	872.640	805.107	50.479	167.000
Vordingborg	742.447	1.216.600	680.246	768.458	1.105.700	1.167.961	94.395	374.600
Region Sjælland	593.767	871.575	591.629	652.053	1.109.506	804.367	75.471	172.003

Note: * Lolland Kommune har for 2018 ikke indberettet oplysninger om borgere i botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte. Det betyder, at der ikke kan beregnes en særskilt enhedsudgift for borgere i botilbudslignende tilbud i Lolland Kommune, ligesom kommunen ikke indgår i regionsgennemsnittet for denne tilbudstype.

** Sorø og Slagelse Kommuner har for 2018 ikke indberettet oplysninger om borgere, som modtager § 85-støtte i eget hjem, og indgår derfor ikke beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem.

Tabel 4.1 viser overordnet set, at enhedsudgifterne for en borger, der bor i et botilbud eller botilbudslignende tilbud i en gennemsnitlig RS17-kommune i 2018, er ca. 650.000 kr. pr. modtager. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra ca. 500.000 til knap 770.000 kr. pr. modtager. Derudover viser tabellen bl.a. følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne for borgere i § 107-botilbud ca. 590.000 kr. pr. modtager i 2018.¹¹ Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 430.000 til ca. 740.000 kr. pr. modtager.
- Gennemsnitligt set koster RS17-borgere i § 108-botilbud lidt over 870.000 kr. i 2018. Variationen i enhedsudgifter for denne botilbudstype svinger fra ca. 560.000 til ca. 1,2 mio. kr. pr. modtager.
- Den gennemsnitlige enhedsudgift for borgere i Region Sjælland, der bor i botilbudslignende tilbud, er i 2018 ca. 590.000 kr. pr. modtager. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 420.000 til godt 910.000 kr. pr. modtager.
- I gennemsnit koster det ca. 1,1 mio. kr. pr. modtager med BPA-ordning i 2018 i RS17-kommunerne samlet set. Tallet svinger fra ca. 280.000 og op til ca. 2 mio. kr. pr. modtager.¹²

¹¹ Såfremt brugertallet for midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 opgøres som antal helårspersoner, stiger den gennemsnitlige enhedsudgift fra 590.000 til 750.000 kr. pr. modtager (16 kommuner har indberettet antal helårspersoner for 2018). For disse kommuner svinger enhedsudgiften fra 600.000 til godt 1 mio. kr. pr. modtager.

¹² Hvis enhedsudgiften for Solrød Kommune udelades af beregningen af enhedsudgiften for handicaphjælperordninger, ville enhedsudgiften stige til 1,2 mio. kr. pr. modtager. Ses der bort fra de to kommuner med de henholdsvis laveste og højeste enhedsudgifter, falder variationen i enhedsudgiften fra en faktor 7 til en faktor 2.

- Den gennemsnitlige enhedsudgift for modtagere af § 85-støtte i borgerens eget (private) hjem i 2018 er opgjort til ca. 75.000 kr. pr. modtager. Enhedsudgifterne for bostøtte varierer mellem ca. 40.000 og ca. 150.000 kr. pr. modtager.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune i 2018 er enhedsudgifterne for forsorgshjem og herberger ca. 170.000 kr. pr. modtager. Blandt RS17-kommunerne svinger enhedsudgiften mellem ca. 40.000 og ca. 420.000 kr. pr. modtager.¹³

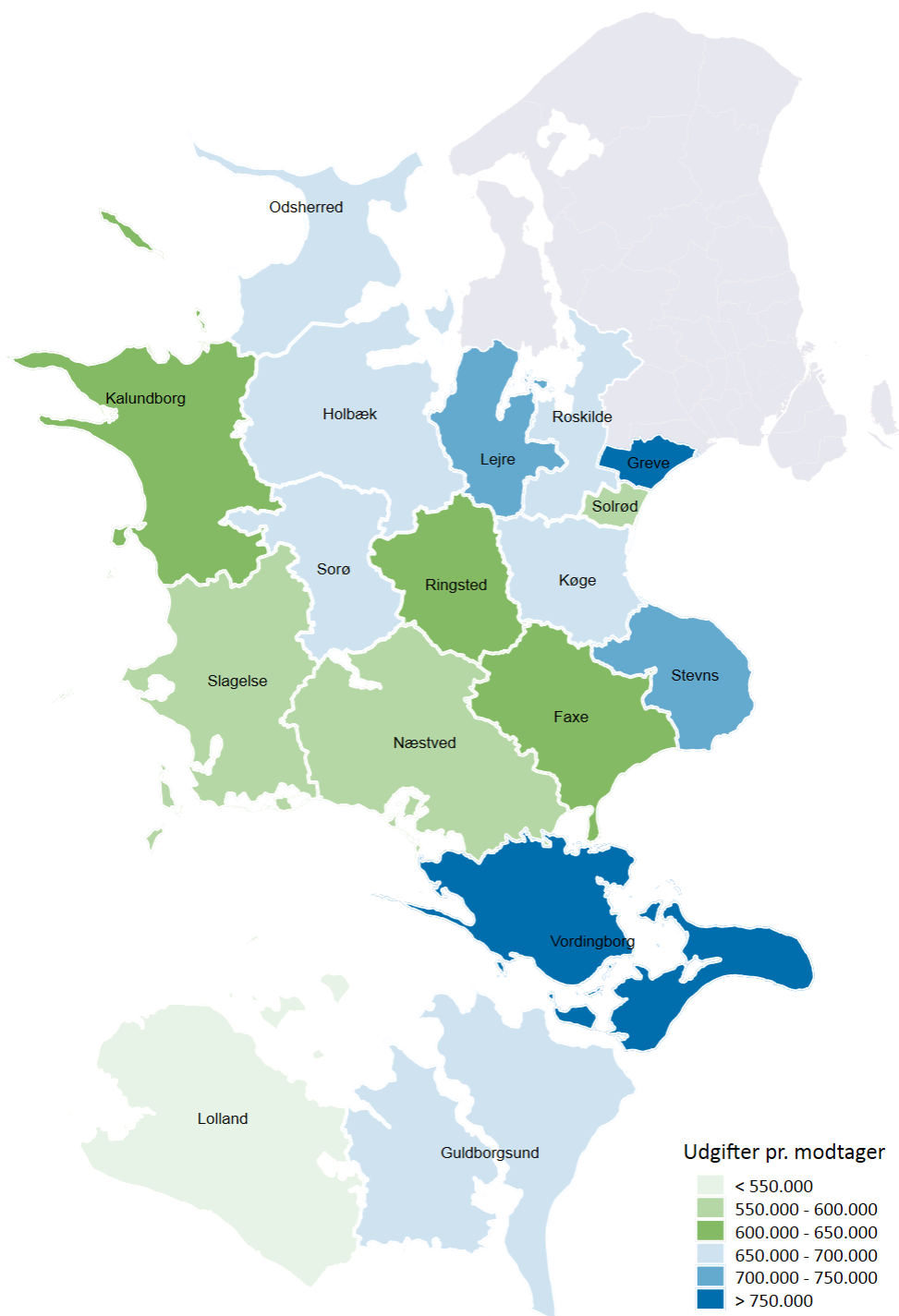
Forskellene mellem de 17 kommuners samlede enhedsudgifter i botilbud og botilbudslignende tilbud i 2018 er illustreret på landkortet i Figur 4.1.

---

¹³ Hvis enhedsudgiften for Roskilde Kommune udelades af beregningen af enhedsudgiften for forsorgshjem og herberger, ville enhedsudgiften stige til 180.000 kr. pr. modtager.

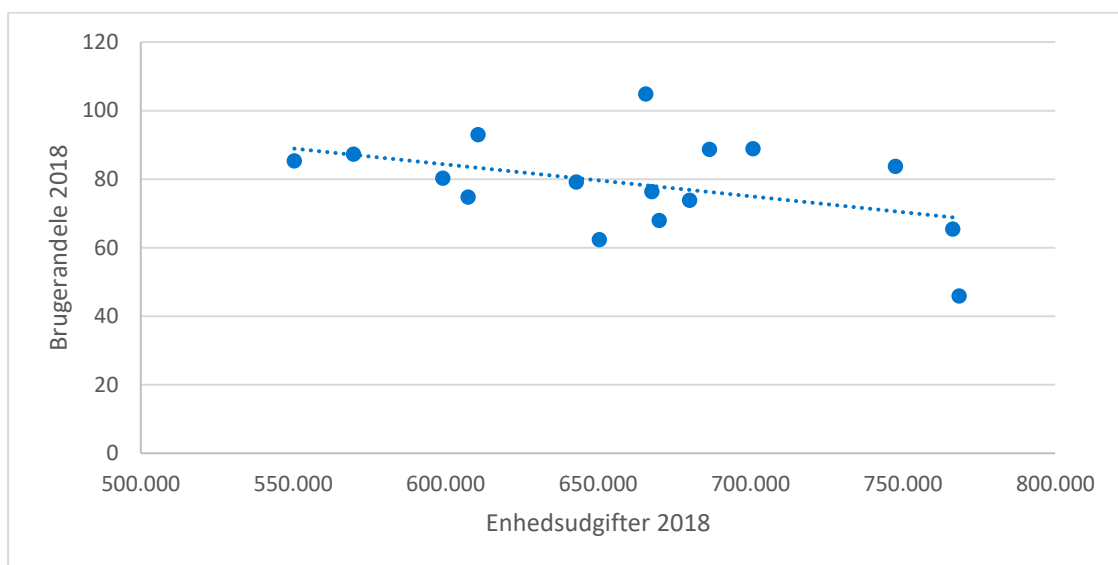
Figur 4.1 RS17-kommunernes enhedsudgifter i botilbud og botilbudslignende tilbud, 2018 (kr. pr. modtager)

Note: Lolland Kommune har for 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte. Denne tilbudstype indgår derfor ikke i enhedsudgiften for Lolland Kommune.

Som tilfældet var i de tidligere benchmarkinganalyser, som VIVE har lavet for RS17-kommunerne, er der en generel tendens til, at jo højere brugerandel en kommune har, des lavere er udgifterne til den enkelte modtager. Og omvendt, at jo lavere brugerandel der er i en kommune, desto dyrere er den enkelte modtager. Denne sammenhæng er illustreret i Figur 4.2. En mulig forklaring på den fundne tendens kan være, at det gennemsnitlige behov blandt modtagerne – og dermed det gennemsnitlige støttebehov og den gennemsnitlige udgiftstyngde – er mindre, jo flere af en kommunes borgere, der bor i botilbud. En anden forklaring kan være, at eventuelle stordriftsfordele alt andet lige vil være vanskeligere at realisere, jo lavere brugerandelen er.

Figur 4.2 Sammenhæng mellem RS17-kommunernes brugerandele og enhedsudgifter i 2018, botilbud og botilbudslignende tilbud i alt

Note: Pearsons korrelationskoefficient er -0,432 mellem de to variable.
Lolland Kommune indgår ikke i regressionen, da det for denne kommune ikke har været muligt at opgøre en brugerandel for botilbud og botilbudslignende tilbud i alt.

4.2.2 Udvikling i enhedsudgifter 2014-2018

Tabel 4.2 viser den procentvise udvikling i RS17-kommunernes enhedsudgifter i perioden fra 2014 til 2018 fordelt på de seks delområder.

Tabel 4.2 Procentvis udvikling i enhedsudgifter, kr. pr. modtager, 2014-2018 (udvikling i faste priser)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længere- varende botilbud	Botil- budslig- nende til- bud*	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85- støtte i alt	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger
Faxe*****	3%	35%	105%	29%	-27%	26%	39%	-
Greve	-4%	63%	11%	17%	69%	20%	20%	-4%
Guldborgsund	-14%	25%	-41%	2%	13%	3%	26%	29%
Holbæk*****	30%	-4%	112%	49%	18%	47%	16%	-
Kalundborg*****	-32%	-21%	-6%	-14%	131%	-9%	25%	-
Køge	13%	25%	77%	27%	4%	25%	31%	-15%
Lejre	7%	58%	-42%	8%	-39%	4%	93%	-38%
Lolland**	64%	-32%	-	-17%	37%	-14%	-	8%
Næstved	52%	1%	-9%	6%	2%	4%	-3%	11%
Odsherred****	6%	36%	-30%	17%	17%	17%	-	-
Ringsted	-5%	87%	-56%	2%	31%	4%	99%	-27%
Roskilde	32%	3%	-12%	5%	22%	8%	-21%	-74%
Slagelse****	-9%	57%	-	13%	-21%	13%	-	4%
Solrød	4%	-11%	95%	17%	-24%	15%	32%	44%
Sorø****	56%	3%	68%	47%	22%	46%	-	76%
Stevns****	-10%	5%	60%	9%	-5%	9%	-	2%
Vordingborg***	10%	41%	-	12%	-18%	10%	-	-1%
Region Sjælland	6%	21%	-2%	12%	11%	12%	27%	-4%

Note: * Som beskrevet i afsnit 4.1, er der af flere årsager usikkerhed forbundet med enhedsudgifterne for borgere i botilbudslignende tilbud.

** Lolland Kommune har for 2014 og 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte og indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for botilbudslignende tilbud for Region Sjælland. Lolland Kommune indgår desuden ikke i beregning af gennemsnit for § 85-støtte i alt.

*** Udviklingen i enhedsudgiften for henholdsvis botilbudslignende tilbud og § 85-støtte i alt for Vordingborg Kommune er ikke beregnet, da udgiftstal for 2014 og 2018 er usammenlignelige. Derfor indgår Vordingborg Kommunes tal heller ikke i regionsgennemsnittet.

**** Odsherred, Slagelse, Sorø og Stevns Kommuner indgår ikke i gennemsnit for § 85-støtte i alt. Odsherred Kommune har for 2014 og 2018 ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 og indgår derfor ikke i regionsgennemsnittet. Slagelse Kommune har for 2014 ikke indberettet modtagere af botilbudslignende tilbud og indgår derfor ikke i gennemsnittet for Region Sjælland.

***** Faxe, Holbæk og Kalundborg Kommuner har for 2014 ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger og indgår derfor ikke i gennemsnittet for Region Sjælland.

Generelt skal det bemærkes, at de i tabellen angivne gennemsnitlige udviklinger i Region Sjælland er beregnet på baggrund af de kommuner, der på de pågældende delområder har sammenlignelige tal for både 2014 og 2018.

Tabellen viser overordnet, at der i RS17-kommunerne samlet set har været en stigning på 12 % i udgiften pr. modtager af botilbud og botilbudslignende tilbud i perioden 2014-2018. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra fald i enhedsudgifterne på op til 17 % og stigninger op til 49 %.

Derudover viser tabellen følgende:

- Gennemsnitligt set er enhedsudgiften for § 107-botilbud steget med 6 % fra 2014 til 2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 32 % og stigninger på op til 64 %.
- Den gennemsnitlige enhedsudgift for § 108-botilbud er ligeledes stedet i perioden (21 %), svingende mellem -32 % og 87 % blandt kommunerne i Region Sjælland.

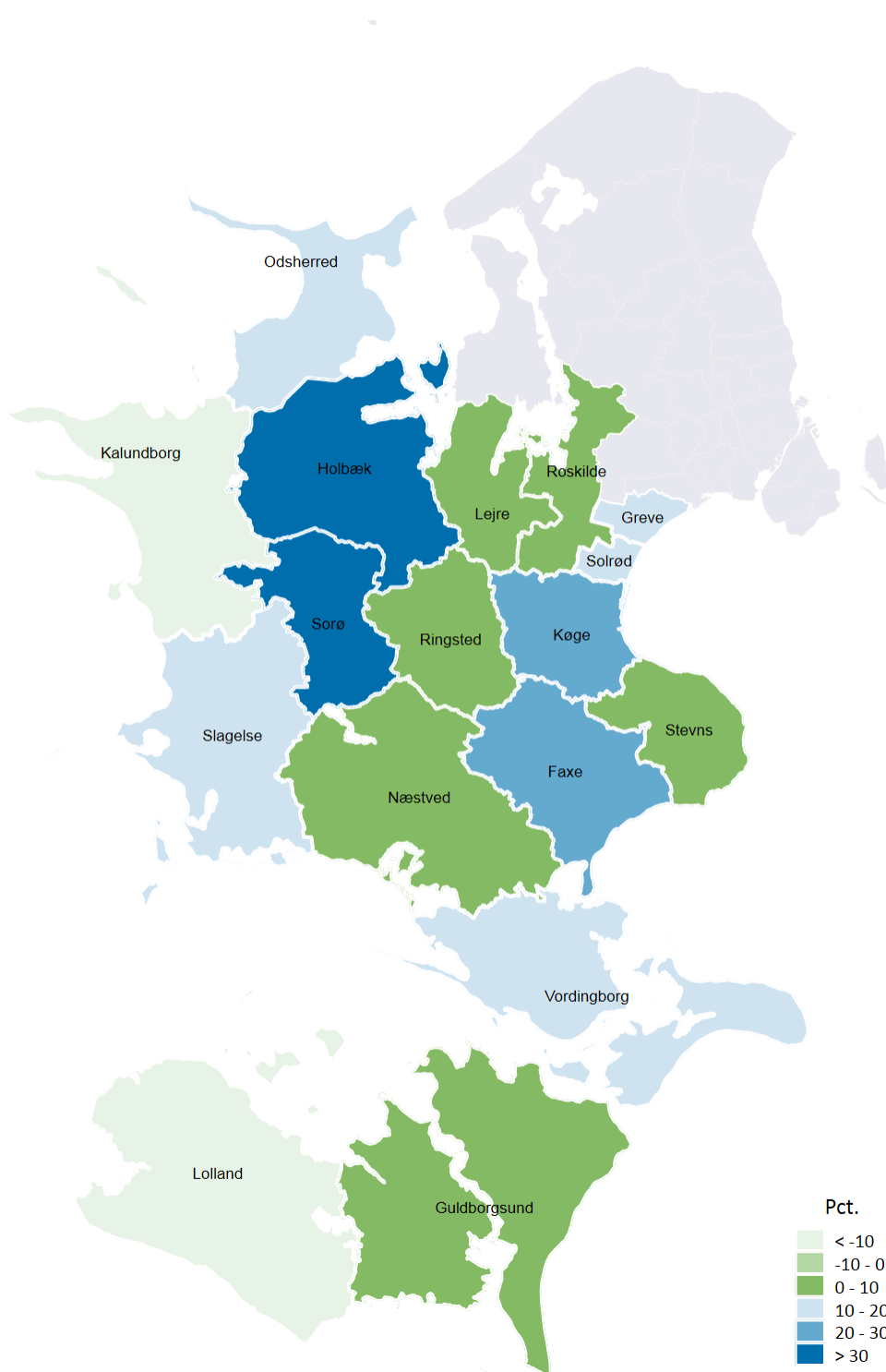
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgiften for botilbudslignende tilbud faldet med 2 % fra 2014 til 2018. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 56 % og stigninger på op til 112 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgiften for handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 steget med 11 % fra 2014 til 2018.¹⁴ Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 39 % og stigninger på op til 131 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgiften for § 85-støtte i alt steget med 27 % i perioden 2014-2018. Udviklingen i § 85-støtte i alt har dog været forskellig fra kommune til kommune. De største fald har været på 21 %, og de største stigninger har været på 99 %.
- Gennemsnitligt set er enhedsudgiften for forsorghjem og herberger efter servicelovens § 110 faldet fra 2014 til 2018 (-4 %). Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 74 % og stigninger på op til 76 %.

Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede enhedsudgifter til botilbud fra 2014 til 2018 er illustreret på landkortet i Figur 4.3.

---

¹⁴ Hvis tallene for Kalundborg Kommune udelades af beregningen af den gennemsnitlige udvikling i enhedsudgiften for handicaphjælperordninger, ville udviklingen i enhedsudgiften være 4 %.

Figur 4.3 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes enhedsudgifter i botilbud og botilbudslignende tilbud, 2014-2018 (udvikling i faste priser)

Note: Lolland Kommune har for 2014 og 2018 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud med tilknyttet § 85-støtte. Denne tilbudstype indgår derfor ikke i beregningen af udviklingen i enhedsudgiften for Lolland Kommune. Slagelse Kommune har for 2014 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende tilbud, hvorfor denne tilbudstype heller ikke indgår i beregningen af udviklingen i enhedsudgiften for Slagelse Kommune.

Tabel 4.3 viser enhedsudgiften i de tre typer af botilbud samlet set i 2014 og 2018, indekseret i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland i det pågældende år.

Tabel 4.3 Enhedsudgifter til botilbud og botilbudslignende tilbud til voksne handicappede og sindslidende, kr. pr. modtager, 2014 og 2018 (2018-priser, uvægtet gennemsnit for RS17-kommunerne)

		2014	2018
Region Sjælland	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	684.071	765.080
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	100
Faxe	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	602.302	778.753
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	88	102
Greve	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	709.263	828.198
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	108
Guldborgsund	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	889.677	909.334
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	130	119
Holbæk	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	591.744	880.742
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	87	115
Kalundborg	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	951.418	817.400
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	139	107
Køge	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	613.687	778.611
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	90	102
Lejre	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	714.144	772.058
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	101
Lolland	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	601.251	500.903
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	88	65
Næstved	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	637.521	673.562
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	93	88
Odsherred	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	704.004	823.324
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	103	108
Ringsted	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	708.374	724.298
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	95
Roskilde	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	745.111	782.192
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	109	102
Slagelse	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	546.639	615.346
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	80	80
Solrød	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	574.541	672.272
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	84	88
Sorø	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	524.692	769.490
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	77	101
Stevns	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	733.986	803.231
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	107	105
Vordingborg	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	780.854	876.642
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	114	115

Note: Regionsgennemsnittet for 2018 er anderledes end tallet i Tabel 4.1. Det skyldes, at beregningsgrundlaget er forskelligt for de to regionsgennemsnit.

Tabel 4.4 viser spændvidden i enhedsudgiften inden for RS17-kommunerne i henholdsvis 2014 og 2018. Der er en tendens til, at forskellene mellem kommunerne er blevet mindre i perioden.

Tabel 4.4 Spændvidde inden for RS17-kommunerne i indekseret enhedsudgift til botilbud og botilbudslignende tilbud, 2014 og 2018

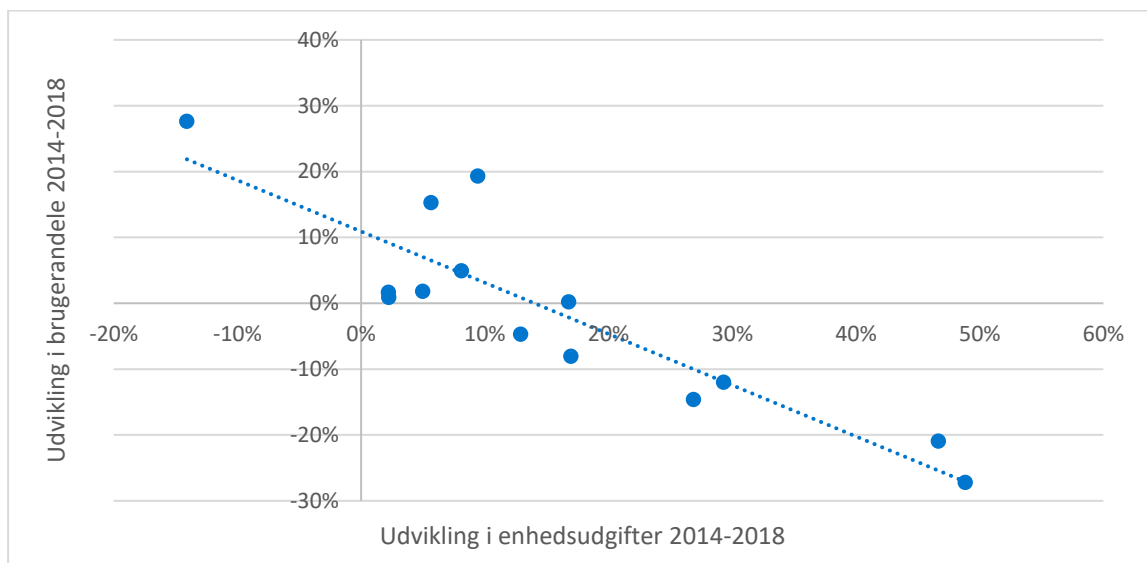
	2014	2018
Alle kommuner		
Største brugerandel (indeks)	139	119
Mindste brugerandel (indeks)	77	65
Spændvidde (indekspoint)	62	53
Eksklusive yderpunkter (maksimum og minimum)		
Største brugerandel (indeks)	130	115
Mindste brugerandel (indeks)	80	80
Spændvidde (indekspoint)	50	35
Gennemsnit		
Regionsgennemsnit (uvægtet gennemsnit, kr. pr. modtager, 2018-priser)	684.071	765.080
Antal kommuner	17	17

Note: Regionsgennemsnittet for 2018 er anderledes end tallet i Tabel 4.1. Det skyldes, at beregningsgrundlaget er forskelligt for de to regionsgennemsnit. Enhedsudgiften er opgjort som udgiften pr. botilbudsmodtager og indekseret i forhold til regionsgennemsnittet i det enkelte år.

Vi har undersøgt, om der er en sammenhæng mellem kommunernes udvikling i brugerandele og enhedsudgifter i perioden 2014-2018. Generelt er der en tendens til, at kommuner, hvor den samlede brugerandel er steget fra 2014 til 2018, også har haft faldende enhedsudgifter gennem perioden. Tilsvarende har kommuner, hvis samlede brugerandel er faldet fra 2014 til 2018, haft stigende enhedsudgifter. Sammenhængen er illustreret i Figur 4.4. Den fundne tendens svarer til tendenserne i VIVEs seneste benchmarkinganalyse af det specialiserede voksenområde i RS17-kommunerne.¹⁵

¹⁵ Pearsons korrelationskoefficient var -0,866 i forrige benchmarkinganalyse (VIVE, 2018).

Figur 4.4 Sammenhæng mellem den procentvise udvikling i RS17-kommunernes brugerandele og enhedsudgifter 2014-2018, botilbud og botilbudslignende tilbud

Note: Pearsons korrelationskoefficient er -0,897 mellem de to variable.

Bilag 1 Tabelbilag

Bilagstabel 1.1 Procentvis fordeling på ydelser af RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2018 (vægtet gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længerevarende botilbud	Botilbudsliggende tilbud	§ 85- støtte i eget hjem	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger	§§ 82 a-c Tidlig forebyggende indsats
Region Sjælland	22%	19%	21%	14%	7%	13%	3%	0%
Region Hovedstaden	18%	34%	15%	7%	8%	15%	3%	0%
Region Syddanmark	16%	18%	31%	9%	8%	14%	3%	1%
Region Midtjylland	14%	15%	34%	11%	9%	12%	4%	0%
Region Nordjylland	17%	10%	38%	12%	8%	12%	3%	0%
Hele landet	17%	21%	26%	10%	8%	14%	3%	0%

Bilagstabel 1.2 Udvikling i fordelingen af RS17-kommunernes udgifter på ydelser til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014-2018 (procentpoint, vægtet gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længerevarende botilbud	§ 85 Socialpædagogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger
Region Sjælland	1%	-12%	11%	1%	-2%	0%
Region Hovedstaden	-1%	-9%	11%	0%	0%	-1%
Region Syddanmark	-1%	-19%	20%	0%	-1%	0%
Region Midtjylland	-1%	-5%	7%	0%	-1%	0%
Region Nordjylland	-2%	-4%	7%	0%	-1%	0%
Hele landet	-1%	-10%	12%	0%	-1%	0%

Bilagstabel 1.3 Udvikling i fordelingen af RS17-kommunernes udgifter på ydelser til voksne handicappede og sindslidende, 2014-2018 (procentpoint, uvægtet gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Længereva- rende botilbud	§ 85 Socialpæda- gogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger
Faxe	4%	-15%	9%	1%	0%	1%
Greve	-3%	-3%	3%	3%	-2%	2%
Guldborgsund	2%	-18%	15%	1%	-1%	2%
Holbæk	5%	-12%	8%	0%	-1%	-1%
Kalundborg	-7%	-10%	16%	1%	-1%	0%
Køge	3%	-9%	8%	-1%	-1%	0%
Lejre	-3%	-8%	11%	-1%	2%	-1%
Lolland	9%	-20%	14%	1%	-5%	1%
Næstved	10%	-2%	-5%	-2%	-1%	1%
Odsherred	-15%	-6%	24%	-4%	0%	1%
Ringsted	-8%	-14%	21%	1%	0%	-1%
Roskilde	4%	-1%	-5%	5%	-1%	-1%
Slagelse	-3%	-32%	35%	0%	-2%	1%
Solrød	6%	-10%	4%	-2%	2%	0%
Sorø	-6%	-11%	20%	-1%	-3%	1%
Stevns	6%	-10%	8%	-1%	-4%	1%
Vordingborg*	12%	-7%	-	6%	-9%	-1%

Note: * Udviklingen i fordelingen af udgifter i Vordingborg Kommune er ikke beregnet for socialpædagogisk støtte, da udgiftstal for 2014 og 2018 er usammenlignelige.

2.5

Orienteringssag: VIVE's benchmarkinganalyser på det specialiserede børne- og voksenområde

Social- og Indenrigsministeriets Kommunale N(ø)gletal

	Kom.nr	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Socioøkonomisk indeks							
Greve Kommune	253	0,84	0,85	0,83	0,86	0,85	0,85
Køge Kommune	259	0,97	0,97	0,97	0,98	0,99	1,02
Roskilde Kommune	265	0,81	0,81	0,8	0,8	0,8	0,8
Solrød Kommune	269	0,62	0,62	0,64	0,64	0,64	0,64
Odsherred Kommune	306	1,14	1,12	1,12	1,13	1,09	1,15
Holbæk Kommune	316	1	1,02	1,02	0,99	1	1,04
Faxe Kommune	320	0,96	0,97	0,96	0,95	0,95	0,98
Kalundborg Kommune	326	1,15	1,13	1,14	1,15	1,1	1,16
Ringsted Kommune	329	1,01	1	1,01	1,01	1,03	1,03
Slagelse Kommune	330	1,18	1,18	1,17	1,17	1,17	1,23
Stevns Kommune	336	0,85	0,85	0,84	0,85	0,85	0,87
Sorø Kommune	340	0,94	0,95	0,95	0,93	0,94	0,98
Lejre Kommune	350	0,62	0,63	0,63	0,66	0,66	0,67
Lolland Kommune	360	1,61	1,59	1,59	1,66	1,73	1,86
Næstved Kommune	370	0,97	0,97	0,97	0,99	0,99	1,04
Guldborgsund Kommune	376	1,19	1,18	1,21	1,24	1,24	1,3
Vordingborg Kommune	390	1,15	1,14	1,16	1,18	1,1	1,15
Gennemsnit		1,02	1,02	1,02	1,03	1,03	1,06

Social- og Indenrigsministeriet d. 23. august 2019

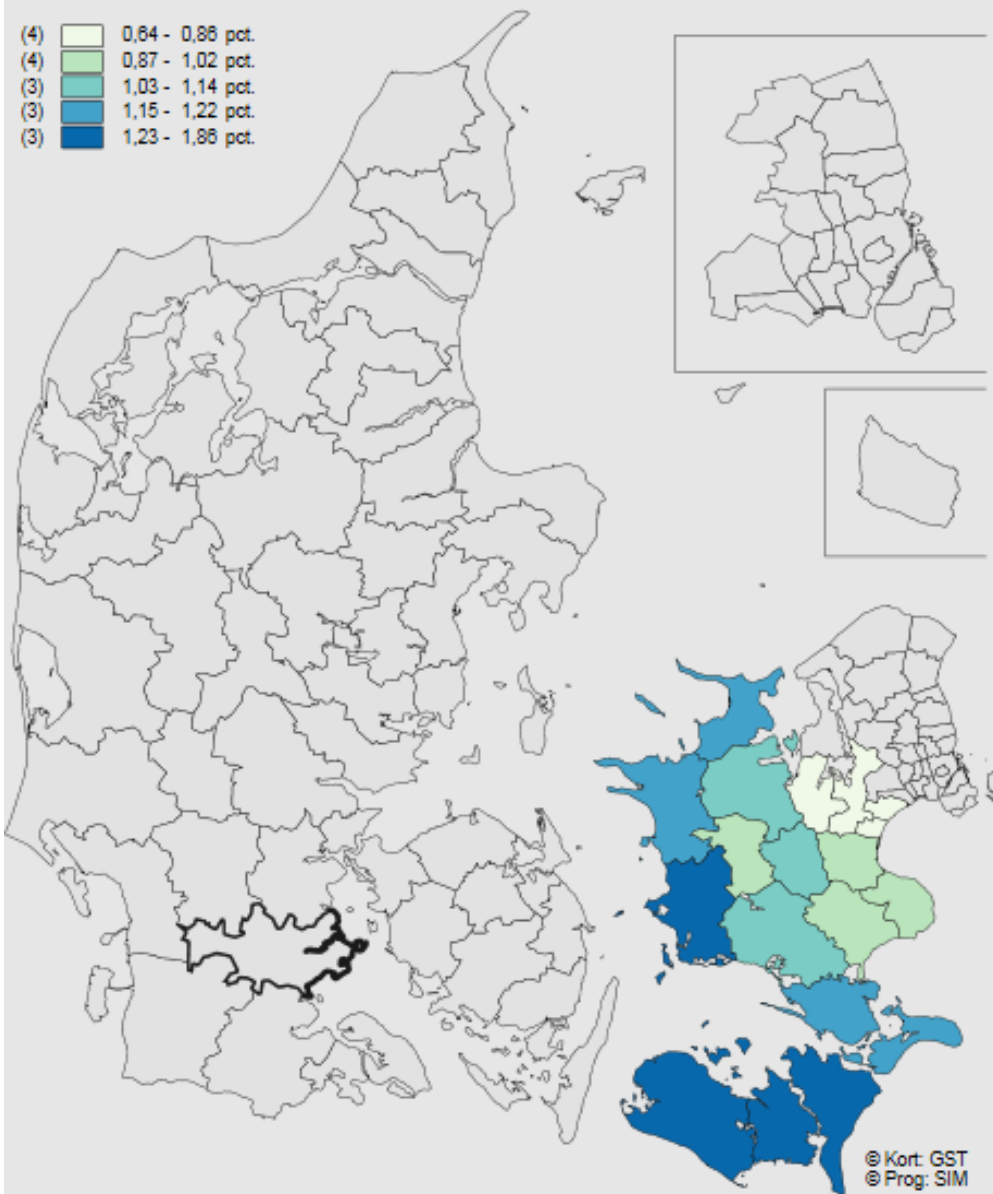
2.5

Orienteringssag: VIVE's benchmarkinganalyser på det specialiserede børne- og voksenområde

Social- og Indenrigsministeriets Kommunale Nøgletal
Socioøkonomisk indeks i 2019

- (4) 0,64 - 0,86 pct.
- (4) 0,87 - 1,02 pct.
- (3) 1,03 - 1,14 pct.
- (3) 1,15 - 1,22 pct.
- (3) 1,23 - 1,86 pct.

© Kort: GST
© Prog: SIM

Statistisk metode: 5 lige store grupper
Antal valgte kommuner: 17
Gennemsnit: 1,06 - Enhed: pct.
Data trukket d. 23/8-2019, kl. 12:33

© Datakilde(r): SIM
© Kort: Geodatastyrelsen/SIM
© Databearbejdning og program: SIM

Data for 2019	
1	Solrød 0,64
2	Lejre 0,67
3	Roskilde 0,80
4	Greve 0,85
5	Stevns 0,87
6	Faxe 0,98
7	Sorø 0,98
8	Køge 1,02
9	Ringsted 1,03
10	Holbæk 1,04
11	Næstved 1,04
12	Odsherred 1,15
13	Vordingborg 1,15
14	Kalundborg 1,16
15	Slagelse 1,23
16	Guldborgsund 1,30
17	Lolland 1,86

2.5

Orienteringssag: VIVE's benchmarkinganalyser på det specialiserede børne- og voksenområde

Tabel 4.2. Data vedr. socioøkonomiske udgiftsbehov i hele landet 2019

Kommune	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
	20-59 årige uden beskæf- tigelse over 5 pct.	25-49 årige uden erhvervs- uddan- nelse	Udlejede beboel- ses- lejlig- heder ekskl. kolle- gier	Psykia- triske patien- ter	Familier i be- stemte bolig- typer	Børn i familier hvor forsør- gerne har lav uddan- nelse	Enlige på 65 år og der- over	Per- soner med lav ind- komst i tre ud af fire år	Handi- cap- pede	Ind- vand- rere og efter- kom- mere	20-59 årige i arbejde med færdig- heder på grund- niveau	Be- regnet årlig ned- gang i befolk- nings- tal	0-15 årige børn af enlige for- sørgere	0-17 årige børn som har flyttet kom- mune mindst tre gange	Socio- økon- omisk indeks (hele landet= 100)
REGION SJÆLLAND	58.498	50.774	138.275	20.111	101.316	15.568	77.120	20.038	9.024	53.991	132.339	2.939	26.087	6.661	106.3518
253 Greve	2.351	2.406	7.318	971	6.398	684	3.804	898	310	5.278	7.762	0	1.455	317	84.6041
259 Køge	3.785	3.547	10.665	1.272	9.194	1.114	4.690	1.264	475	4.995	10.265	0	1.958	448	101.5360
265 Roskilde	4.585	3.660	12.556	2.330	8.633	877	6.960	1.896	545	5.978	12.284	0	2.415	517	79.8292
269 Solrød	819	880	2.160	305	1.517	246	1.498	302	97	1.211	3.412	0	656	196	63.8078
306 Odsherred	2.764	2.203	4.650	902	4.863	724	4.137	823	391	1.312	4.950	0	957	250	114.7425
316 Holbæk	4.756	4.378	11.929	1.501	9.259	1.429	5.929	1.627	672	4.906	11.068	0	2.359	655	104.1077
320 Faxe	2.321	2.383	5.323	743	3.655	707	3.124	788	307	1.528	6.180	0	1.040	318	97.6625
326 Kalundborg	4.191	3.437	8.080	1.141	6.021	1.160	4.814	1.213	639	2.644	8.302	0	1.719	421	115.7314
329 Ringsted	2.335	2.310	6.267	707	3.807	601	2.546	808	348	3.111	6.444	0	1.114	311	103.0066
330 Slagelse	6.218	5.694	17.514	2.007	12.236	1.918	7.377	2.405	1.042	7.073	13.347	0	2.714	580	123.0738
336 Stevns	1.384	1.317	2.618	425	2.329	343	2.152	378	166	854	3.704	0	570	191	87.1259
340 Sorø	1.978	1.782	4.596	778	2.853	467	2.594	537	383	1.265	4.836	0	980	296	97.9457
350 Lejre	1.128	1.118	2.063	506	1.873	289	2.071	329	199	1.132	3.954	0	709	228	66.9246
360 Lolland	4.936	3.327	8.201	1.339	5.419	1.127	5.645	1.485	879	2.351	6.121	0	1.305	392	185.9186
370 Næstved	5.862	5.220	14.889	1.947	8.821	1.575	7.479	2.026	984	5.213	14.095	0	2.763	588	104.0796
376 Guldborgsund	5.464	4.140	11.262	1.800	8.210	1.334	6.973	1.978	982	3.149	9.104	620	1.949	497	130.3097
390 Vordingborg	3.621	2.972	8.184	1.437	6.234	973	5.327	1.281	605	1.991	6.511	0	1.424	446	115.0255

5.1

Meddelelser

Sjælland baner vejen frem - Aktiviteter ift. interessevaretagelse for de besluttede prioriteter

Fase I: aktiviteter

Det er gennemført/foreslås at gennemføre følgende konkrete aktiviteter i Fase I:

- Møde mellem Transportministeren, KKR-formandskabet samt Regionsrådsformand og 2. næstformand den 28. august. På dagsordenen forventes de tre højst prioriterede infrastrukturprojekter jfr. ovenfor, samt fremme af grøn omstilling af den kollektive trafik, udnyttelse af potentialer i Femern Bælt-forbindelse og en invitation til, at ministeren besøger Sjællandsregionen.

Der er i forlængelse af mødet udsendt fælles pressemeddelelse fra KKR-formandskabet.

- Der udarbejdes et fakta-ark/handout til ministeren som efterfølgende omdeles/sendes til alle MF'er valgt i Sjællandsregionen samt partiernes transportordførere. Fokus i fakta-ark/handout er de tre højst prioriterede infrastrukturprojekter, uddybende beskrivelser af fordele og gevinster ved projekterne. Det kan overvejes at have særskilt fokus på kollektiv trafik, herunder den sjællandske time-model.
- Tirsdag 24. september afholdes en "sjællandsk åbningsdebat" for MF'er valgt i Sjællandsregionen. Debatten arrangeres af de fire store mediehus i Sjællandsregionen (TV Øst, P4 Sjælland, Folketidende og Sjællandske Medier) og vil sætte sjællandske interesser på dagsordenen.
Her kan infrastrukturprojekter sættes på dagsordenen af deltagende lokale politikere/borgmestre.
- Rundbordsmøde med transportminister, transportordførere, MF'ere valgt i Sjællandsregionen, erhvervsliv m.fl. Der blev med stor succes afholdt et sådant rundbordsmøde i oktober 2018. Rundbordsmødet forventes afholdt i efteråret 2019. Borgmestre og virksomhedsrepræsentanter fra relevante virksomheder inviteres. Det kan overvejes at invitere uddannelsesinstitutioner som Absalon m.fl. med. Fokus kan evt. udvides ift. sidste år med også at have fokus på kollektiv trafik, fx den sjællandske timemodel.
- Fælles debatindlæg fra lokale politikere/borgmestre/regionsrådsformand/-medlemmer samt virksomhedsledere. Fokus på vigtigheden af udbygget infrastruktur for vækst og beskæftigelse. Afsender af debatindlæg kan evt. være virksomhedsrepræsentanter.
- Konference med fokus på de tre højst prioriterede projekter, evt. kombineret med fokus på den sjællandske timemodel for kollektiv trafik (forår 2020).

5.1

Meddelelser

Erhvervsminister Simon Kollerup
min@em.dk

Copenhagen Capacity – vigtig for Greater Copenhagen og vigtig for hele Danmark

Kære Simon Kollerup,

Tillykke med posten som erhvervsminister. Vi er i arbejdstøjet og glæder os til samarbejdet med dig om erhvervsudvikling og grøn vækst i hele Danmark.

Arbejdspladser og erhvervsudvikling er afgørende for os i kommunerne, så vi kan udvikle vores service og lokalområder. Det er en fælles dagsorden for regering og kommuner. Et væsentligt grundlag for erhvervsudviklingen og vækst i virksomhederne er samarbejde med udenlandske investorer og samarbejdsparter - og tiltrækning af talenter fra udlandet til specialopgaver. Det kræver markedsføring og netværk – og det giver resultater.

Greater Copenhagen-området er en naturlig vækstmotor og et område, som har gode mulighed for at tiltrække udenlandske investeringer og talenter. Vi ved, at det hurtigt giver effekter med meget stor rækkevidde.

Copenhagen Capacity er vores operatør for investerings- og talenttiltrækning i Greater Copenhagen. De har dygtigt sat Greater Copenhagen på verdenskortet og derigennem styrket tiltrækning af virksomheder, investeringer og talenter. Det er oplagt, at se på mulighederne for at udbrede aktiviteterne til hele landet.

Vi har brug for, at denne indsats også kan videreføres i det nye erhvervsfremmesystem og vil gerne være med til at styrke den nye regerings opstart med en ny erhvervs politik.

Vi vil derfor gerne i dialog med dig om:

- Forlængelse af nedlukningsgarantien for Copenhagen Capacity udstedt af Erhvervsministeriet, så den gælder for 2020. Dette hæster og skal ske inden udgangen af august 2019, så Copenhagen Capacity kan fastholde dygtige medarbejdere på kerneområderne
- Dialog om fremtidig basisfinansiering af Copenhagen Capacity på finansloven.

./ Vedlagte notat forklarer situationen for investerings- og talenttiltrækning i Greater Copenhagen.

Dato: 9. august 2019

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: JEBJ@kl.dk
Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 1 af 1

Vi ser frem til at høre fra dig og håber, at du har tid til at mødes med os i nærmeste fremtid, hvor vi gerne vil uddybe ovenstående. Her vil vi også gerne drøfte, hvordan vi i kommunerne kan bidrage til at gennemføre dine visioner for erhvervsudviklingen i Danmark.

Med venlig hilsen

Steen Christiansen
Borgmester i Albertslund Kommune
Formand for KKR Hovedstaden

Niels Hörup
Borgmester i Solrød Kommune
Formand for KKR Sjælland

Frank Jensen
Overborgmester og formand for Greater Copenhagen
Københavns Kommune

Karsten Søndergaard
Borgmester i Egedal Kommune
Næstformand KKR Hovedstaden

Carsten Rasmussen
Borgmester i Lejre Kommune
Næstformand KKR Sjælland

Dato: 9. august 2019

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: JEBJ@kl.dk
Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 2 af 2

5.1

Meddelelser

A nighttime photograph of Copenhagen, Denmark, featuring the illuminated spire of St. Nicholas Church in the foreground and the Øresund Bridge in the background. A semi-transparent teal rectangle is overlaid on the image, containing white text.

COPENHAGEN
CAPACITY

Hovedstaden:

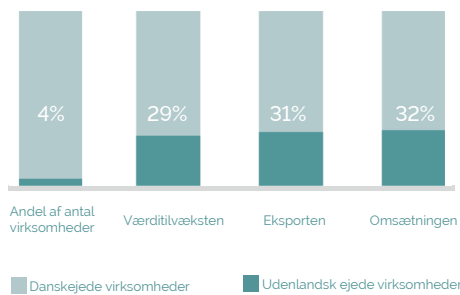
En international vækstmagnet
til gavn for hele Danmark

Udenlandske virksomheder og talenter er afgørende for væksten i Danmark

Selvom udenlandske virksomheder og talenter antalsmæssigt ikke fylder meget, så bidrager de stort til både beskæftigelsen og eksporten – og er med til at gøre det eksisterende erhvervsliv mere konkurrencedygtigt og produktivt

Udenlandsk ejede virksomheder er vækstdrivere

Selvom de kun udgør 4% af virksomhederne i Greater Copenhagen, står de for:

1

Hver fjerde privatansatte skatteborger i Greater Copenhagen arbejder i en udenlandsk ejet virksomhed

1

Medarbejdere i udenlandske virksomheder tjener i snit **90.000 kr.** mere om året end ansatte i danske virksomheder

1

Udenlandsk arbejdskraft dæmper konjunktursving

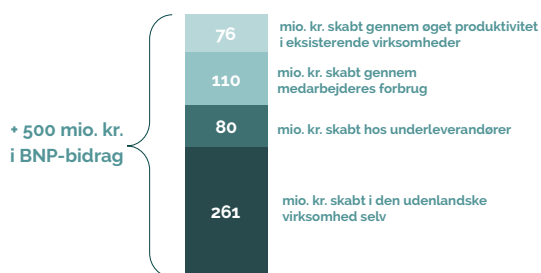

Udlændinge udgør ca. **10%** af arbejdsstyrken i Danmark og afbøder omkring **33%** af de konjunkturbetingede udsving

3

Udenlandske virksomheder skaber stor værdi for samfundsøkonomien

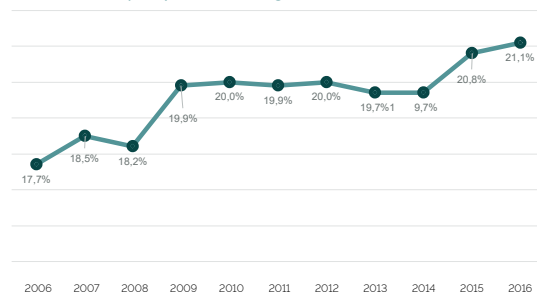
100 jobs i medicinalindustrien skabt gennem udenlandske investeringer fører til:

2

Udenlandsk ejede virksomheder stabiliserer beskæftigelsen i Danmark og har stået for en stadig større andel henover finanskrisen

Andel af arbejdsstyrken beskæftiget i udenlandske virksomheder

4

Metropoler driver væksten

Ligesom metropoler i andre industrialiserede lande, så er hovedstaden ofte den internationale magnet, der tiltrækker nye ressourcer til landet. Med tiden spredes både viden, aktiviteter og vækst til hele landet.

3 ud af 4 direkte udenlandske investeringer i Danmark lander i hovedstadsområdet

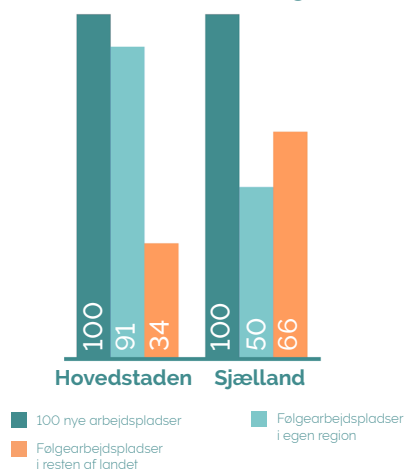
5

71%

af de **udenlandske specialister** i Danmark vælger i første omgang at slå sig ned i København og omegn

6

Vækst i Greater Copenhagen kommer hele landet til gode

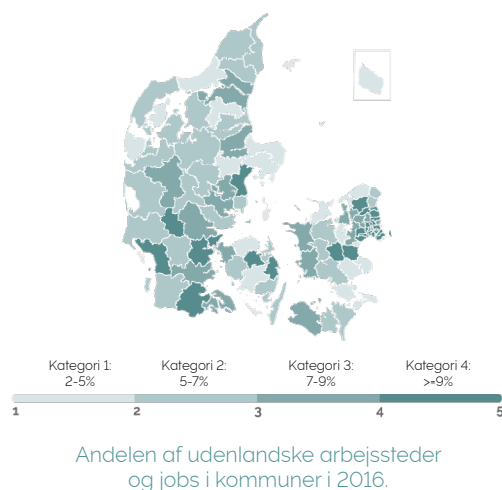

100 nye jobs i Region Hovedstaden fører til yderligere 91 jobs i regionen selv samt **34 jobs** i resten af landet.

100 nye jobs i Region Sjælland fører til yderligere 50 jobs i regionen selv samt **66 jobs** i resten af landet.

7

Udenlandske virksomheder skaber værdi og beskæftigelse i hele landet

8

34%

Kun **34%** af internationale investorer vælger land før by eller region.

20 ud af 22 førende vesteuropæiske storbyregioner har derfor en fokuseret regional indsats til at tiltrække udenlandske investeringer

9

I dag kender 60% af borgerne i G8-landene slet ikke "Copenhagen" eller har højst hørt navnet - selvom kendskab til København og Danmark er vigtigt for at tiltrække virksomheder og talenter.

10

Copenhagen Capacity

en effektiv, driftssikker og innovativ investeringsfremmeorganisation

Som erhvervsdrivende fond har Copenhagen Capacity nogle manøvre muligheder, der gør det muligt at arbejde effektivt og målrettet med udgangspunkt i virksomhedernes behov. Det giver konkrete resultater, der er internationalt anerkendt.

Copenhagen Capacity

er den **mest effektive regionale organisation i Norden** til at tiltrække og fastholde **udenlandske investeringer**, når resultater holdes op mod input

11

Som erhvervsdrivende fond kan indtægter fra det offentlige geares med indtægter fra virksomheder, fonde og EU-midler.

Det gør Copenhagen Capacity agil og i stand til at skalere aktiviteter og effekter.

Internationale priser og hæder

Top 100 Global Thought Leader 2018
Bedste strategi til at tiltrække udenlandske investeringer 2017
Bedste brug af sociale medier 2018

I 2018 har Copenhagen Capacity bidraget til at skabe værdi for ca. 4 milliarder kr.

4 mia. kr ~ 0,5% af Greater Copenhagens danske BNP

Copenhagen Capacity 2018-indsats bidrag til værdiskabelse (maks. beløb)

2,5%

Samlet vækst i dansk del af Greater Copenhagen (2017)

12

Copenhagen Capacity er en erhvervsdrivende fond. Fondens bestyrelse har en overvægt af **virksomhedsrepræsentanter**, og de fleste medarbejdere kommer fra den **private sektor**.

Det giver et godt afsæt for at imødekomme **virksomhedernes behov** i tæt samarbejde med andre erhvervsfremmeaktører

Organisationer med en vis armslængde til det offentlige leverer de bedste resultater inden for investeringsfremme

13

5.1

Meddelelser

Til:
Erhvervsminister Simon Kollerup

Notat om videreførelse af Copenhagen Capacity

Dette notat beskriver muligheder for at sikre videreførelse af Copenhagen Capacity (COPCAP). Det er desværre en sag som haster.

- ./.
- COPCAP er etableret af kommuner og regioner i Greater Copenhagen-samarbejdet. Organisationen arbejder blandt andet med at gennemføre den del af det politiske forståelsespapir "Retfærdig retning for Danmark", der handler om at fremme udenlandske investeringer i Danmark. Det har de gjort med stor succes og til gavn for hele Danmark. Vedlagte faktakark vidner herom.

Som konsekvens af erhvervsfremmereformen står COPCAP imidlertid i den situation, at organisationen mangler driftsfinansiering for 2020 og derfor ikke kan levere de resultater, som de har kunnet indtil nu. Der er brug for at finde en løsning på den situation i løbet af august 2019 for at undgå, at COPCAPs bestyrelse skal afskedige halvdelen af organisationens medarbejdere og afvikle flere af organisationen kerneaktiviteter.

COPCAP har hidtil haft en årlig basisfinansiering på ca. 42 millioner kr. via vækstforaene i Region Hovedstaden og Region Sjælland (og tiltrak yderligere 34 millioner kr. i finansiering fra private og offentlige aktører i 2018 på basis heraf).

I det nye erhvervsfremmesystem er der afsat 13,5 millioner kr. på finansloven til COPCAP til dækning af investeringsfremmeaktiviteter. For de øvrige aktiviteter (markedsføring, internationale netværk, talenttiltrækning og international markedsføring som er forudsætninger for at kunne tiltrække talent, investorer og virksomheder) kan COPCAP søge Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse om midler.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har imidlertid på møde den 26. juni 2019 besluttet alene at imødekomme indsatser for i alt 9 millioner kr. (et-årigt tilsagn) ud af de ansøgte 24,8 millioner kr.

For at COPCAP kan fungere og levere resultater, er det nødvendigt med en flerårig basisfinansiering, der kan danne grundlag for ansøgning om projektf finansiering fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og andre fonde og virksomheder. Alle projektansøgninger (herunder til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse) er underlagt krav om, at den ansøgende organisation selv medfinansierer dele af projektet (25-50%). Dette har COPCAP i dag ikke mulighed for, idet de 13,5 millioner kr. alene må anvendes indenfor investeringsfremme. Derfor er COPCAP ikke i stand til at

Dato: 9. august 2019

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: NIHJ@kl.dk
Direkte:

Albertslund Kommune
Nordmarks Alle
2620 Albertslund

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 1 af 1

fortsætte sine indsatser indenfor f.eks. international markedsføring og talenttiltrækning.

COPCAP arbejder pt. målrettet på at tilpasse sig det nye erhvervsfremmesystem og finde forskellige finansieringsmuligheder. Der er bl.a. dialog med sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse samt flere private fonde herom. Det er imidlertid ikke realistisk at have en refinansieringsplan på plads inden udgangen af august måned i år, hvilket betyder, at COPCAP er tvunget til at afvikle en stor del af deres kerneaktiviteter.

./ Vi anmoder derfor om, at Erhvervsministeriet vil videreføre den garanti (vedlagt) mod nedlukning, som Erhvervsministeriet gav tilbage i 2018 i forbindelse med aftale om finansiering af COPCAP i 2019 med 25,2 millioner kr. via finansloven. Såfremt denne garanti inden udgangen af august 2019 forlænges til at gælde til og med 2020, vil det betyde, at COPCAP frem til årsskiftet vil kunne videreføre indsatser og afsøge alternative finansieringsmuligheder.

Endvidere anmoder vi om, at den årlige finanslovsbevilling til COPCAP øges til også at dække basisfinansiering som grundlag for aktiviteter omkring international markedsføring, netværk og talenttiltrækning. Konkret vil der for 2020 være brug for at øge finanslovsbevillingen til COPCAP med 6 millioner kr.

Dato: 9. august 2019

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: NIHJ@kl.dk
Direkte:

Albertslund Kommune
Nordmarks Alle
2620 Albertslund

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 2 af 2

5.1

Meddelelser

Direktør Diana Arsovic Nielsen
Region Hovedstaden
diana.arsovic.nielsen@regionh.dk

14. september 2018

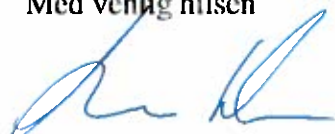
Kære Diana Arsovic Nielsen

Tak for din henvendelse før sommerferien vedrørende statens overtagelse af Region Hovedstadens samarbejde med Copenhagen Capacity.

Jeg kan meddele, at Erhvervsministeriet har bekræftet overfor Copenhagen Capacity, at der afsættes 38,3 mio. kr. til Copenhagen Capacity i 2019 på finanslovsforslaget, hvoraf 24,8 mio. kr. vil komme fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og 13,5 mio. kr. fra Udenrigsministeriet. Erhvervsministeriet tager i den forbindelse naturligvis forbehold for Folketingets vedtagelse af finansloven for 2019. Erhvervsministeriet vedstår samtidig den nedlukningsgaranti, som Region Hovedstaden har givet, og Erhvervsministeriet har dermed ansvar for, at Copenhagen Capacity er sikret økonomisk fra 2018 til 2019.

I forlængelse heraf kan bemærkes, at Erhvervsministeriets tilskud er en etårig overgangsordning i 2019. Hensigten er, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse er på plads primo 2019. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil kunne give tilsagn om ét- eller flerårigt tilskud til Copenhagen Capacity efter 2019.

Med venlig hilsen

Line Nørbæk

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

5.1

Meddelelser

Sendt til:
Niels Hedegaard Jørgensen
KKR Hovedstaden
NIHJ@kl.dk

ERHVERVSMINISTEREN
28. august 2019

Kære Steen Christiansen, Karsten Søndergaard, Niels Hörup, Carsten Rasmussen og Frank Jensen

Tak for jeres henvendelse af 9. august 2019. Jeg sætter stor pris på jeres engagement i erhvervsudvikling og grøn vækst i hele Danmark. For mig er det afgørende, at erhvervsudviklingen i Danmark har en stærk lokal forankring, og derfor er kommunerne en vigtig samarbejdspartner.

Jeg har desværre ikke mulighed for at mødes på nuværende tidspunkt, men jeg vil i det følgende adressere jeres bekymringer omkring Copenhagen Capacitys fremtid.

I henvendelsen fremhæver I, at det er vigtigt, at Copenhagen Capacity også kan videreføres i det nye erhvervsfremmesystem. Jeg noterer mig i den forbindelse, at Copenhagen Capacity blev sikret økonomisk i overgangsåret 2019, hvor Erhvervsministeriet prioriterede 25,2 mio. kr. i 2019 i tillæg til Udenrigsministeriets faste bevilling på 13,5 mio. kr. til investeringsfremme. Copenhagen Capacity fik hermed 2019 til, at tilpasse sig det nye system og ansøge om projekttilskud i 2020 og frem hos Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse såvel som andetsteds. Det betyder, at Copenhagen Capacity fortsat i 2019 kan søge midler til aktiviteter såsom talenttiltrækning og international markedsføring.

Jeg kan forstå, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse den 26. juni 2019 har givet tilsagn om tilskud på i alt 9,1 mio. kr. til Copenhagen Capacity til indsatser, der skal øge det internationale kendskab til Greater Copenhagen. Midlerne kan anvendes frem til udgangen af 2020. Dertil forstår jeg, at Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har meddelt Copenhagen Capacity, at de har mulighed for at ansøge om tilskud til tiltrækning af højt kvalificeret arbejdskraft under en af bestyrelsens øvrige ansøgningspuljer, som specifikt er målrettet dette formål. Det har jeg også opfordret Copenhagen Capacity til at gøre i et særskilt brev. Hertil skal dog bemærkes, at det alene er Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, der har kompetence til at vurdere ansøgninger og yde tilskud til projekter inden for rammerne af lov om erhvervsfremme.

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

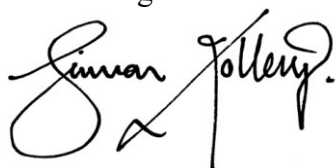
Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

I forhold til tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft kan jeg desuden bemærke, at indsatsen også varetages på statsligt niveau af Work in Denmark under Beskæftigelsesministeriet.

For så vidt angår medfinansiering af projekter vil Copenhagen Capacity fortsat kunne søge medfinansiering hos andre aktører til projekter, herunder både kommunal og privat medfinansiering.

Lad mig runde af med at understrege, at jeg ser frem til et godt samarbejde med kommunerne i KKR Hovedstaden og KKR Sjælland på erhvervsområdet.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Simon Kollerup'. The signature is stylized and cursive, with a large initial 'S' and a long, sweeping underline.

Simon Kollerup

5.1

Meddelelser

PRESSEMEDDELELSE

Mandag den 2. september 2019

Ny udviklingsplan skal styrke Sjælland som rejsedestination

En fælles udviklingsplan skal forløse et uindfriet potentiale på Sjælland og øerne ved at give udvalgte feriesteder et kvalitetsløft. Bag planen står 17 sjællandske kommuner, turismeorganisationerne på Sjælland og øerne, Realdania og Dansk Kyst- og Naturturisme.

Sjælland har Danmarks største koncentration af sommerhuse og tiltrækker hvert år knap 5 mio. turistovernatninger. Men målt på udviklingen i antallet af overnatninger halter turismen i Region Sjælland efter resten af Danmark. I 2018 var der nemlig 0,4 % færre turistovernatninger på Sjælland og øerne end i 2017. Til sammenligning voksede turismen på landsplan med 3 %. Men den mangfoldige natur og kulturarv gør samtidig Sjælland til noget særligt, og turismen har et stort uudnyttet potentiale som væksterhverv.

Derfor er der nu en udviklingsplan for Sjælland og øerne på vej, som skal styrke Sjælland som destination til gavn for både besøgende og beboere – det sidste f.eks. i form af nye arbejdspladser. Planen vil bygge på det gode, der findes i forvejen, og skabe fokuseret udvikling på udvalgte steder – blandt andet ud fra principper om kvalitet og bæredygtighed. Konkret er målet at øge omsætningen skabt af turisme med mindst 2 mia. kr. frem mod 2025, så den samlede turismeomsætning på Sjælland og øerne kommer op på 15 mia. kr.

- Med en fælles udviklingsplan vil vi styrke turismen på Sjælland ved at skabe en stærkere sammenhængskraft og prioritere udviklingen der, hvor der er allermest potentiale. Sjælland har meget at byde på af kultur- og naturoplevelser, og vi vil også se på, hvordan vi kan udnytte synergieffekterne med storbyturismen i København. Med Realdanias beslutning om at gå ind i arbejdet har vi fået samlet et stærkt hold, siger formand for styregruppen og bestyrelsesmedlem i Dansk Kyst- og Naturturisme, Helle Reedtz-Thott.

Det er de 17 sjællandske kommuner, turistorganisationerne på Sjælland og øerne og Dansk Kyst- og Naturturisme, der i fællesskab finansierer og samarbejder med Realdania om projektet med en fælles udviklingsplan. Arbejdet er desuden medfinansieret af erhvervsfremmemidler fra Region Sjælland.

- Forudsætningerne for at skabe en større omsætning er til stede. Sjælland har et stærkt udgangspunkt på flere felter, bl.a. inden for fødevarer, som kan bringes bedre i spil gennem et tættere samarbejde på tværs af geografi og værdikæder. Der er behov for en stærkere tematisering af det sjællandske DNA og for flere investeringer i overnatningskapacitet, men det er vores forventning, at vi vil kunne skabe mere turisme, også i den eksisterende kapacitet bl.a. ved at få mere ud af ydersæsonerne, siger John Brædder, som er borgmester i Guldborgsund Kommune og medlem af styregruppen for projektet.

Udviklingsplanen for Sjælland og øerne bygger videre på erfaringer, som Dansk Kyst- og Naturturisme og Realdania har gjort på den jyske vestkyst om en fælles udviklingsplan for et større geografisk område. Her har man defineret nogle principper for udviklingen af kystbyerne på Vestkysten, som nu vil blive overført til en sjællandsk virkelighed.

- De 17 kommuner i KKR Sjælland har sammen med Erhvervsministeriet taget initiativ til den fælles udviklingsplan. Den kan være med til skabe ny vækst og danne afsæt for en koordineret og fokuseret indsats samt tiltrække nye private investeringer i turismen, og det har vi i kommunerne store forventninger til, siger formand for KKR Sjælland, Niels Hörup, borgmester i Solrød Kommune."

Som første fase af projektet gennemføres en kortlægning af styrkepositioner og potentialer på Sjælland og øerne og en markedsanalyse i Danmark og Tyskland. Derudover bliver gennemført en undersøgelse af turisternes tilfredshed med oplevelsen på feriesteder rundt omkring i geografien. Udviklingsplanen udarbejdes i en proces i løbet af 2019 og forventes lanceret primo 2020.

Fakta om Udviklingsplan for turismen på Sjælland og øerne

Udviklingsplanen er sat i gang efter aftale mellem KKR Sjælland og Erhvervsministeriet som resultat af en politisk dialog. Alle 17 kommuner i Region Sjælland bidrager til arbejdet, der bygger videre på et forarbejde lavet af repræsentanter for destinationsselskaber og turismeerhvervet i Sjællandsregionen.

Udviklingsplanen skal medvirke til øget vækst og bidrage til at nå følgende mål:

- En turismeomsætning i de 17 kommuner på 15,0 mia. kr. i 2025 (mod 12,8 mia. kr. i 2017)
- En gennemsnitlig stigning i døgnforbrug (i faste priser) pr. turistovernatning i kyst- og naturturismen på 3 % p.a. i perioden 2018-2025
- En gennemsnitlig gæstetilfredshed i 2025 på mindst det nationale gennemsnit for kyst- og naturturister

Styregruppe for udviklingsplanen

Der er nedsat en styregruppe for arbejdet med udviklingsplanen med følgende medlemmer:

- Advokat Helle Reedtz-Thott (formand)
- Borgmester John Brædder, Guldborgsund Kommune
- Borgmester John Dyrby Paulsen, Slagelse Kommune
- Kommunalbestyrelsesmedlem Lars Damgaard, Sorø Kommune
- Sekretariatschef Jens Böhme, Realdania
- Direktør Mikkel Aarø-Hansen, Wonderful Copenhagen
- Direktør Jens Hausted, Dansk Kyst- og Naturturisme
- Direktør Hans-Jørgen Olsen, Visit Odsherred
- Direktør Martin Bender, Visit Sydsjælland-Møn
- Kommunaldirektør Lau Svendsen-Tune, Vordingborg Kommune

For yderligere oplysninger, kontakt venligst:

- Direktør Jens Hausted, Dansk Kyst- og Naturturisme, tlf. 23 32 90 09

Om Dansk Kyst- og Naturturisme

Dansk Kyst- og Naturturisme er en erhvervsdrivende fond, der vil udvikle og skabe vækst i kyst- og

naturturismen i Danmark. Fonden er ansvarlig for udviklingen af kyst- og naturturismen i hele Danmark og skal medvirke til at vende tilbagegang til vækst og vinde nye markedsandele. Se mere på www.kystognaturturisme.dk